delfin

6

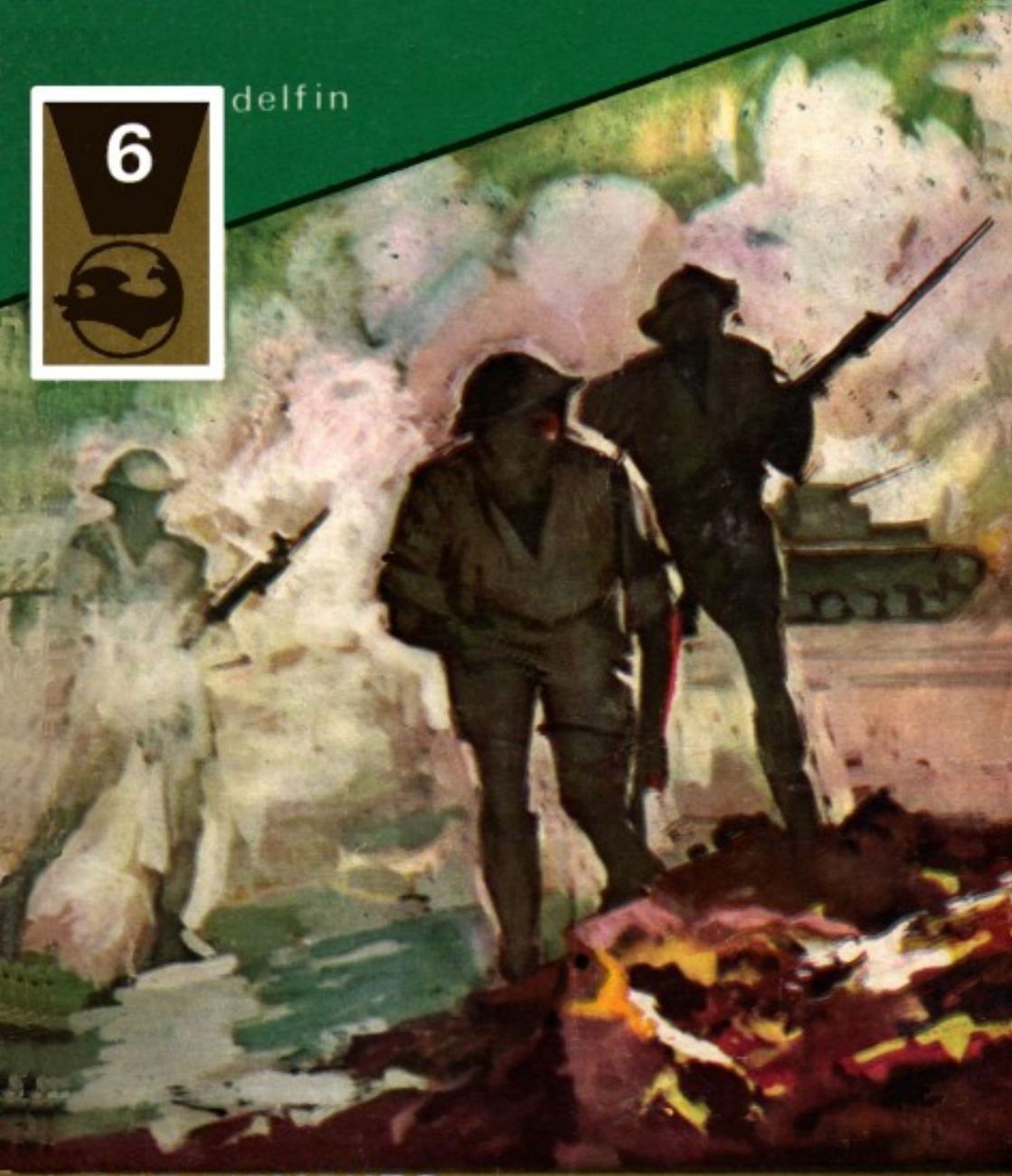

PIERRE NEMOURS

DETAŞAMENTUL SETEI

Pierre Nemours

DETAŞAMENTUL SETEI

În româneşte de MIHAI C. DELESCU

EDITURA MERIDIANE

Bucureşti, 1971

Coperta: E. PALADE

Pierre Nemours
Le commando de la soif
©Editions Fleuve Noir,
1967 Paris

CAPITOLUL I

Locotenent-colonelul J. B. Matthews, din regimentul Royal Scots Greys, aruncă o privire la reperul înfipt în marginea pistei, o alta la ceasul său de mînă, constată că ora trecuse de zece şi făcu, cu creionul, o însemnare pe harta de plastic.

„Super Jock Colum”, al cărei comandant era, făcuse de la El Mafara, în trei ore, mai bine de 80 de kilometri. „Conform prevederilor”, îşi spuse el flegmatic, scoţîndu-şi pachetul de ţigări din buzunarul de la piept.

Aşteptă cu răbdare momentul cînd, între două hopuri, va trece destul timp pentru ca să poată apropia de capătul ţigării flacăra brichetei, lucru pe care îl reuşi după mai multe încercări şi, mulţumit de el, se relaxă o clipă pe scaunul de pînză, în parte căptuşit, al şeniletei de comandă.

Timp de cîteva secunde se lăsă în voia celor trei elemente majore care umpleau această clipă a vieţii sale: praful, al cărui nor imens, omogen, reluat, ridicat, sudat de micile rafale ale vîntului din sud-est, care gonea peste deşert, transforma, cu toată distanţa ţinută între vehicule, fiecare om, fiecare obiect, într-o statuie cenuşie.

Apoi soarele, care începea implacabila sa arşiţă cotidiană, pătrunzînd prin praf, transformîndu-l într-o strălucire aurie. Deşi era sfîrşitul lunii octombrie, deşi noaptea fusese foarte rece, se simţea că, din înaltul cerului

său neschimbat, soarele nu va cruţa nimic înainte ca, o dată cu seara, să se scufunde spre vest, în nisipurile Libiei.

În sfîrşit, zgomotul, acest tumult haotic produs de motoarele supraîncălzite, de scrîşnitul neîntrerupt al şenilelor, de cele o mie şi una de şocuri ale metalului, provocate de asperităţile pistei. Acest zgomot pe care ajungeai să-l poţi suporta numai cu condiţia de a-i prinde ritmul misterios şi de a i te abandona, cum te abandonezi hulei marine, pe un vapor, dar care se transformă într-un supliciu atroce, sfredelindu-ţi ţeasta, distrugîndu-ţi sistemul nervos, de îndată ce ai nenorocul să devii conştient de el.

Deodată, silueta unui jeep prinse contururi pe partea stîngă a pistei. Vehiculul era oprit. Şoferul rămăsese la volan, dar un alt om stătea în picioare pe nisip. În şort şi cămaşă kaki, ca toţi oamenii coloanei, avea pe umeri insignele de sublocotenent şi pe beretă emblema regimentului 4 de Hussari. Locotenent-colonelul Matthews recunoscu pe Hobart, cercetaşul coloanei.

— E ceva care nu-i în ordine, locotenente? întrebă el.

— Din contră, domnule colonel, răspunde tînărul ofiţer. Pînă acum, înaintarea e absolut normală. Voiam numai să vă raportez că intrăm în partea cea mai dreaptă, cea mai bine marcată a parcursului.

— Perfect, Hobart, răspunse ofiţerul superior. Poţi să-ţi reiei locul în capul coloanei. Dar anunţă pe conducători. Să rămînă vigilenţi. Nu vreau să întîrzii din cauza unei maşini împotmolite în nisip.

— La ordine, domnule colonel.

Şenileta de comandă, care se oprise în timpul acestei scurte convorbiri, demară din nou la un semn al lui Matthews. Cîteva clipe mai tîrziu, jeep-ul o depăşea, gonind prin norul de praf, spre capul coloanei.

— Iată, spuse locotenent-colonelul adjunctului său, cum şi pentru ce vom cîştiga războiul. Şi arătă cu degetul spre mica maşină pătrată, scurtă, care dispărea în pîcla aurie.

Maiorul Hobson surîse. Simţise în tonul şefului său acea urmă de melancolie de care ofiţerii englezi de şcoală veche nu se puteau dezbăra cînd evocau ajutorul american.

— Ei da! zise el. În zilele noastre, bătăliile nu se mai duc cu pieptul şi creierii. În spatele frontului, sînt necesare uzine. Şi oricît de mare ar fi energia poporului nostru, cele ale Statelor Unite ne sînt absolut indispensabile.

Cei doi ofiţeri erau mai în măsură ca oricine să recunoască acest lucru. Matthews era un bărbat voinic, trecut bine de cincizeci de ani, cu mustaţă blondă în care apăreau fire albe, contrastînd cu tenul cărămiziu, una din caracteristicele celor proveniţi din Armata Indiilor. Maiorul Hobson avea cam zece ani mai puţin. Înalt şi slab, uscat ca un curmei de viţă, vinele îi ieşeau în relief pe mîinile puternice. Genunchii săi goi erau proeminenţi. Avea reputaţia unui redutabil jucător de tenis, datorită, în aceeaşi măsură, detentei şi mobilităţii sale.

Amîndoi cunoşteau pe dinafară lista interminabilă a înfrîngerilor, începînd de la Dunkerque, a grelelor încercări impuse de bombardamentele din Anglia, a nenorocitei aventuri greceşti, a evacuării Cretei, fără să mai vorbim de loviturile primite în Asia, de la intrarea în război a Japoniei.

Metropola atacată în fiecare noapte de escadrele Luftwaffe-i. Imperiul clătinîndu-se sub loviturile violente ale inamicului. În Africa de nord, asistaseră la eşecul campaniei libiene, destinată sa protejeze flancul de vest al Egiptului. Văzuseră pe Rommel şi Afrikakorps-ul năpustindu-se pînă la El-Alamein.

Dar, în primele zile ale lui septembrie 1942, la Alam El Halfa, lucrurile luaseră o altă întorsătură. Pentru prima dată, o ofensivă a strategului german al deşertului eşuase. Şi nu pentru că Rommel fusese surprins, şi nici pentru că Montgomery avusese timp să se impună în mod decisiv. Pur şi simplu se ajunsese la un echilibru de forţe. Întăririle constante în oameni şi material ale Armatei a 8-a, stăpînirea Mediteranei, încetul cu încetul recîştigată de aviaţia şi marina regală engleză, erau de natură să încline talerul balanţei.

— Deja, spuse maiorul Hobson, Rommel este obligat la defensivă. Aprovizionările pe care le primeşte din ce în ce

mai greu din Italia nu mai pot compensa enormul flux al materialului nostru.

— Da, ştiu, recunoscu Matthews. Vorbeşti de cele trei sute de tancuri Sherman, forţa de şoc a Armatei a 8-a şi de convoiul Mării Roşii.

Îşi reproşa acest fel de neîncredere faţă de opulenţa americană, acest regret inexplicabil care îi venea din zilele grele, din bătăliile dezesperante. Privirea i se opri pe şoarecele african, emblema Diviziei a 7-a Blindată, pictată cu roşu, pe flancul unei maşini-cercetaş care se înapoia la coloană după o scurtă recunoaştere. Acum, cînd unităţile nu-şi datorau scăparea decît mobilităţii lor, şoarecele deşertului căpăta toată valoarea sa de simbol.

Locotenent-colonelul Matthews aprinse o altă ţigară. Ştia că retragerile interminabile sînt fatale pentru moralul trupelor şi că Churchill, trecînd prin Cairo cu cîteva săptămîni mai înainte, găsise Armata a 8-a „vitează, dar derutată”…

Şi, deşi nu cunoştea secretele zeilor, ştia că, ajutaţi de puterea maritimă şi industrială a Statelor Unite, se apropia momentul cînd englezii, în Egipt, vor trece la ofensivă.

Atunci va fi El-Alamein… Şi totuşi, dacă se ţinea seama strict de harta întinsă pe genunchii maiorului Hobson, coloana, mergînd spre sud, se depărta de teatrul probabil al operaţiilor viitoare.

*

— Ordin general! Stopaţi imediat! ordonă locotenent-colonelul Matthews cu o voce aspră.

Dădu operatorului radio numai timpul necesar ca să transmită ordinul tuturor şefilor de unităţi, tuturor comandanţilor de tancuri, şi continuă.

— Baterii antiaeriene, foc la vederea obiectivului! Dar folosiţi muniţia numai cu bună ştiinţă. Toţi oamenii afară, la adăpostul maşinilor.

Hobson urmărea cu binoclul manevra celor două avioane Stuka. Apăruseră de nicăieri, din fundul imensităţii albastre

a cerului. Unul din ele cădea în picaj, urlînd, spre centrul coloanei. Mulţumită Domnului, oamenii erau antrenaţi. Ordinul lui Matthews fusese executat cu promptitudine. Avionul fu primit cu un foc continuu care îi pricinui o mişcare de tangaj şi îl făcu să se ridice din nou, înainte de a-şi fi terminat picajul mortal.

— *Sweet Bird de Musqueteer*, *Swett Bird de Musqueteer*, repetă radioul. Intervenţie imediată. Sîntem atacaţi de Stuka. Intervenţie imediată. *Sweet Bird*...

Răspunsul pe care îl primi fusese probabil satisfăcător, căci se întoarse spre Matthews.

— Decolează imediat, domnule colonel, îl asigură el.

Ofiţerul aprobă cu o scurtă mişcare a capului.

— Să sperăm că pînă sosesc ei putem să dăm o lecţie unuia din aceşti pungaşi; aceasta fu singura lui reflecţie.

De-a lungul întregii coloane, mitralierele îndreptate spre cer, tunurile uşoare antiaeriene lătrau furios. Cu mare tărăboi, dar cu o viteză uluitoare, tot efectivul detaşamentului sărise din camioane, din automobilele blindate, din şenilete, din tancuri. Chirciţi pe pista fierbinte, la umbra scurtă a maşinilor, oamenii aşteptau.

Al doilea Stuka efectuase, la rîndul său, o trecere peste coloană. Mitralierele sale jumelate trasaseră pe nisip un dublu punctaj mortal şi totuşi, ca prin minune, nu atinsese nimic. Avionul se ridica acum vertical, în căutarea unei noi poziţii de unde să se poată năpusti din nou asupra coloanei staţionate.

Matthews nu părăsise şenileta. Hobson, impasibil, făcea o însemnare pe hartă şi-şi consulta cronometrul. Stoici, şoferul şi radiotelegrafistul, aşteptau.

— Treisprezece minute le trebuie Hurricane-lor de la El Mafara, spuse Hobson ca răspuns la privirea interogatoare a superiorului său.

Matthews nu răspunse nimic. Plivea coloana „lui”, apărînd din norul pe care îl ridica mersul ei şi care recădea acum, cînd era oprită. Aşa era mai puţin expusă decît în centrul universului ei de praf şi, pe de altă parte, oamenii erau bine protejaţi, tirul bateriilor antiaeriene mai precis...

…Dar nu mult mai precis, pare-se. Fiecare din cele două Stuka efectuaseră cîte o nouă trecere şi, cam la două sute de metri în spatele şeniletei de comandament, se ridică deodată o coloană de fum negru. Locotenent-colonelul încruntă sprîncenele, preocupat. Formaţia sa de lăncier, bazată în întregime pe mobilitatea cavaleriei, nu se prea acomoda cu faptul de a fi ţintuit la sol, ca un iepure aşteptînd ca şoimul să se năpustească asupra lui.

Radiotelegrafistul confirmă primirea unui mesaj şi semnală că un camion, lovit de o bombă incendiară uşoară, luase foc, dar că nu erau victime omeneşti. De-a lungul coloanei, mitralierele scuipau la unison. În sinea lui, Matthews recunoscu că tactica impusă avea părţile ei bune: numai oprită, o coloană avea cele mai multe şanse, dacă nu să respingă un atac aerian, cel puţin să limiteze stricăciunile.

— Uite-i! anunţă liniştit Hobson.

Pentru a nu trăda prin ton, în circumstanţe ca acestea, cea mai mică emoţie, cea mai mică uşurare, trebuiau ani de antrenament, aşa cum îi suportaseră cei doi ofiţeri. Pentru oameni, nu era acelaşi lucru. Dintr-un capăt pînă la celălalt al coloanei se aclama cu urale vibrante escadrila de Hurricane care venea din nord-est, la rasul pămîntului, pentru a nu fi văzute de cele două Stuka. Unul din ele începuse un viraj în mijlocul dunelor, cu scopul de a se prezenta deasupra coloanei în momentul precis al picajului unuia din cele două avioane germane.

Stuka-ul se prăvălea din cer, în poziţie bună pentru a putea lua în anfiladă întreaga coloană de tancuri, de automobile, de camioane. Hurricane-ul se năpustea, ridicînd un nor de praf, la cîţiva metri de sol, la altitudinea precisă la care germanul urma să-şi termine picajul.

Agresorul îl văzu pe englez în momentul în care se pregătea să deschidă focul. Oamenii îi înţeleseră reflexul cînd trase la repezeală de manşă, cu maneta de gaze deschisă la maximum, începînd urcuşul în lumînare care l-ar fi izbăvit de pericol.

Dar era prea tîrziu. Deja Hurricane-ul îi însoţea mişcarea lipit de pradă aproape pe punctul de a o atinge. I-ar fi trebuit Stuka-ului cîteva secunde pentru a relua iniţiativa, pentru a ieşi din acea lumînare care îl precipita, urlînd din toate puterile, spre cerul înfierbîntat.

Englezul nu era însă dispus să i le ofere. În şenileta comandantului, cu ochii lipiţi de binocluri, locotenent-colonelul Matthews şi adjunctul său urmăreau, cu respiraţia tăiată, ca oricare din simplii soldaţi ai coloanei, peripeţiile acestei drame implacabile şi rapide.

Germanul începu un luping, dar englezul părea că prevăzuse această reacţie. Mai mult se ghicea decît se putea vedea, în aurul în fuziune al luminii solare, dubla jerbă stacojie a tunurilor sale automate. Nu puteai decît să ţi-l imaginezi pe pilot cu degetul crispat pe declanşatorul de tir, în secunda, fugitivă şi interminabilă totodată în care avu cabina de plexiglas a Stuka-ului în vizorul său.

Avionul german păru că se îndepărtează de traiectoria sa ca un bolid care, eşuînd într-un viraj strîns, este irezistibil proiectat în decor, de forţa centrifugă. Păru că derapează spre est, în imensitatea cîmpului ceresc de luptă şi, deodată, o flacără lungă ţîşni din carlingă, antrenînd o trîmbă negricioasă, pătînd azurul ca o pensulă muiată într-o culoare prea spălăcită. Numai o clipă se cabră, ca un cal care refuză să sară un obstacol, apoi păru că se culcă pe o latură şi începu „frunza moartă” finală, pe care soldaţii o însoţiră cu un strigăt lung, de groază şi de triumf. Explodă atingînd pămîntul, la mai puţin de un kilometru de pistă, într-o orbitoare jerbă de flăcări şi de metal incandescent.

Deasupra era încolţirea. Matadorul triumfător ajunsese celelalte cinci Hurricane, năpustindu-se în urmărirea ultimului Stuka. Mult mai bine plasat decît coechipierul lui, acesta începuse fuga. Gonea spre vest, căutîndu-şi salvarea în infimele secunde de avans de care dispunea.

— Transmiteţi la El Mafara: „Mulţumiri pentru intervenţia voastră” spuse Matthews radiotelegrafistului, punîndu-şi flegmatic binoclul în cutia lui.

Îi dădu doar timpul să noteze mesajul, apoi:

— Transmiteţi de asemenea tuturor şefilor de bord: „Plecarea imediată, aceeaşi destinaţie. Ordinele neschimbate. Să se facă tot ce trebuie pentru a recupera ce se mai poate din camionul lovit şi pentru a se transfera rămăşiţele la bordul altui camion de transport”.

În mai puţin de două minute, coloana îşi relua drumul.

*

Locotenent-colonelul Matthews inspectă diferitele unităţi în timpul haltei pe care o ordonă la ora 13. „Super Jock Column” spusese în glumă generalul Creagh, comandantul Diviziei a 7-a Blindată, cînd lista mijloacelor puse la dispoziţia lui Matthews fusese întocmită. Şi asta era de fapt.

Coloanele „Jock” fuseseră puse la punct de Colonelul Campbell în septembrie 1940, cînd se punea problema să-i întîlnească pe italieni la frontiera Libiei. Ele erau formate cu cîte puţin din toate: automobile blindate pentru recunoaşteri, tancuri pentru a distruge o coloană inamică, artilerie uşoară pentru a da lovituri puternice, artilerie antiaeriană pentru a se opune atacurilor venite din cer şi infanterie pentru a servi şi a apăra totul. Dar în timp ce „Jock Columns”-urile erau, prin definiţie, detaşamente extrem de mobile, coloana Matthews avea cel puţin efectivul unei brigăzi.

Din punctul de vedere al maiorului Hobson, însăşi importanţa ei o făcea deosebit de vulnerabilă, îşi exprimă părerea:

— Sper că Hurricane-le vor fi reuşit să ajungă şi să doboare neamţul, altfel reperajul nostru de către inamic ar fi foarte simplu.

— Ei şi! În orice caz, a avut destul timp să ne semnaleze prin radio la baza lui, aşa că…

Hobson îşi privi şeful cu surprindere. Colonelul vorbise cu un fel de dezinvoltură, ca şi cum nu i-ar fi displăcut de loc că ştie că coloana lui era reperată de Luftwaffe, că Afrikakorps este informat de existenţa ei.

Apoi se gîndi că Matthews era singurul care cunoştea misiunea reală a micii armate al cărei comandant era.

CAPITOLUL II

Cînd veni amurgul, deşertul se împodobi cu culori inedite şi violente, încît turistului, cînd le vede pentru prima dată, nu-i vine a crede. Pe măsură ce incandescenţa se potoleşte, ce discul solar se înroşeşte, spre vest, nisipul ia nişte luciri arămii, pe care se desenează, ici şi colo, largi plaje purpurii. Acum, fiecare asperitate îl întretaie cu trăsături albastre sau mov, relieful fiecărei dune se cizelează în carmin, pe verdele de peruzea al orizontului.

Asta era pe partea dreaptă a pistei. Pe partea stîngă se ridica, la o mică altitudine, un fel de cornişă încremenită, cu crusta ocră striată de fisuri subţiri, cenuşii, ca o prăjitură prea coaptă.

Dar totul nu era decît o impresie fugitivă. Pentru că pe măsură ce minutele treceau, întreg peisajul se schimba. La răsărit, înspre Valea Nilului şi spre Marea Roşie, legiunea umbrelor se întindea cuceritoare. Atunci, purpura se întuneca, albastrul se schimba în indigo şi movul în violet, iar ocrul devenea cenuşiu.

Progresiv, dar foarte repede, noaptea de octombrie se întindea peste deşert. Arşiţa zilei se tempera. Abia aveai timpul să te bucuri de clipele de linişte, de incomparabilul calm, că, deja, suflul îngheţat al negurilor şi al întunecatelor solitudini gonea peste nisipul, şters de penumbră.

Maiorul Hobson privi lung deşertul ostil şi se gîndi că există pe undeva, era sigur de asta, un alt Egipt care se întinde de la Ouadi Halfa pînă în Deltă, urmărind meandrele celui mai mare fluviu al lumii. Un Egipt unde, în aluviunile fertile, înverzea lucerna, un Egipt mişunînd de oameni, pe care îşi pusese pecetea şapte milenii de civilizaţie umană.

Dar nu-l văzuse niciodată. Debarcase la Alexandria la începutul verii. Numit la regimentul Royal Scots Greys, nu găsise nici măcar o dată prilejul să meargă pînă la Cairo: luase direct drumul „Porţei înguste” de la El-Alamein.

— Sfîrşitul primei etape atins după cum era prevăzut, domnule colonel, spuse el, dîndu-i lui Matthews, în cortul ridicat lingă şenileta de comandament, raportul în detaliu. Efectivele complete. Vehiculele şi materialele de asemenea, cu excepţia camionului incendiat. Un automobil blindat din regimentul Queens Royal, imobilizat de o pană reparată cu mijloace proprii, ne-a ajuns chiar acum din urmă.

Matthews încuviinţă cu un simplu gest al capului. Toţi oamenii adunaţi sub ordinele lui aveau un singur numitor comun: aparţineau Diviziei a 7-a Blindată. Acestea odată precizate, o bună duzină de regimente, de unităţi de întreţinere şi de transmisiuni compuneau pentru coloană un inventar heteroclit.

— Patrulele? întrebă el scurt.

— …Nu menţionează nimic anormal. De altfel, în regiunea aceasta, nu prea văd de ce am putea să ne temem.

— Cantonamentul? reluă colonelul, fără a lua în seamă aluzia.

— La locul prevăzut. Secţiunea de cercetaşi ne aşteaptă la punctul de apă. Raportul şefilor de unitate nu semnalează nimic deosebit. Moralul oamenilor este excelent.

— Foarte bine, spuse Matthews. Ai grijă de aplicarea strictă a dispozitivului de securitate prevăzut. Şi mîine dimineaţă, plecarea la ora 6.

Se aplecă asupra hărţii de stat major, întinsă pe masă, invitînd pe Hobson să facă acelaşi lucru. Tabăra stabilită pentru noapte, pentru coloana Matthews, se găsea la întretăierea a două piste. Continuînd direcţia sud-sud-vest, aşa cum făcuseră toată ziua, ar fi ajuns la Aïn Dalia, un punct de apă de la marginea Marii Mări de Nisip. Dar creionul colonelului indica pista care mergea spre vest.

— Bănuiam, spuse Hobson. Mergem la Sioua... ca să cădem în spatele lui Rommel.

— Proiectul nu este aşa de ambiţios, îi răspunse şeful său. Nu sîntem destul de tari pentru a-i ameninţa serios pe germano-italieni şi, pe de altă parte, lungimea comunicaţiilor nu ne-ar fi permis, din motive de aprovizionare, în special de carburanţi, să pornim la drum cu o forţă mai importantă ca a noastră. Să spunem numai că vrem să dăm de gîndit inamicului.

— Şi să imobilizăm o parte din forţele sale, nu-i aşa? Trebuie să facem un fel de diversiune.

— Într-adevăr, asta este o parte a misiunii noastre...

— Înţeleg acum, spuse Hobson, surîzînd, de ce păreaţi să nu luaţi în tragic faptul că am fost reperaţi de către Luftwaffe, azi după amiază. În fond, asta mai curînd vă convenea.

— Este ceva adevărat şi în ceea ce spui dumneata, admise colonelul. Dar eşti adjunctul meu şi sînt autorizat să-ţi spun că am şi alte ordine, care nu pot fi divulgate decît mîine seară.

— ...La sfîrşitul celei de a doua etape, încheie Hobson visător.

Nu-şi permise să manifeste nici un fel de curiozitate. Avea destulă experienţă, şi încă de mulţi ani, ca să ştie că statele majore au secretele lor. Comandanţii de vase pleacă în larg cu instrucţiuni sigilate despre care nu trebuie să ia cunoştinţă decît la un moment precis, stabilit dinainte. La fel stau lucrurile, se gîndi el, cu unităţile trimise în oceanul deşertului.

Măsurile de simplă rutină se succedară în tot cursul serii. Unul după altul, ofiţerii, răspunzători ai diferitelor corpuri

care compuneau coloana, veniră să-i dea lui Matthews raportul şi să primească ordinele pentru a doua zi.

Cînd Hobson îl părăsi spre a-şi lua în primire sacul de culcare, lampa de petrol strălucea pe măsuţă, luminînd ca pe un simbol şoarecele deşertului zugrăvit pe metalul şeniletei care servea ca fundal postului de comandă.

*

Cînd luna, rece şi palidă, se ridică deasupra deşertului, moralul coloanei Matthews era din cele mai bune. Discul de argint era aproape perfect: era în ajunul lunii pline.

Dînd ordinele de marş, fixînd ora plecării, colonelul indicase în acelaşi timp subalternilor săi pista care trebuia urmată şi, în tabără, ştirea se răspîndise ca o dîră de praf de puşcă: destinaţie Sioua.

Nu era nici un ofiţer, nici un subofiţer, nici un soldat, care să se fi îndoit de misiunea trasată detaşamentului. După sosirea masivă a întăririlor, antrenamentul intensiv impus de Montgomery Armatei a 8-a de cînd preluase comanda ei, de cînd, mai ales, dăduse lovitura care îl oprise pe Rommel la Alam el Halfa, cel mai novice dintre strategi înţelegea că, în fine, venise momentul ca englezii să treacă la ofensivă. Dar, fiecare ştia că ofensiva era condiţionată de luna plină, altfel spus, că declanşarea ei trebuia să se producă în jur de 24 octombrie.

În lumina acestor date, rolul coloanei Matthews apărea foarte clar. Pe cînd Armata a 8-a se pregătea să facă efortul principal pe linia El-Alamein, în acea trecătoare de 60 km prin care Afrikakorps crezuse că se poate năpusti spre Cairo, coloana, ocolind pe la sud imensa mlaştină sărată, la 60 m sub nivelul mării, a depresiunii Kattara, va pune mîna pe oaza de la Sioua, pentru a instala acolo o a doua bază de plecare în vederea unui atac care va cădea în spatele germano-italienilor.

Raţionamentul era impecabil. În orice caz, locotenent-colonelul Matthews, din regimentul Royal Scots Greys, nu l-ar fi dezminţit.

Conştiente de importanţa obiectivului, în noaptea aceea, sentinelele cercetară cerul cu o vigilenţă sporită, pe cînd radiotelegrafişti păstrau contactul cu El Mafara, gata să ceară ajutorul aviaţiei Regale pentru a respinge un eventual atac aerian. Dar Luftwaffe nu se manifestă şi la 24 octombrie, atunci cînd zorile abia mijeau pe infinitul nisipului, coloana Matthews porni din nou la drum.

*

Primele Stuka apărură dinspre nord pe la zece. Fără îndoială erau aparate de la bazele de la Mersa Matrouh şi Bir Khalda. Dar, de data asta, nu mai era vorba de o simplă recunoaştere, înainte ca Hurricane-le întărite de Berheime-le şi Albacore-le Aeronavalei să aibă timp să intervină, o teribilă şi sîngeroasă bătălie se angajase între coloană şi bombardierele de vînătoare.

Colonelul, instruit de scurta încăierare din ajun, prevăzuse această intervenţie masivă. Încă din zori, Hobson parcurgea neobosit linia vehiculelor, avînd grijă ca fiecare tun, fiecare mitralieră, să fie gata de acţiune.

O linie de foc, de o rară intensitate, întîmpină avioanele Stuka. Chiar şi infanteriştii, adăpostiţi după camioane şi blindate, trăgeau cu puştile mitraliere spre burta lucitoare a avioanelor, în momentul în care îşi începeau redresarea.

Dar escadrila înmulţea trecerile. Urletul înnebunitor al picajelor acoperea lătratul teribil dezlănţuit de coloană. Matthews aranjase în aşa fel încît să o întindă pe o lungime maximă, ca să ofere o priză cit mai mică bombelor uşoare şi tirului mitralierelor de-a lungul ei, dar pista, marcată în mijlocul unei întinderi de nisip, nu permitea altă manevră. Un tanc uşor explodă literalmente la capătul convoiului. Un violent incendiu distruse un camion de aprovizionare, în coada coloanei. La zece şi cincisprezece minute, ochitorul unei baterii din regimentul 15 de artilerie antiaeriană, văzu cum creşte în colimatorul lui un avion care se năpustea spre platforma sa. Cu dinţii strînşi, cu degetele crispate pe trăgaci, cu tot corpul scuturat de zguduirile furioase ale

tunului, privea ca într-un coşmar cum creşteau crucile negre de sub aripile avionului. Distinse în acelaşi timp şi elicea, sfîrtecată în plin efort de proiectilele sale şi jerbele de flăcări ieşind din mitralierele jumelate, de o parte şi de alta a motorului.

Aceasta fu ultima viziune a ochitorului. Trei secunde mai tîrziu, avionul Stuka percuta nisipul, zguduind pămîntul cu o teribilă lovitură, în momentul precis cînd bateria antiaeriană, ochitorul şi servanţii săi, se dezintegrau.

Zece minute mai tîrziu, o dată cu sosirea ajutorului aerian, bătălia se deplasă. Două escadrile engleze de bombardament şi vînătoare uşoară atacau pe cei cinci germani rămaşi pe terenul de luptă. La sol, Matthews îşi făcea inventarul: un tanc, două şenilete, două camioane, o baterie antiaeriană, douăzeci de morţi, vreo treizeci de răniţi... Bilanţul era greu.

Coloana nu porni din nou decît spre prînz, lăsînd pe marginea pistei un grup de cruci de lemn şi cîteva carcase metalice calcinate şi strîmbate. O cută dublă, adîncă, brăzda fruntea colonelului.

— Blestemaţi piraţi ai cerului! mormăi el. Nu am venit aici să mă bat cu avioanele, ci cu blindate, ca ale mele.

Hobson surîse resemnat.

— Mi-e tare teamă, domnule colonel, că va trebui să le înfruntăm şi pe unele şi pe celelalte.

— Dumnezeule! făcu Matthews, plin de speranţă. Nici nu doresc ceva mai mult...

Avioanele Luftwaffe-i reveniră din nou, după amiază, susţinute, de data aceasta, de o escadrilă italiană. Dar englezii erau şi ei pe cer. Matthews obţinuse o acoperire aeriană permanentă şi coloana ieşi aproape neatinsă din acest nou atac, în timp ce două avioane Macchi 202, replica italiană a Stuka-ului, îşi terminară cariera în nisip.

Orarul de marş fusese respectat cu o oarecare diferenţă, cînd, la ora 17, colonelul dădu ordinul de haltă.

De mai bine de o oră, peisajul se schimbase brusc. Tufe de palmieri pitici apăruseră, ici şi colo. Coloana mersese, un timp, pe lîngă o mlaştină cu aspect sinistru şi nesănătos,

situată mai jos de pistă: era, într-un fel, o „dependinţă” a depresiunii Kattara. Trecuseră şi printr-un sat sărăcăcios, o adunătură de cocioabe pe jumătate năruite, unde o mînă de bătrîni cu priviri moarte, mîncate de trahome, rămăseseră indiferenţi, ciuciţi în praf, acoperiţi de zdrenţele lor.

Tabăra fu aşezată nu departe de acest cătun, care purta pe hartă numele de Sitra, şi se organizară corvezile în direcţia punctului de apă. Cele cîteva locuinţe de chirpici, vegetaţia slabă, vesteau apropierea unei oaze. Dar Matthews nu părea decis să meargă în seara aceea, mai departe, în direcţia Sioua.

Se consacră timp de o oră treburilor imuabile care dau unei tabere a armatei britanice caracterul şi stilul să inimitabil. Găsi după aceea posibilitatea să facă o toaletă completă într-o baie de campanie, să-şi schimbe şortul şi cămaşa.

Se uită la ceas, cînd Hobson ridică bucata de pînză prin care se intra în cort.

— George, spuse el, amical şi destins, poţi trimite să cheme pe şefii de comando!

CAPITOLUL III

Locotenentul Geoffrey Dingale aruncă ţigara şi o călcă cu tocul ghetei, de cum văzu ieşind din Postul de Comandă pe ofiţerul care-l precedase.

Era un băieţandru încă foarte tînăr care se numea Alan Gibbs. Dingale şi cu el trecuseră amîndoi prin greul antrenament special al comando-urilor şi dăduse deseori

dracului aceşti douăzeci de ani care săpau între ei un şanţ aşa de greu de trecut, cînd era vorba de probe fizice.

— E rîndul tău, babacule, îi spuse vesel Gibbs. Şi te anunţ: e vorba de ceva fain. Pe curînd.

Se îndepărtă cu paşi mari, pe cînd Dingale, rectificîndu-şi instinctiv ţinuta, se prezentă la rîndul lui pe pragul cortului.

— Intră, locotenente, îl invită Matthews. Să examinăm împreună detaliile misiunii dumitale.

Vocea colonelului era aspră, lipsită de căldură. S-ar fi spus că se pregătea să se achite de o sarcină analogă aceleia a omului care, în gări, anunţă plecarea trenurilor.

De o parte şi de cealaltă a lămpii pe care ordonanţa tocmai o aprinsese, cei doi ofiţeri stăteau faţă în faţă. Superiorul, cu tenul cărămiziu, cu mustaţa grizonantă, nu era decît cu cîţiva ani mai în vîrstă decît subalternul. Locotenentul Dingale avea pe atunci 44 de ani. Era un bărbat înalt, vizibil slăbit de un regim şi un antrenament prea sever. Pometii îi ieşeau proeminenţi dintr-un obraz bronzat. Ochii dezvăluiau implacabila voinţă.

Găsi un ton încă şi mai impersonal ca acel al şefului său pentru a spune:

— Vă ascult, domnule colonel.

*

Îl părăsi după douăzeci de minute. Seara se lăsa din nou asupra deşertului. Spre stînga, o goarnă chema oamenii la ciorbă. Se uită împrejur, îşi consultă ceasul şi plecă cu paşi grăbiţi spre partea de nord a taberei. Trebuia să facă aproximativ două sute de metri ca să-şi regăsească şenileta.

Sergentul Graves stătea în genunchi pe scaunul conducătorului, întors spre partea din spate. Soldatul Bloomfield era cocoţat pe colţul din spate al blindajului, cu picioarele atîrnînd în jos, şi Bunks, cu o mişcare rapidă, ascunse ceva în buzunar. Dingale ridică din umeri. Bunks, cu siguranţă, făcuse o nouă demonstraţie a talentului său de trişor. Dar locotenentului puţin îi păsa. Nu se afla aici

pentru a veghea la aplicarea regulamentelor. Mai ales acum. Ceilalţi trei, şi el însuşi, vor avea alte lucruri pe cap în detrimentul, foarte probabil, al disciplinei şi al respectului ierarhic.

Pe de altă parte, în ceea ce îl privea pe Bunks, cazul părea chiar de pe acum disperat, îl apostrofă vesel pe Dingale:

— Ei! şefule, zise el. Pun rămăşag la patru contra unu în favoarea plecării.

— Ai cîştigat, amice, răspunse locotenentul surîzînd. Sîntem gata, sergent?

— Sîntem, domnule, răspunse imediat sergentul Graves. De altfel, adăugă el cu oarecare ranchiună, arătînd spre Bunks, trişorul ăsta nu are nici un merit că a cîştigat. Am văzut plecînd acum o jumătate de oră pe locotenentul Baker şi domnul Gibbs a plecat de vreo cincisprezece minute. Era o invitaţie să ne pregătim, nu-i aşa?

— Aşa-i, sergent, şi bine aţi făcut, Dacă inventarul e complet, plecăm şi noi imediat.

— Este, domnule. Avem chiar două canistre de benzină şi douăzeci de litri de apă supliment.

— Datorită spiritului de iniţiativă a lui tata Bunks, adăugă acesta din urmă fără nici un fel de modestie.

— Aş fi pariat, spuse politicos Dingale.

— Şi, de data asta, nu m-aş fi lăsat dus, spuse Bunks, cu toată convingerea suplimentară pe care i-o conferea frazei sale pitorescul său accent Cockney.

Sergentul Graves pornise motorul. Şenileta pornea încet din loc.

— Aceeaşi direcţie ca şi ceilalţi, domnule? îl întrebă el pe Dingale, care se aşezase lîngă el cu o hartă, în apărătoarea ei transparentă, aşezată pe genunchi.

— Da, admise Dingale. Urmărim pista cale de două mile în direcţia Sioua. Şi, fiindcă veni vorba, nu mai există nici locotenentul Baker, nici locotenentul Gibbs. Domnul Baker şi echipa lui sînt *Primula.* Grupul domnului Gibbs e *Garoafa.*

— Şi noi, noi sîntem…?

— *Narcisa,* răspunse Dingale, oarecum jenat.

Nu reuşea să se obişnuiască cu aceste nume de cod, indispensabile legăturilor rapide şi clarităţii comunicaţiilor prin radio, dar care îi dădeau impresia că lua parte la unul din acele jocuri de pe vremea cînd era cercetaş, întrerupt numai timp de vreo treizeci de ani, de treburile serioase ale vieţii.

*

În amurg, *Narcisa* îşi începu călătoria solitară. Graves, cu mîinile bine aşezate pe volan, conducea cu grijă, ca tot ce făcea. În spate, Bloomfield, timid şi şters, avea grijă ca nu cumva să-l întrerupă pe Bunks care cînta la armonică „Beer Barrel Polka”[1].

Cîteva minute sau poate cîteva ceasuri, Geoffrey Dingale mai avea timp să viseze.

Ciudat, tocmai asupra întrevederii lui cu Matthews, amintirea lui cea mai recentă, stărui mai întîi. Rămăsese abia douăzeci de minute cu comandantul lui „Super Jock Column”, adică timpul strict necesar pentru expunerea misiunii *Narcisei.* Nu se spusese nici o vorbă în plus, nici un cuvînt...

La drept vorbind, cei doi oameni nu aveau decît un singur lucru comun: faptul că erau ofiţeri. Şi chiar şi asta era ceva permanent pentru unul, provizoriu pentru celălalt. Fără să se ţină seama şi că unul era un ofiţer superior, celălalt un subaltern.

Afară de acest fragil numitor comun, totul îi despărţea. Formaţia, clasa socială, opiniile – şi poate cel mai important era – rostul acestui război, şi ceea ce şi unul şi celălalt aveau să facă după aceea.

Locotenent-colonelul Matthews nu cunoscuse în toată viaţa sa decît academia militară şi micul univers închis, protejat şi ierarhizat cu grijă, al garnizoanelor. Provenind dintr-o familie, dintr-o castă, de ofiţeri, le tîra prejudecăţile ca pe o ghiulea. În conflictul în care ţara sa se găsea

[1] „Polca butoiului de bere”, o melodie populară din East-Endul Londrei. (N. Tr.)

cufundată, vedea mai ales, în afară de datele tehnice ale situaţiei, ocazia de a sfîrşi general şi pînă una alta, de a stabili salutara prioritate a militarilor asupra civililor. Viitorul nu-l interesa. Nu se gîndea la el. Îl simţea numai, şi ceea ce simţea era obscuritatea pensionării, disoluţia finală într-o lume funinginoasă de foşti combatanţi fără uniformă şi fără ordonanţe, într-un cuvînt, fără privilegii.

Pentru Geoffrey Dingale, dacă anii s-ar măsura în experienţe umane şi iluzii pierdute, atunci el era un domn foarte bătrîn. Mai bine de douăzeci de ani de ziaristică îi spulberaseră entuziasmul şi idealurile şi le prefăcuseră într-o amărăciune dezinvoltă şi blazată. Intrase în acest război în calitate de corespondent de presă, cinic, sarcastic. Numai dezgustul ce i-l inspira Londra, murdară, tristă, sleită de către Luftwaffe, dorinţa de a scăpa de austerităţi, de restricţii îl aduseseră în Mediterană.

Faptul că îşi schimbase insigna verde de „Corespondent de Război” cu o angajare în armată pentru durata campaniei, că devenise, paradoxal, ofiţer de comando, se datora unui sătuleţ din Peloponez şi unei tinere femei pe al cărei tată îl ridicaseră naziştii. Dar nu atingea cu plăcere acest subiect. Războiul nu-l schimbase. Pur şi simplu, lichida, în sînul conflagraţiei generale, o răfuială personală, exclusiv preocupat de a grăbi momentul cînd acel mic colţ al Eladei îşi va putea cînta libertatea, cînd va strînge el, Geoffrey Dingale, pe tînăra femeie la pieptul său.

Pentru Matthews, sfîrşitul războiului va fi sfîrşitul unei cariere. Pentru Dingale, va fi începutul unei vieţi... la patruzeci şi cinci de ani. Asta explica, în fond, ostilitatea rece pe care colonelul o manifesta faţă de locotenentul de comando. Gibbs, Baker, proaspeţi ieşiţi din universitate, trecuseră direct de la starea de studenţi la starea de ofiţeri. Colonelul se regăsea în ei. Iubea vioiciunea lor, felul lor de a saluta şi de a bate călcîiele. În faţa lui Dingale, se simţea, din contră, fără prestigiu, lamentabil, înfiorat de privirea implacabilă a ochilor cenuşii.

Cot la cot, dar despărţiţi printr-o prăpastie, examinaseră fiecare detaliu al misiunii *Narcisei.* Încredinţîndu-i hărţile şi

releveurile, locotenent-colonelul Matthews îi spusese lui Dingale:

— Aici ne părăseşti, locotenente. Nu uita că ţin să te văd poimîine la punctul K, cu misiunea executată. Îţi urez noroc.

Dar în sinea lui, ştia că locotenentul era prea bătrîn pentru o aventură de acest gen şi, privindu-l plecînd, îl şterse, în minte, din efective.

— Două mile, domnule. Am ajuns.

*

— Perfect, sergent. Părăseşte drumul şi ia direcţia nord-vest. Ia ca reper ridicătura aceea de acolo. Solul ar trebui să ne ţină.

Şenileta se angajă într-un teren uşor denivelat. Solul „ţinea” într-adevăr. Un strat de pietriş, de o grosime de vreo zece centimetri, acoperea nisipul. Desigur că nu ar fi rezistat unei coloane blindate, dar şenileta mergea uşor. Fără să discute, sergentul Graves pornise pe un drum sinuos pentru a evita tufele de palmieri pitici dintre care unele se dovediră tot aşa de dure ca nişte buşteni.

Amurgul invada acum deşertul. În mai puţin de o oră, va fi noapte. Geoffrey Dingale îşi propunea să profite la maximum de această oră ca să se apropie de obiectivul său.

Acest fel de platou pe care înainta şenileta se îngusta din ce în ce. De-o parte şi de alta, solul se adîncea, Se ghiceau vaste întinderi lugubre şi moi pe care umbrele le invadau.

— Continuă aşa pînă cînd mlaştinile, pe stînga ta, vor fi dispărut, spuse Dingale cu ochii fixaţi pe hartă. În acel moment, cred că va fi timpul să ne oprim pentru noapte.

— De acord, domnule, încuviinţă Graves.

— Şi mai termină o dată cu „domnule”, auzi? „Locotenente” va fi de ajuns.

— Înţeles, locotenente, răspunse simplu subofiţerul.

Geoffrey Dingale nu reuşi să afle dacă îi făcuse plăcere lui Graves, ştergînd această mică barieră ceremonioasă a

armatei engleze. Graves nu se enerva niciodată, dar nici nu surîdea niciodată. Era teribil de serios şi era necomunicativ.

— Astea sînt mlaştini, locotenente? întrebă Bloomfield. Te-ai putea crede la Lansdowne, nu departe de unde locuiesc eu. E un loc sinistru.

— Spun „mlaştini” în lipsă de alt cuvînt mai potrivit, rectifică ofiţerul. Pe dreapta dumitale, e extremitatea de sud-vest a depresiunii Kattara, un fel de fosă sărată pe care o vom ocoli, pornind apoi spre nord. Pe stînga dumitale e o mică depresiune anexă, foarte puţin întinsă.

Freddie Bunks încetă să mai sufle în armonica lui. Era şi el impresionat, ca şi ceilalţi, de tăcerea îngrijorătoare, de solitudinea ostilă care îi înconjura. Se înfioră şi se grăbi să îndepărteze piaza rea:

— Pun rămăşag o guinee contra unui şiling că mergem la Fritzi[2].

Dingale surîse cu gravitate.

— N-am nici un motiv să vă ascund care e misiunea noastră, spuse el. Vă rog numai să aşteptaţi pînă la haltă. Va fi mai comod ca să stăm de vorbă.

După aceasta, nu se mai auzi, minute lungi, decît murmurul motorului, bruştele sale porniri mînioase, cînd Graves debreia, clinchetul necontenit al şenilelor sprijinindu-se pe sol, şi ziua scădea…

Geoffrey Dingale făcu o ultimă incursiune în trecut, spre zorile acelea din mai 1941, cînd un submarin îl depusese pe o plajă din Creta, pentru a participa, încă o dată, la o evacuare, de data aceasta spre Alexandria. Se revăzu rătăcind pe cheiurile marelui port, după ce telegrafiase ziarului său articole care erau desigur cele mai bune din cariera sa. Dar, chiar din acel moment, şi o ştia, era incapabil să mai resimtă cea mai mică satisfacţie profesională, atîta timp cît va fi obsedat de imaginea unei fete brune pe care o lăsase în *machi*-ul Taygetului. Nu va mai putea aştepta niciodată, pasiv, atîta vreme cît ea nu va fi liberă în ţara ei eliberată.

---

[2] Denumire peiorativă dată de soldaţii englezi soldaţilor germani (N. Tr.)

Simţul său logic îl mînase către singura hotărîre raţională: la 43 de ani se angajase în armată. Cultura sa, experienţa sa, îl destinau în mod natural unei şcoli de formare rapidă de cadre. Dar gradul lui de ofiţer, obţinut după şase luni, nu avea vreo semnificaţie, decît cu condiţia de a duce logica pînă la capăt şi de a acţiona eficace în vederea atingerii ţelului propus.

Cu optsprezece luni în urmă, Geoffrey Dingale ar fi refuzat în mod categoric să creadă, dacă vreo cărturăreasă i-ar fi prezis, că într-o seară se va afla, singur, în deşert, cu trei oameni uniţi cu el prin acceptarea comună a unei grele încercări.

Cu trei oameni pe care, cu trei săptămîni înainte, nu-i întîlnise niciodată.

*

— Inutil să mergem mai departe, fără faruri e imposibil.

Fără să discute, sergentul Graves ridică piciorul de pe pedală şi debreie. Şenileta se imobiliză. Pentru a petrece noaptea, ori locul acesta ori altul, era tot una. Se găseau la baza unei îngrămădiri de stînci de mică înălţime, barînd drumul spre nord şi oferind în acelaşi timp comando-ului un adăpost satisfăcător.

Dingale însărcină pe Bloomfield să pregătească maşina pentru noapte, pe cînd Graves distribuia raţiile pentru masa de seară, iar Bunks improviza o bucătărie.

Din vîrful micii stînci, unde se urcase ca să observe împrejurimile, Dingale urmărea din ochi activitatea oamenilor săi. Nădăjduia mult de la această primă seară, de la felul cum echipa va relua ritmul vieţii sale comune.

Graves taciturnul era un băiat solid, bine legat. Profesor de istorie la un liceu din periferia Londrei, era un sportiv pasionat. La douăzeci şi opt de ani, era imaginea forţei şi a supleţei.

Cînd Samuel Bloomfield îi fusese indicat ca să facă parte din grupul său, Dingale se întrebase cum de acest mic izraelit, pirpiriu şi cu o înfăţişare firavă, în ciuda celor

douăzeci şi cinci de ani ai lui, reuşise să se introducă în comando-uri. Avea dreptate în sensul că, pe planul calităţilor sale fizice, tînărul acesta ar fi fost desigur refuzat.

Dar acest ceasornicar din Glasgow îşi sprijinise candidatura pe un argument irezistibil: urmase cursurile unei şcoli militare de specialitate. În materie de mine, fie că era vorba să le aşeze sau să le detecteze, era imbatabil. Consacrase acestei tehnici periculoase toată abilitatea sa profesională.

Cît despre Freddie Bunks, el nu avea nici un titlu care să impresioneze pe selecţioneri. De profesie agent de pariuri la cursele de cai, şi încă din cartierele de Est ale Londrei, judecînd după accentul lui, aducea comunităţii personajul său pitoresc şi zeflemist şi, aşa asigura un livret militar mult mai încărcat de „motive" decît de citaţii, un dar aproape stupefiant în mînuirea explozivelor.

Cînd Geoffrey Dingale reveni la şeniletă, *bookmaker*-ul[3] reuşise să ofere, cu ajutorul „fasolei" şi a cărnii conservate de vacă, din raţia regulamentară, o masă mai mult decît acceptabilă. O degustară în pacea imensă a deşertului sub cerul de catifea albastră pe care apăreau primele stele.

În clipa în care fiecare din cei patru oameni îşi aprinseseră indispensabila ţigară, locotenentul Dingale spuse liniştit ca şi cum ar fi fost vorba de cel mai simplu lucru din lume:

— Vom arunca în aer conducta care alimentează cu apă pe Afrikakorps.

[3] Agent particular de pariuri hipice. (N. Tr.)

CAPITOLUL IV

Dinspre vest începu să adie un vînt uşor. Rece. Ca şi cum ar fi adus, prin toată imensitatea Maghreb-ului, şi pînă în Egipt, brumele atlantice. Evident, nu ăsta era cazul şi Geoffrey Dingale ştia, din proprie experienţă, că în anumite nopţi de toamnă sau iarnă, Sahara găseşte în adîncurile nisipurilor sale acest suflu îngheţat cate îi pustieşte imensitatea, ca cel al morţii.

Luna avea să răsară peste cîteva minute. Această lună plină, invocată de Rommel cu patru săptămîni în urmă, cu ocazia ultimei sale semi-victorii, şi solicitată acum de Montgomery, pentru primii paşi ai recuceririi.

Timp de cîteva secunde, fiecare din cei patru oameni avu senzaţia că, pîndind viaţa misterioasă, încetinită, încremenită a deşertului libian, îşi interogase în acelaşi timp sufletul.

Sergentul Michael Graves, primul, aruncă peste umeri o piatră pe care o ţinuse, crispat, în mînă. Regăsise, după fraza aşa de plină de grele semnificaţii a superiorului său, tonul care se cuvenea pentru a întreba liniştit:

— Adevărat? Ei bine, tare aş vrea să ştiu cum o să facem.

Nervozitatea evidentă a lui Samuel Bloomfield contrasta cu stăpînirea de sine a sergentului.

— Treaba este, poate, realizabilă, spuse el, îngrijorat, dar presupun că acest apeduct trebuie să fie teribil de bine protejat. Nu poate fi vorba să ajungem la el aşa, ca şi cum am merge la plimbare. Desigur că sînt cîmpuri de mine, că…

— Sînt, într-adevăr de toate astea, îl întrerupse Dingale. Şi ăsta este exact motivul pentru care eşti cu noi, Sam.

— În orice caz, rezumă Freddie Bunks, dacă aş fi acceptat pariurile, aş fi cîştigat de fiecare dată. Nu numai

că mergem la Fritzi, dar tocmai drăguţul de Freddie, artificierul bine cunoscut, are să fie vedeta micului vostru spectacol, nu?

— Ascultaţi-mă, spuse Geoffrey Dingale, ridicînd o mînă pentru a cere linişte şi scoţînd cu cealaltă porthartul. Sîntem aici patru oameni îmbarcaţi în aceeaşi aventură. Nici unul din noi nu este militar de carieră. Sîntem toţi civili şi toţi voluntari ai comando-urilor. Asta înseamnă că avem fiecare din noi motive foarte bune ca să facem ceea ce vom face, ca să ne asumăm riscurile pe care ni le vom asuma. De aceea nu vă voi vorbi ca un ofiţer, care se adresează oamenilor lui, ci ca un căpitan către coechipierii lui, cu care se pregăteşte să joace o partidă.

Adoptase această formulă cam la întîmplare. Nu trăise un timp destul de îndelungat cu ceilalţi trei pentru a putea şti, din experienţă, ce limbaj le convenea. Le vorbise din instinct şi se părea că preambulul lui avusese efect, oricît ar fi fost de diferiţi, erau acum uniţi printr-o atenţie unanimă.

Sub pînza care le servea de adăpost, aprinse lampa electrică de buzunar, o îndreptă asupra hărţii generale a regiunii cuprinsă între Cairo şi frontiera Libiei.

— Trebuie mai întîi să vedem, explică el, ce se petrece în momentul ăsta pe acest teatru de operaţiuni. Facem faţă armatelor germano-italiene care încearcă să pună mîna pe Egipt. De ce? Pentru trei motive: mai întîi, pentru că, dînd o lovitură puternică Angliei, ele şi-ar asigura practic controlul indiscutabil asupra Mediteranei. Pe plan strategic, ocupînd baza noastră din Alexandria şi beneficiind, pe plan economic, de bogatul hinterland pe care îl constituie delta Nilului. Apoi pentru că Axa socoteşte că astfel va controla Canalul de Suez, va zăvorî Mediterana şi va obliga tot traficul aliat să facă un ocol imens pe la Capul Bunei-Speranţe. În sfîrşit, pentru că Hitler visează, poate, să facă joncţiunea între trupele sale din Africa şi cele care, înaintînd în Crimeea, de-a lungul Mării Negre, ar putea închide, ca într-un cleşte, tot bazinul mediteranean.

Bloomfield şi Bunks auziseră vorbindu-se despre această teorie, care era deja familiară sergentului Graves. Dar în noaptea asta africană, pe pragul unei lovituri temerare, ea căpăta un straniu relief, o teribilă realitate. Cei trei „echipieri” ai lui Dingale ascultau, captivaţi.

— Pentru a realiza cucerirea Egiptului, urmă Dingale, inamicul dispune de o bază de plecare naturală: Libia, care este italiană. E liniştit pe flancul său stîng, de vreme ce Africa de Nord franceză e paralizată de armistiţiu şi transporturile sale de aprovizionare au fost, pînă acum, relativ uşoare între sudul Italiei, sau Sicilia, şi Libia.

— Ar fi fost şi mai uşoare dacă italienii ar fi pus mîna pe Malta, observă Michael Graves.

— Într-adevăr, aprobă Geoffrey Dingale, şi se pune întrebarea cum de insula nu a fost cucerită anul trecut, cînd era la capătul puterilor, hărţuită de bombardamente, înfometată de blocadă. Dar lucrurile fiind aşa cum sînt, să revenim la Libia. Între Libia şi Egipt, ţări vecine totuşi, comunicaţiile nu sînt uşoare. Nu rămîne decît litoralul. Uitaţi-vă la harta asta: în sudul unei fîşii înguste de coastă, largă de şaizeci de kilometri, se găseşte depresiunea Kattara, care se întinde pe mai bine de o sută cincizeci de kilometri înspre sud. Şi mai la sud de această depresiune, se întinde imensa mare de nisip, pe sute şi sute de kilometri. Acest nisip, ca şi depresiunea mlăştinoasă, reprezintă un obstacol de netrecut pentru o armată de oarecare importanţă. Pentru aceasta nu e decît un singur drum. El trece prin strîmtoarea cuprinsă între mare şi depresiunea Kattara. Şi partea ei cea mai îngustă este la El-Alamein.

— Just, locotenente, întrerupse Samuel Bloomfield.

Speriat de propria sa îndrăzneală, se opri scurt, îşi drese glasul, dar găsi totuşi curajul să continue:

— Vorbiţi de o invazie a Egiptului, dar armata lui Rommel nu e totuşi chiar atît de numeroasă…

— Asta este într-adevăr o obiecţie valabilă, Sam, spuse locotenentul. Rommel crede că dacă, cu şase sute de tancuri, reuşeşte să facă să sară zăvorul de la El-Alamein,

nimic nu-i mai poate bara drumul spre Cairo, unde are de gînd să ocupe aerodromurile. Imediat, întăririle germane şi italiene vor începe să vină. Tactica asta nu e nouă. Michael, care e profesor de istorie, vă va spune că aşa s-a întîmplat de-a lungul secolelor. Niciodată armatele atacatoare care au trecut din Orient spre Maghreb n-au fost importante. Însăşi cucerirea arabă nu s-a făcut, pe plan numeric, decît cu ajutorul unor mici detaşamente. Şi toate astea din cauza dificultăţii de a aproviziona un mare număr de oameni, mai ales cu apă. Căci ajungem acum la chestiunea apei.

— N-aş fi crezut niciodată că apa va lua o aşa de mare importanţă în viaţa mea, zeflemisi Bunks.

— Şi totuşi aşa e, Fred, spuse Dingale. Pentru a aproviziona cu apă armata sa în acţiune, Rommel dispune de resursele regiunii de coastă, care sînt foarte slabe. Nici vorbă s-o poată aduce din Europa. Îi e destul de greu să-şi aducă benzina. A dispus aşadar să se instaleze două conducte. Una vine de la Mersa Matrouh, cealaltă, cea mai recentă, din oaza de la Sioua.

— Am impresia că asta reprezintă un drum al dracului de lung, nu? întrebă Bunks.

— Într-adevăr, de la Sioua pînă în spatele dispozitivului germano-italian, unde apa este folosită, sînt mai bine de trei sute de kilometri.

— Şi noi o să atacăm conducta asta, spuse Graves, ca şi cum ar fi vrut să se convingă bine de realitatea misiunii.

— Exact, admise Dingale, şi vă daţi seama deci de importanţa pe care o are această acţiune. Ştim că ofensiva Armatei a 8-a este iminentă, dacă nu deja angajată. E legată, în orice caz, de luna plină. Înţelegeţi aşadar ce ajutor puternic ar fi pentru ai noştri dacă inamicul ar rămîne fără apă în plină bătălie.

— Trebuie să recunoaştem că e o perspectivă destul de îmbucurătoare, spuse sergentul Graves.

Ochii îi luceau în umbră şi în voce i se desluşea o vibraţie de furie şi ură care îl miră pe Dingale.

— Iată rolul ce ne revine într-o bătălie care va marca, sînt absolut convins, întorsătura războiului. Ştiţi, desigur, că

Statele Unite sînt, de acum înainte, alături de noi, că aprovizionările, materialul, armamentul şi muniţiile ne vin din plin. Astăzi nu mai aşteptăm o ofensivă a lui Rommel. Trecem noi la atac. Va fi poate, dat micului nostru grup să facă în aşa fel încît acest atac să fie decisiv.

*

Din nou, pentru cîteva minute, se aşternu tăcerea, ca şi cum cei patru oameni s-ar fi închis într-un vis de glorie. Îi revenea, bineînţeles, lui Freddie Bunks să o întrerupă. Micul *bookmaker* trecu fiecăruia pachetul lui de ţigări, aprinse şi el una şi exclamă fără nici o jenă:

— Toate astea sînt foarte frumoase, şefule, dar practic vorbind cum o să faci ca să ajung pînă la blestemata dumitale de ţeavă?

— Uitasem, ce e drept, că dumneata eşti vedeta, Freddie, răspunse locotenentul fără să se ofenseze de familiaritatea micului cockney. Atunci să trecem la această a doua hartă. Vă atrag atenţia asupra faptului că e vorba de un document confidenţial. Dacă aventura noastră s-ar sfîrşi prost, dacă, spre exemplu, am fi capturaţi, trebuie să-l distrug. Dacă aş fi împiedicat să o fac, va trebui s-o faceţi voi. Această hartă a fost întocmită după recunoaşteri aeriene, după observaţiile patrulelor terestre şi după informaţiile primite de la agenţii secreţi stabiliţi în teritoriul inamic. Ea vă arată traseul conductei care pleacă din oaza Sioua şi care descrie un arc de cerc foarte larg în direcţia nord-est. Vedeţi că trece foarte departe de depresiunea Kattara. Mai vedeţi diferite haşurări care sînt marcate pe hartă. Ele arată diferitele terenuri prin care trece conducta. Zone de oaze, nisip moale, platouri tari, zone stîncoase. Lăţimea cîmpurilor de mine de pe ambele flancuri ale conductei depinde în mare parte de natura terenului. Ăsta e motivul pentru care trei puncte, considerate *a priori* ca fiind cele mai vulnerabile, au fost alese pentru executarea sabotajului.

— Trei puncte? spuse Graves. Dar atunci nu sîntem singuri? Locotenentul Baker şi locotenentul Gibbs…

— Exact, aprobă Dingale. *Primula* atacă la sud de punctul care ne-a fost destinat şi *Garoafa* la nord. Vom raporta la P.C.-ul colonelului Matthews, care se cheamă, în ceea ce ne priveşte: *Buchetul.*

— Păi de! asta se şi impunea, ironiză Bunks.

— Presupunînd că vom trece peste cîmpurile de mine, întrerupse Samuel Bloomfield, conducta nu este oare păzită?

— Ba da, recunoscu Dingale. Între conductă şi cîmpurile de mine există, de ambele părţi, o fîşie de teren care permite deplasarea unor patrule motorizate. Dar nu trebuie să exagerăm prea mult pericolul acesta. Pe de o parte pentru că inamicul nu are, la sud de fîşia de coastă, decît o implantare simbolică şi apoi, pentru că în preajma ofensivei Armatei a 8-a, comandamentul german va fi în mod firesc tentat să readucă maximul de personal şi de material spre linia de foc. Asta nu exclude, desigur, că n-o să avem de furcă cu domnii din Afrikakorps.

— Sper şi eu, spuse Graves cu vocea vibrînd de convingere. Doar pentru asta sînt aici.

Din nou, în întuneric, Dingale îi aruncă o privire perplexă. Dar momentul nu era cel al examenelor de conştiinţă. Înainte de a împături harta şi de a o aşeza în port-hart, conchise:

— Ne găsim în momentul de faţă aici, spuse, indicînd un punct precis. La marginea extremă de sud-vest a depresiunii Kattara. În dreapta noastră e mlaştina. Locul unde trebuie să atingem conducta se găseşte cam la nouăzeci de kilometri la nord. În linie dreaptă bineînţeles. Ţinînd seama de ocolurile care ne vor fi impuse, de obstacolele naturale, de felul nisipului şi de alte dificultăţi, trebuie să socotim cel puţin o sută patruzeci de kilometri. Asta vrea să spună că vom profita, chiar din noaptea asta, de lună, ca să ne apropiem de obiectiv şi să găsim un loc bine adăpostit, pentru a petrece ziua, în aşteptarea nopţii următoare. Aveţi întrebări de pus?

— Da, spuse Bunks. Ce fel de ţeava este conducta asta a dumitale?

— Nu pot să-ţi dau indicaţii asupra grosimii metalului, răspunde Dingale rîzînd. Singura informaţie pe care o am e în legătură cu diametrul conductei: cincizeci şi opt de centimetri. Cît despre rest, cred că te poţi aştepta la fontă de aluminiu, sau poate pur şi simplu la ciment.

— Oricum, toate astea sar în aer, spuse, cu filozofie, londonezul.

— Ni s-a fixat vreo oră pentru atac? întrebă la rîndul său Graves.

— Asta e o întrebare bună, comentă Geoffrey Dingale care îşi aducea aminte de conferinţele de presă din vremurile bune de odinioară, cînd cutreiera trotuarelor din Fleet Street[4]. Vă voi răspunde deci: propriu-zis, nu. Pentru ca să ne îndeplinim misiunea, dispunem de cea mai largă autonomie. Totuşi, coloana Matthews care – din motive care privesc aprovizionarea ei – se află, după cum ştiţi, cam la patru sute de kilometri de baza ei, nu poate să rămînă multă vreme în sectorul în care ne-am despărţit de ea.

Acest răspuns dădea mult de gîndit. Cei trei echipieri ai lui Dingale păstrară cîteva secunda de tăcere şi, de data asta, Samuel Bloomfield fu cel care o întrerupse:

— În definitiv, toată această deplasare a coloanei Matthews nu avea alt scop decît de a ne aduce pe *Primula,* pe *Garoafa* şi pe noi, la punctul de plecare?

— Pe cît pot să-mi dau seama, asta nu e absolut exact, spuse Geoffrey Dingale. Întîi pentru că, în afară de operaţiunea privind conducta, am impresia că altor comando-uri li s-au desemnat alte obiective. Apoi, această operaţie de lansare a comando-urilor nu constituie, după părerea mea, decît o anexă a misiunii ei principale care consistă în faptul de a efectua o diversiune la sud de dispozitivul germano-italian. Dacă inamicul crede într-o ofensivă prin sud, forţele pe care le-ar putea eventual disloca din linia de la El-Alamein, oricît de slabe, reprezintă

[4] Stradă celebră din Londra unde sînt concentrate mai toate redacţiile marilor ziare. (N. Tr.)

pentru noi o foarte bună operaţiune. Nu uitaţi că învăluirea poziţiilor adverse pe la sud a fost întotdeauna tactica favorită a lui Rommel în acest război al deşertului.

— Da, dar, obiectă Graves, nu prea văd sensul acestei operaţiuni, dacă oricum coloana Matthews trebuie să părăsească terenul aşa de repede.

— Încă o dată, nu sînt decît un simplu ofiţer subaltern căruia marele comandament nu-i împărtăşeşte secretele, sublinie Dingale, dar sînt şi ziarist. Dacă judecaţi ca şi mine, poate că puteţi trage aceleaşi concluzii în ceea ce priveşte data începerii ofensivei.[5]

— Asta-i, spuse vesel Freddie Bunks. Dacă am organiza un *sweepstake*[6]? O mizã de o liră sterlină vă convine?

CAPITOLUL V

Narcisa îşi reluă drumul la ora 22.30, oră la care luna, răsărită, lumina razant suprafaţa rugoasă a deşertului şi permitea mersul înainte, cu toate farurile stinse.

Coloana Matthews era încă foarte aproape: în orice caz la mai puţin de patruzeci de kilometri şi era probabil că Luftwaffe nu avea s-o lase în pace în cursul acestei nopţi. Chiar dacă bombardierele nu ar întreprinde un raid masiv asupra unui obiectiv greu de reperat şi foarte dispersat (Matthews şi Hobson avuseseră grijă de asta), te puteai aştepta ca patrulele aeriene să exercite o supraveghere foarte strictă. Era deci esenţial ca şenileta, la bordul căreia

[5] Ofensiva Montgomery la El-Alamein a început la 23 octombrie 1942 la ora 21 şi treizeci de minute. (N. A.)

[6] Pariu colectiv la cursele de cai. (N. Tr.)

comando-ul *Narcisa* se apropia încet de obiectivul ei, să treacă neobservată.

Părăsind adăpostul micului parapet stîncos unde aşteptase răsăritul lunii, Geoffrey Dingale dispuse să se ia direcţia spre nord. Se angajă astfel într-un fel de strîmtoare între două depresiuni: cea a oazei Sioua la stînga, cea de la Kattara la dreapta. De altfel, merseră destul de multă vreme pe marginea acesteia din urmă, care sfîrşi prin a se dizolva în negură, lăsînd, atît cît puteai cuprinde cu privirea, numai întinderea netedă a deşertului.

Sub lumina rece şi palidă, deşertul lua un aspect fantastic, replică exactă a astrului mort care îl lumina. Crusta aspră era presărată, ici şi colo, de tufele unei vegetaţii de oază cu reflexe argintii, sau de cîte un tumulus miniatural, despre care te întrebai dacă e vorba de o stîncă sau de vreo grămadă de nisip modelată şi încremenită de vînt. Pietre obişnuite, cochilii fosilizate luceau dintr-o dată avînd strălucirea unui giuvaer, apoi, după ce treceai de unghiul propice în care le văzuseşi, dispăreau din nou în noaptea de nepătruns.

Într-un asemenea peisaj, Michael Graves nu risca nimic. Ocolea cel mai mic obstacol, se străduia să schimbe vitezele cu supleţe, ca să evite pornirile bruşte ale motorului: în deşert zgomotul se aude departe.

Merseră aşa o oră în tăcere. Dingale, atent la drum, gata să atragă atenţia şoferului în caz de nevoie. În spate, Bloomfield şi Bunks dormitau, în mijlocul materialului ingenios aranjat. Astfel *Narcisa* înaintă în lumina lunii, ca un scarabeu mare şi orb, mergînd în zigzaguri, acoperit cu antene şi scule, deformat de bidoane şi de suluri de plase de sîrmă.

Puţin înainte de miezul nopţii, două avioane, venind din nord, zburară pe deasupra lor şi chiar, judecînd după zgomotul motoarelor, la o altitudine relativ mică. Silueta lor se înscrise o clipă pe discul lunar şi lui Dingale i se păru că recunoaşte doi italieni, nişte Macchi 202. Inima i se strînse de îngrijorare la gîndul că aventura *Narcisei* putea foarte bine să se termine aici, dacă şenileta ar fi fost observată.

Dar cele două avioane ale patrulei îşi continuară drumul nocturn spre sud.

Peste puţin timp, bubuitul îndepărtat al unui foc susţinut le parveni, slab, dar distinct.

— Matthews nu se lasă surprins, constată sergentul Graves cu satisfacţie.

*

Pe la douăsprezece şi jumătate, pentru a evita un tumulus, Graves se angajă pe un fel de stîncă netedă lucind ca asfaltul Londrei pe o zi ploioasă. Era atît de netedă încît şenilele, neputînd să facă priză, derapară spre stînga.

Graves încerca cu disperare să compenseze cu volanul mişcarea începută şi dădu înapoi, angajînd cu furie motorul vehiculului într-o luptă crîncenă pentru a-l redresa.

Din nefericire lucrul era imposibil: antrenată înapoi de greutatea ei, şenileta alunecă implacabil spre partea inferioară a suprafeţei stîncoase. Dingale avu sentimentul că şenileta se înfundă, la capătul drumului, într-o baltă moale. Cu mîinile şi cu picioarele, Graves încerca să găsească o suprafaţă mai favorabilă forţînd cauciucurile şi şenilele, în viteza întîi, să recîştige terenul pierdut. Cu toată dibăcia lui de conducător antrenat – era şi mecanic brevetat – nu reuşi decît să blocheze motorul.

Dingale percepea, cu o acuitate fizică, îngrijorarea care îi cuprinsese pe ceilalţi: împotmoliţi în nisip, în plină noapte, asta putea să fie foarte grav. Găsi imediat tonul nimerit pentru a face faţă situaţiei.

— Toată lumea jos, ordonă el. Acum ori niciodată a venit momentul să încercăm materialul datorat imaginaţiei tehnicienilor noştri. Michael ajută-mă să-l aşezăm.

Autoriză utilizarea lămpii electrice de buzunar pentru a desprinde, de pe spînzurătorile lor, sulurile de plasă metalică, pentru a descărca diferitele accesorii de depanare, apoi, îndrumaţi de sfaturile lui Graves, confirmate, subliniate, de ordinele scurte ale lui Dingale, cei patru oameni se puseră pe lucru. Totul depindea de

pregătire. Şenileta trebuia ridicată cu cîţiva centimetri, cu ajutorul unui cric aşezat în echilibru instabil pe marginea suprafeţei stîncoase, şi sprijinită foarte repede cu ajutorul unor grinzişoare metalice şi a pietrelor adunate anume pentru asta.

Apoi, lucrînd cu lopata, trebuia săpat sub şenilă, ca să se poată introduce sub ea plasa metalică.

Trebuia, mai ales, să nu-ţi pierzi cumpătul, să execuţi fiecare gest cu cea mai mare grijă. Nisipul, în partea de jos a stîncii, era de o fineţe aproape lichidă. Fiecare milimetru pierdut sub şenila stîngă accentua aplecarea vehiculului, micşorînd şansele de a-l scoate din situaţia asta precară.

După un ceas de lucru. Michael fu de părere că se puteau scoate proptelele şi se putea face o încercare. Dingale se opuse. Pretinse să se descarce mai întîi o parte din încărcătură. Descărcară astfel canistrele, bidoanele cu apă de rezervă, materialul de detectat minele, în total cel puţin trei sute de kilograme, pe care cei patru le cărară cu spinarea pe cît se putea de repede. Puse apoi să se lege trei funii pe flancul drept, aşa încît Bloomfield, Bunks şi el însuşi să poată trage cu toată puterea şenileta spre partea de sus, în momentul cînd Graves va pune în mişcare motorul.

Sergentul îşi reluase locul la volan. Înhămaţi ca nişte animale în jugul lor improvizat, uitînd de ierarhia militară, jurnalistul, ceasornicarul, *bookmaker*-ul trăgeau într-un elan frăţesc şi încăpăţînat. Cînd Graves ambreie uşor în viteza întîi, Dingale consternat, simţi cu umerii că şenileta se înfundă din nou. Se propti cu toată puterea încordîndu-şi cu disperare muşchii ca şi cum efortul lui derizoriu ar putea răsturna situaţia.

Şi totuşi, simţi că maşina începe să mişte. Adevărul era că vehiculul greu se lăsase pe pînza metalică dar, aceasta rezistînd, imediat ce şenileta găsise un sprijin începuse să muşte încet din solul acesta artificial.

În spatele volanului, Michael Graves însoţea cu fiecare fibră a eului său efortul *Narcisei.* Cauciucurile din faţă, şi ele pe pînza metalică, antrenau încet vehiculul spre

sprijinul stîncii. Extremitatea din faţă a şenilei din stînga se decise, în fine, şi ea să nu mai patineze. O placă, apoi două, apoi trei, se aşezară pe ea. Mişcarea înainte începu să se accelereze uşor. Dingale consimţi în sfîrşit să creadă că partida era cîştigată.

— Aş fi acceptat un pariu de cinci contra unu că vom ieşi din încurcătură, spuse, în fine, Bunks.

— Ei bine, eu, zise Bloomfield extenuat, trîntindu-se pe pămînt, n-aş fi dat un ban pe şansele noastre.

— Oh! Bineînţeles, tu... un ovrei scoţian... exclamă Bunks.

— Ai perfectă dreptate, spuse micul ceasornicar, fără să se supere. Sînt cei mai răi...

*

Maşina o dată încărcată şi pornită din nou la drum, Geoffrey Dingale hotărîse, pentru a recîştiga timpul pierdut, să continue cît timp le va permite lumina lunii şi să pornească la prima mijire a zorilor, oprindu-se imediat ce topografia locurilor le va procura un adăpost în care să camufleze şenileta în timpul zilei.

Locotenentul îi propusese şoferului să facă cu schimbul la volan, dar Graves voia să-şi ducă sarcina pînă la capăt.

— Trebuie să recunosc că te descurci cum nu se poate mai bine, observă Dingale, aprobînd această hotărîre. Nu e asta oarecum neobişnuit pentru un profesor de istorie? Căci asta este profesia dumitale, nu-i aşa?

— Într-adevăr, răspunse subofiţerul. Predam la şcoala secundară de la Selhurst în South Norwood, de la periferia Londrei.

— Ştiu unde e, îl asigură Dingale. Cam pe acolo era o dată bătrînul Cristal Palace[7] şi nu prea departe e aerodromul de la Croydon. Cartierul dumitale a cam încasat-o la începutul războiului, nu-i aşa?

[7] Faimoasă sală de expoziţii construită în timpul erei Victoriene, azi dărîmată. (N. Tr.)

— Da, spuse Michael Graves cu amărăciune. De altfel, ăsta e motivul pentru care sînt aici.

Ziarist, specialist în interviuri, Geoffrey Dingale simţea o pudoare cu totul britanică cînd era vorba de confidenţe personale. Această pudoare, tactul său natural, îi impunea să lase fraza în suspensie. Dar, pe de altă parte, îi părea esenţial, pentru coeziunea echipei devenită prada unei sorţi implacabile, ca acest om şi cu el să se cunoască cît mai intim posibil.

Terenul pe care îl călcau devenise mai acceptabil. Şenileta urma un drum care tindea să se apropie de linia dreaptă. Zgomotul regulat al motorului izola, de fapt, pe cei doi oameni de pasagerii din spate. Dingale cuteză să continue.

— Nu prea văd legătura, spuse el surîzînd.

— Şi totuşi e simplă, răspunse Graves. Cînd a început războiul, eram de doi ani profesor la Norwood. Doreen, soţia mea, îmi dăruise un copil care se chema Michael, ca şi mine. E o tradiţie în familie: îi spuneam Michael Junior. Aveam pe atunci douăzeci şi şase de ani. Am fost chemat în armată. Bineînţeles, cu diplomele mele, am fost imediat sfătuit să urmez cursurile de ofiţeri.

— Normal, de altfel nu prea înţeleg de ce nu le-ai urmat. Profesorii se găsesc în general la statele majore.

Timp de cîteva clipe, Michael Graves îşi concentră atenţia asupra conducerii şeniletei. Acum luna apunea. Lumina ei palidă devenea mai razantă şi în acelaşi timp mai slabă. Se apropia momentul cînd deşertul, în aşteptarea zorilor, se va cufunda într-o beznă totală. Geoffrey Dingale profită ca să aprindă o ţigară şi s-o pună între buzele lui Graves. Sergentul păru că apreciază mult acest gest frăţesc. Trase adînc din ea şi continuă cu o voce surdă:

— Pînă să se organizeze totul... Am plecat în iunie 1940, în momentul cînd Franţa se prăbuşea. Am fost trimis la o tabără de antrenament, lîngă Exeter, în Devon. La a doua permisie, în noiembrie, am avut o cruntă surpriză. Pe cînd eram în tren, avioanele Luftwaffe-i au executat un raid asupra sud-estului Londrei. Cînd am ajuns acasă n-am mai

putut decît contempla ruinele fumegînde ale vilişoarei noastre, să recunosc cadavrele lui Doreen şi ale micuţului meu…

Urmă o lungă tăcere. În mintea lui Dingale, aţintită asupra nopţii africane, neagră şi catifelată, imaginea înaltei tinere grecoaice, cu privirea încărcată de toată civilizaţia şi toată deznădejdea lumii, se estompa, se ştergea, pentru a face loc celor două corpuri chircite, cel al unei femei şi al unui copilaş. Ca ziarist londonez, văzuse prea multe în timpul iernii 40–41, ca să mai aibă nevoie să facă un mare efort de imaginaţie.

Se lăsă mai greu pe speteaza scaunului, fumă în tăcere aşteptînd urmarea. Ştia că nu are nimic de spus.

— Atunci, înţelegeţi, spuse Graves, prinzînd brusc viaţă, mi-am dat seama că galoanele, uniforma, statele majore, le dădeam în… ceea ce voiam era să omor nemţi, să-i facă să achite acea notă de plată sîngeroasă, semnată într-o noapte de noiembrie 1940…

Acum vocea lui avea accente pasionate, dureroase. Michael Graves îşi retrăia suferinţa, îşi frămînta în gînd ura, vibra la speranţa răzbunării.

— Bineînţeles, spuse el, m-am gîndit imediat să mă transfer la aviaţie. Ştiţi, ochi pentru ochi… Din nefericire, am fost refuzat la examenul medical de navigaţie aeriană… Din cauza vederii… Îmi lipsesc, cele zece zecimi cerute. Atunci am vrut să mă duc acolo unde oamenii se băteau. Nu aveam de ales: sau Libia sau nimic. Am renunţat la şcoala de ofiţeri şi m-am aflat simplu soldat, într-un convoi care făcea ocolul Africii pentru a ajunge la Suez. În Egipt, mă aştepta o nouă deziluzie. Am nimerit în plină debandadă. Rommel acumula punctele în contra lui Auchinleck. Nici vorbă de contact direct, de corp la corp. Se ajunsese la războiul de poziţii, care urma războiului de mişcare. Numai dacă…

— Afară de cazul cînd puteai face parte din comando-uri, completă Geoffrey Dingale.

— Exact, aprobă tînărul. Numai comando-urile dădeau lovituri, numai comando-urile veneau în contact cu nemţii.

Dar nu era chiar aşa de simplu. Chiar pentru asta trebuia un antrenament special şi o specialitate. Am suportat pe cel dintîi şi am căpătat-o pe a doua, sînt mecanic brevetat...

Se simţea în această ultimă frază o batjocură dureroasă, ca şi cum Michael Graves considera neserioase toate aceste condiţii impuse dorinţei lui legitime de-a ucide germani.

Geoffrey Dingale ascultă cîteva clipe melodia monotonă a motorului şeniletei. Se chirci în *battle-dress*-ul său. Noaptea era tot pe atît de friguroasă, pe cît era de liniştită şi de imensă. Se întreba ce făceau, ce vorbeau, în acelaşi moment, cei de pe *Primula* şi cei de pe *Garoafa.* Spuse în fine cu simplitate:

— Îţi mulţumesc, Michael, că mi-ai arătat că sînt mai fericit ca dumneata. Nu mai poţi să faci nimic pentru soţia şi copilul dumitale, decît să-i răzbuni. Cît despre mine, ştiu că fiecare lovitură pe care o vom da inamicului va grăbi eliberarea aceleia care mă aşteaptă...

*

La trei şi cincisprezece minute, locotenentul Dingale ordonă halta. Luna dispăruse după creasta a ceea ce putea fi o dună. De vreun sfert de oră încoace, întunericul începuse să se accentueze. Viteza şeniletei scăzuse aproape la viteza unui om mergînd pe jos, şi totuşi Graves era cît p-aci să se mai împotmolească o dată.

Pentru a poposi peste noapte decorul nu era faimos. Nimic nu putea disimula, cît vedeai cu ochii, echipajul *Narcisei* de atenţia unor eventuali observatori. Dar lui Dingale nu-i păsa. În cel mult două ore, primele lumini ale zorilor vor miji dinspre Orient. Şi, în acel moment, va da ordinul de plecare. După hartă şi dacă determinase bine poziţia lor – dar, din punctul acesta de vedere, observaţiile sale se potriveau cu cele ale lui Graves – şenileta se apropia de o zonă stîncoasă, chiar muntoasă, deoarece se observau înălţimi care depăşeau cu două-trei sute de metri

nivelul mării. A atinge această regiune, însemna a recîştiga timpul pierdut în cursul nopţii cu despotmolirea maşinii, însemna a se apropia de obiectiv, însemna, în sfîrşit, o şansă de a găsi un adăpost unde să ascundă vehiculul în timpul zilei care începea să mijească.

Pînă atunci, puţină odihnă nu putea strica nimănui. Samuel prepară ceaiul pe care cei patru de pe *Narcisa* îl amestecară copios cu lapte condensat îndulcit.

— De fapt, ce zi e azi? întrebă deodată Freddie Bunks sorbind băutura fierbinte cu un oftat de satisfacţie.

— Douăzeci şi trei octombrie, răspunse fără ezitare Bloomfield, care ţinea, în timpul războiului, contabilitatea zilelor cu aceeaşi scrupulozitate cu care ţinea, la Glasgow, contabilitatea prăvăliei sale.

— Aşa credeam şi eu, spuse melancolic *bookmaker*-ul. Este ziua Premiului Saint-Alban, la Aintree, una din cursele cele mai renumite ale anului. Să vedeţi, acum trei ani, anul cînd a început războiul, „Sonny Boy”, un outsider, a întrecut pe linia dreaptă, pe favoritul „Bostonian” şi a dat o cotă fabuloasă...

*

Geoffrey Dingale mai mult simţi decît văzu paloarea albicioasă care precede zorile. Ultimele stele se stingeau pe firmament. Noaptea, înainte de a se retrage, depunea pe nisip mantia ei îngheţată. Locotenentul începu să umble, bătîndu-se cu braţele peste coaste. Era îngheţat.

Zgîlţîi pe ceilalţi trei. Era momentul plecării, în mai puţin de o oră, deşertul se va oferi, strălucind şi auriu, unui alt soare. Lui Dingale i se părea puţin probabil ca vreo patrulă aeriană să zboare deasupra lor în primele clipe ale zilei. În ceea ce priveşte micile formaţii terestre, ele trebuiau desigur să se mărginească la paza preţioasei conducte. Se putea deci presupune că putea atinge fără alte incidente o regiune mai propice.

Narcisa îşi reluă drumul, în direcţia nord-vest, Graves conducînd încet, străduindu-se să evite toate cursele pe

care i le întindea nisipul, ocolind dunele, descoperind dintr-o privire micile depresiuni unde crusta de pietriş risca să cedeze sub greutatea şeniletei.

Timpul se menţinea frumos, cu toate că ploile nu erau prea rare în această perioadă a anului. Aerul era de un calm perfect: nici un nor de praf, nici un vîrtej de vînt nu brăzda suprafaţa deşertului. Cu harta pe genunchi, cu busola în mînă, Dingale era navigatorul echipei.

Era aproape şapte dimineaţa, cînd, în timp ce maşina urca spre o mică trecătoare între două dune, observară profilul dantelat a! platoului stîncos, dar trebuiau să mai meargă aproape cincizeci de minute înainte de a pătrunde într-un decor nu prea vesel de stînci friabile şi risipite. Ultimul tufiş de palmieri pitici rămăsese mult în urmă. Comando-ul se deplasa într-o lume exclusiv minerală, o lume fără culoare şi fără speranţă.

Nici o peşteră providenţială care să servească de garaj pentru vehicul. Dingale dispuse ca Graves să-l lipească de-a lungul unui fel de treaptă enormă tăiată în stîncă de către eroziuni. De o parte şi de alta a maşinii, puse să se îngrămădească pietre, care serviră drept suport pînzei de culoarea nisipului pe care o întinsese pe deasupra. Era un minimum de camuflaj. Totuşi, putea fi eficace.

Notă punctul pe hartă şi măsură distanţa. În linie dreaptă, *Narcisa* se găsea la mai puţin de treizeci de kilometri de obiectiv.

CAPITOLUL VI

Pentru cei patru oameni ai comando-ului un singur lucru mai avea importanţă acum: odihna. Noaptea va aduce un nou efort, vor trebui să poată să şi-l asume. Bloomfield, care moţăise tot timpul lungului drum printre dune, propuse să fie el primul de gardă.

Dingale dormita, cînd, deodată, uruitul unor motoare îl făcu să tresară. Venind dinspre nord, păreau să umple cu o viteză şi o forţă prodigioasă atmosfera sonoră. Se ridică dintr-o săritură şi aruncă o privire printre pînză şi stîncă... exact la timp ca să vadă primul Stuka sărind peste un obstacol, la mai puţin de cinci sute de metri pe dreapta. Cel puţin, asta fu impresia pe care i-o sugeră. Şi în spatele lui venea restul haitei: efectivul a două escadrile, năpustindu-se spre sud la numai aproximativ treizeci de metri înălţime.

Nici unul din piloţi nu văzu şenileta. Chiar dacă ar fi zburat pe deasupra ei la verticală, ar fi fost aproape invizibilă, dar în orice caz treceau prea departe.

Dingale socoti că acum, mai mult ca oricînd, era momentul să întrerupă tăcerea impusă asupra comunicaţiilor radiotelegrafice, chiar dacă, dată fiind viteza avioanelor, ar fi fost deja prea tîrziu.

Se repezi la transmiţător, puse contactul, execută un reglaj rapid, şi fu obligat să aştepte destul de mult inevitabila încălzire, arzînd de nerăbdare. Ceilalţi trei se deşteptară şi aşteptau în tăcere.

— Alo! *Buchetul*... *Narcisa* cheamă *Buchetul*... *Narcisa* cheamă *Buchetul*...

Ziaristul trebui să-şi repete apelul timp de un minut, cu inima bătîndu-i tare şi cu fruntea acoperită de o sudoare rece. În sfîrşit, impersonală, total lipsită de emoţie, vocea operatorului de radio al lui Matthews se auzi în difuzor:

— *Buchetul* ascultă... Vorbeşte *Narcisa*.

— Două escadrile Stuka, pentru voi la firul ierbii.

— Am înţeles bine, *Narcisa.* Două escadrile. Transmit.

Vocea tăcu o clipă, apoi:

— Nimic altceva?

— Nimic de semnalat, spuse Dingale, cu oarecare ciudă. Progresăm mai încet decît era prevăzut, dar întîrzierea e foarte mică.

— O.K. *Narcisa!*

Vocea păru că se însufleţeşte puţin:

— Şi mulţumesc pentru informaţie.

Dar redeveni seacă şi aspră pentru a conchide:

— Sfîrşitul transmisiunii. Terminat.

— Terminat… răspunse mecanic Dingale aşezînd aparatul pe suport şi tăind contactul transmiţătorului.

În mai puţin de zece minute auziră, departe în sud, un uruit vag, confuz şi vag, ca o furtună de vară.

— Se pare, spuse sergentul Graves, că au atacat coloana.

— Eu, spuse Bunks, pariez cinci contra unu, că Fritzi o vor încasa rău. Cu informaţia pe care i-ai dat-o colonelului, şefule, domnii ăştia vor fi fost aşteptaţi cu multă căldură.

Dingale şi sergentul nu-şi putură stăpîni rîsul, dar Samuel Bloomfield, omul speculaţiilor precise, rămase serios.

— Credeţi, domnule locotenent, că cele două escadrile pe care le-am văzut sînt singurele care atacă coloana?

Gîndul ăsta nu-i venise corespondentului de război. Fruntea i se încreţi.

— Sam, spuse el, s-ar putea să ai dreptate. Alte formaţii ar putea veni din alte direcţii… Dar coloana, ştii bine, este suficient de bine armată ca să se apere.

— Nu credeţi că ar putea fi angajată în luptă cu forţe inamice susţinute de aviaţie?

— Şi asta e posibil, deşi mă îndoiesc tare că mareşalul Rommel să-şi poată permite să deplaseze nişte unităţi aşa de departe în sud, în timp ce este ocupat să-şi concentreze toţi oamenii pe linia de la El-Alamein. La drept vorbind, asta speră şi colonelul Matthews. Dacă ipoteza ta ar fi exactă, misiunea coloanei ar fi total îndeplinită.

Se opri o clipă, apoi conchise ridicînd din umeri:

— În orice caz, această luptă aeriană sau terestră nu este a noastră. Noi avem de îndeplinit o treabă foarte precisă… şi asta chiar la noapte. Am făcut ce am putut pentru camarazii noştri din detaşamentul Matthews. Acum… Ce o vrea Dumnezeu… Odihniţi-vă, băieţi.

Se scursese exact o jumătate de oră în calm şi pace. Un vînt uşor se ridicase deasupra deşertului, un vînt de sud-est venind din Sudan, din Etiopia, un vînt care mîngîiase cataractele Nilului şi care acum îşi va amesteca suflul cald cu cel sărat al Mediteranei.

Explozia, deşi îndepărtată, nu fu mai puţin diferită. Seacă, brutală, zdruncină pămîntul dimprejur, iar obiectele metalice din şeniletă se ciocniră cu zgomot.

Cei patru oameni din comando-ul *Narcisa* se ridicară din nou alarmaţi. Cît despre Samuel Bloomfield, pălise.

*

Sergentul Graves şi soldatul Bunks se uitau întrebători la ofiţerul lor, dar Geoffrey Dingale avea ochii aţintiţi asupra lui Bloomfield. Deflagraţia pe care o auziseră era absolut diferită de uruitul surd al bătăliei, care continua departe în sud, unde coloana Matthews se apăra de atacurile aeriene. Avioanele engleze veniseră desigur în ajutor şi totul avea să transforme într-un mic colţ de iad întinderea de nisip care înconjura oaza Sioua.

Dar din acest tumult, care se situa peste cincizeci de kilometri depărtare de comando, vîntul de sud-est nu aducea decît o rumoare slabă şi intermitentă. Explozia fusese infinit mai precisă. În măsura în care o puteau situa, ea avusese loc tot în direcţia sud, dar la o distanţă de cinci pînă la zece kilometri. Şi ăsta era motivul pentru care Dingale dădea atîta importanţă reacţiilor lui Bloomfield.

— O mină? întrebă el.

Tînărul izraelit dădu afirmativ din cap. Ca şi Dingale se gîndea la *Primula,* a cărei poziţie corespundea cu direcţia şi distanţa prezumată a detunăturii.

Gîndul acesta le venise şi celorlalţi doi, şi sergentul Graves spuse imediat:

— Poate că vreun animal al deşertului a declanşat explozia vreunei mine... Asta se întîmplă des. Cînd eram la Tobruk...

— Nu, îl întrerupse Bloomfield, categoric. Ştiu cum funcţionează minele. Este specialitatea mea. Animalele rătăcitoare pot, în cel mai rău caz, să declanşeze o mină antipersonal. Dar pentru a declanşa o mină anticar, e nevoie de greutatea vehiculului. Ori, ceea ce am auzit noi nu lasă nici o îndoială...

Lăsă fraza în suspensie, ca şi cum nu ar fi avut curajul să o termine. Bunks fu acela care o termină pentru el:

— ...Era o mină anticar, nu-i aşa?

Foarte curios, vocea lui vibra de o furie surdă. Geoffrey Dingale se abţinu de la orice comentariu. Cu o mişcare, făcu contactul la postul de radio, reglat pe lungimea de undă comună celor trei comando-uri precum şi a *Buchetului.* Era convins că avea pentru a doua oară un motiv bun să reia transmisia prin radio.

— *Narcisa* cheamă *Primula*... *Narcisa* cheamă *Primula*...

Îngrijoraţi, uniţi în aceeaşi nelinişte, toţi patru se aplecaseră spre emiţător. Dingale îşi îndepărtase casca de urechi, pentru ca şi ceilalţi trei să poată auzi ca şi el răspunsul difuzat de micul amplificator.

Trecu un minut care părea că nu se mai sfîrşeşte. Şi Dingale, cu voce plină de încredere, îşi repetă apelul.

— Aici *Narcisa*... Chem *Primula*... *Primula*, mă auzi? *Narcisa* cheamă *Primula*...

Încă cîteva secunde şi micul receptor prinse viaţă. Dar în locul vocii locotenentului Gibbs, pe care o aşteptau cu toţii auziră vocea, tot aşa de rece şi metalică, a operatorului lui Matthews:

— Taci din gură *Narcisa,* ordonă el. Respectă tăcerea radio.

— Dar... protestă Dingale. Am auzit explozia unei mine anticar, la sud, pe flancul nostru stîng, şi ne e teamă că *Primula...*

— Tăcere…

— Alo! *Buchetul,* aici *Narcisa.* Mă auziţi? insistă Dingale.

— Vă aud cinci pe cinci. Rămîneţi în aşteptare, li se răspunse imediat.

Operatorul radio, evident, transmitea dialogul eşalonului superior. Matthews şi Hobson, care erau desigur, foarte ocupaţi, vor trebui să ia o decizie.

— Întrerupeţi imediat emisiunea şi ascultaţi din nou peste cincisprezece minute. Confirmaţi şi întrerupeţi, spuse vocea.

— Confirmat… în cincisprezece minute… întrerupt, spuse Dingale.

— O.K. Terminat.

Ziaristul împinse în jos comutatorul, cu un gest al degetului gros. Ştia ceea ce făcea în momentul de faţă operatorul radio. Chema la rîndul său *Primula,* dar voia să evite ca inamicul, admiţînd că asculta şi el, să aibă trei puncte simultane de reperaj goniometric.

Aşteptară în tăcere. Acest sfert de oră avea să fie unul din cele mai lungi din viaţa lor. În jurul lor, numai tăcere şi pustiu. Departe în sud, rumoarea bătăliei se potolise. Auziseră, de altfel, destul de departe în vest, avioane care mergeau spre nord, la mare înălţime. Pentru coloana Matthews asta însemna un nou răgaz. Dingale se întreba dacă rămăsese pe loc sau continua spre Sioua… Deşertul scînteia o dată cu apropierea orei meridiane.

Cu ochii pe cronometru, Geoffrey Dingale făcu iar legătura, treizeci de secunde înainte de ora fixată.

— *Buchetul* către *Narcisa*, mă auziţi întrebă deodată vocea metalică.

— Vă aud cinci pe cinci. Vorbiţi… spuse Dingale.

— Misiunea neschimbată. Acţiune cît mai rapidă, conform instrucţiunilor. Tăcere radio imperativă. Sfîrşitul mesajului.

— Aşteaptă! spuse Dingale gîfîind, aproape în şoaptă, ca pentru o rugăciune. Şi… şi *Primula?*

Se făcu o secundă tăcere, apoi:

— *Primula* nu mai răspunde, răspunse operatorul radio, cu o urmă de regret în voce.

— Dar noi, noi nu putem face nimic? Să ne ducem în ajutorul lor? Eu…

— Misiune neschimbată, *Narcisa.* Şi respectaţi tăcerea radio. Întrerupeţi imediat. Ăsta e un ordin.

De data aceasta, vocea nu era aceeaşi. Geoffrey Dingale recunoscu vocea maiorului Hobson, care urmărise desigur, alături de operator, schimbul de fraze cu comando-ul aflat în nisipuri.

— O.K. Terminat… spuse el.

Dar cînd scoase casca, mîna îi tremura de imensul efort pe care-l făcea ca să se domine. Cîteva secunde, cei patru oameni rămaseră tăcuţi în timp ce aceeaşi idee îşi făcea, inexorabil, drum în sufletele lor. Cel dintîi izbucni Freddie Bunks:

— Camarazii noştri de pe *Primula* au sărit în aer, nu? Nu-i aşa? Şi o să stăm liniştiţi ascunşi aici, învîrtind din degete? Aşteptînd să ne facem şi noi micul nostru număr? Dar nu poate fi adevărat şefule! Spune-mi că nu poate fi adevărat!

Disciplina nu era însuşirea de căpetenie a *bookmaker*-ului din Limehouse[8]. Dingale o ştia prea bine. După cum nu putea permite ca în acest mic grup de civili, deveniţi soldaţi numai din întîmplare, să înceapă o discuţie.

— Ai auzit ordinele Bunks, spuse sec. Sînt precise şi formale. Nu avem voie să întreprindem nimic care să ne distragă de la misiunea ce ne-a fost încredinţată.

— Dar bine, locotenente, protestă Bunks cu vehemenţă, camarazii de pe *Primula* nu sînt neapărat morţi. Au poate nevoie de ajutor. Doar n-o să-i lăsăm să crape la soare, la discreţia nemţilor.

— Asta e drept, domnule, insistă timid şi Samuel Bloomfield. Dacă nu trebuie să acţionăm decît la noapte, am putea să ne repezim…

— Nici nu se pune chestiunea! o reteză Dingale, de data asta foarte aspru.

Şi cum tăcerea care urmă era plină de ostilitate, explică:

— Înţelegeţi-mă bine. Sînt un civil ca şi voi. Execut ordine care mi-au fost date de ofiţeri de carieră, de care mă

[8] Cartier sărac din estul Londrei. (N. Tr.)

despart multe lucruri. Dar îi înţeleg. Puneţi-vă în locul colonelului Matthews. Răspunde de peste două mii de oameni şi de o operaţiune care are ca scop să ne facă pe noi, sau pe *Primula*, sau pe *Garoafa*, să execute un sabotaj ale cărui consecinţe vor fi imense. Daţi-vă seama că dacă lipsa de apă scurtează cu două-trei zile rezistenţa lui Rommel[9], viaţa a sute sau chiar mii din camarazii noştri poate fi cruţată. Şi războiul poate şi el să fie scurtat cu mult. Vedeţi dar, că Matthews, colonelul, nu poate să se oprească la consideraţii... minore. Şi gîndiţi-vă şi la riscul pe care ni l-am asuma plecînd acum în ajutorul locotenentului Gibbs şi al oamenilor lui. Aici sîntem bine camuflaţi. Dar dacă părăsim acest adăpost, devenim, pentru primul avion inamic venit, o pradă sigură. Nu numai că ne-am lăsa inutil oasele, dar, în acest caz nu ar rămîne, pentru a îndeplini misiunea decît numai *Garoafa*, ceea ce ar reduce cu cincizeci la sută şansele actuale de reuşită.

Nici chiar Freddie Bunks nu mai protestă. Se înfundase în colţul lui sub prelată, frămîntat parcă de o sumbră ranchiună. Michael Graves se hazardă şi el:

— Ce credeţi, locotenente, că s-a putut întîmpla cu *Primula?*

Dingale se aştepta la întrebarea asta. Trebuia să fie pusă. Şi fu recunoscător lui Graves că îi dăduse prilejul să răspundă:

— Să fim realişti, spuse. Sîntem nişte oameni angajaţi într-un război fără cruţare şi e de datoria noastră să privim lucrurile în faţă. Sau locotenentul Gibbs şi cei trei echipieri ai săi de pe *Primula* au fost ucişi şi în acest caz nu putem face nimic pentru ei, sau sînt răniţi mai mult sau mai puţin grav, şi postul lor de radio e scos din funcţiune.

— Tocmai de aceea... începu Bunks.

Dingale se grăbi să-l întrerupă.

— Atunci, gîndiţi-vă. Potrivit dispozitivului căruia ne conformăm, locotenentul Gibbs îndreptîndu-se spre punctul

[9] Geoffrey Dingale nu putea să ştie că Rommel, bolnav, se întorsese în Germania, iar comandamentul era de la 19 septembrie în mîna lui Stumme. (N. A.)

de atac care i-a fost fixat, trebuia să se găsească la vreo zece kilometri sud de noi. Dar, dacă noi am auzit detunătura, vă daţi desigur seama că patrulele germane sau italiene care circulă de-a lungul conductei au auzit-o şi ele. În clipa în care vă vorbesc, sînt multe şanse ca prietenii noştri să fie prizonieri.

— Sau ucişi de nemţi, spuse Bloomfield, îngrijorat.

— Nici în cazul ăsta nu am putea face nimic, replică Dingale, dar nu sînt de părerea dumitale, Sam. Există legi ale războiului pe care le respectă şi nemţii, mai ales cînd nu mai sînt victorioşi, cum e cazul de faţă.

Şi pentru a convinge definitiv auditoriul lui, conchise:

— Nu, zău, credeţi-mă, dacă am lua riscul de a ne duce în ajutorul *Primulei,* contrar ordinelor primite, am avea toate şansele, admiţînd că nu s-ar întîmpla nimic pe drum, să fim întîmpinaţi acolo, pe loc, de un foarte solid comitet de recepţie. Atunci, faceţi ca mine, înfrîngeţi-vă îngrijorarea şi aşteptaţi să ne vie şi nouă rîndul să acţionăm...

Tăcură, şi lunga aşteptare, întreruptă pentru un timp, reîncepu. Ziaristul decise el însuşi s-o scurteze la maximum şi să reia drumul de cum se va lăsa amurgul.

*

Cu înlănţuirea înceată a minutelor, apoi a orelor, tensiunea micului grup slăbi. Închişi în ei înşişi, fiecare din cei trei echipieri ai lui Dingale trebui să-şi dea seama că locotenentul avea dreptate, că orice iniţiativă în sprijinul *Primulei* ar fi fost o nebunie. Pe cerul, fără urmă de nor, de un albastru spălăcit, soarele îşi urmase drumul său zilnic, înfigîndu-şi în deşert spada sa de lumină şi, în umbra caldă, la adăpostul pînzei, viaţa cotidiană îşi impusese legea. Freddie Bunks, cel mai indiferent dintre cei patru de speculaţiile psihologice, luase iniţiativa să gătească. Scoase un pumn de ceapă dintr-o ascunzătoare misterioasă. În tigăiţă, carnea degajase, ca o sfidare faţă de sufletul arzător al Africii, un miros care venea parcă direct din

prăjitoriile din Petticoat Lane[10]. Cîteva amintiri pitoreşti despre hipodroamele londoneze îi adăugau un condiment neaşteptat.

În mai multe rînduri, nu departe de ascunzătoarea *Narcisei,* trecuseră avioane. De două ori, bătălia reîncepuse departe în sud: în lipsa forţelor terestre, coloana Matthews ocupa cel puţin aviaţia inamică.

În timp ce după amiaza se tărăgăna, Geoffrey Dingale se străduia să-şi precizeze o decizie logică, inatacabilă. Un obiectiv îi fusese indicat, liniile generale îi fuseseră trasate, dar, în acest cadru, el păstra o foarte mare autonomie.

Îl alese pe Samuel Bloomfield ca să-i susţină teoria.

— Sam, gîndeşte-te bine. În ce direcţie apreciezi dumneata că a avut loc explozia de azi dimineaţă?

Tînărul izraelit încruntă sprîncenele, datorită efortului pe care îl făcea.

— Trebuie ţinut seama de direcţia vîntului, bineînţeles, spuse el, dar aş situa-o exact spre sud... am urechi bune.

— E şi părerea mea, aprobă Dingale. Să ne uităm pe hartă, vrei? Să încercăm să fixăm un punct la zece kilometri spre sud. Ce deduci din asta? Bloomfield ezită, mai mult din timiditate naturală, decît din cauza unei incertitudini.

— În longitudine, asta ne-ar situa exact la verticala *Primulei,* dar cum traseul presupus al conductei face o curbă spre nord-est, asta înseamnă că sîntem în momentul de faţă mai aproape de ea decît se găsea *Primula* în momentul cînd a sărit în aer.

Asta era şi concluzia lui Dingale.

— Îţi mulţumesc Sam. Putem aşadar deduce măcar un lucru: cîmpul de mine e mai larg, mai adînc, dacă preferi, decît ni l-au indicat agenţii I.S.[11]-ului.

— Ei... da! admise Bloomfield. În orice caz, acesta pare să fie adevărul în sectorul în care opera *Primula.* Dar ia uitaţi-vă la relieful marcat pe hartă. Dacă deducţiile noastre privind locul unde au sărit în aer sînt exacte, locotenentul

[10] Stradă rău famată din cartierul de est al Londrei. (N. Tr.)

[11] Inteligence Service: serviciul secret al armatei engleze. (N. Tr.)

Gibbs opera într-un teren nisipos. Pe cînd noi sîntem într-o zonă stîncoasă mult mai greu de minat.

— Crezi aşadar că, în sectorul nostru, cîmpul de mine are o lăţime mai mică decît în al lor?

— Sînt convins. Uitaţi-vă la fîşia de nisip care se întinde între zona stîncoasă şi traseul conductei. E mult mai îngustă aici ca mai la sud. Şi încă, se încumetă el, dacă mi-aş putea permite...

— Te rog, nu ezita, stărui Dingale.

— Ei bine? spuse tînărul indicînd un punct pe hartă, aş dori să putem merge pînă aici, unde platoul se înfige ca un pinten în nisip. E punctul cel mai apropiat de conductă.

— Exact, spuse locotenentul. Asta ar însemna mai puţin de cinci kilometri. Şi am termina drumul pe jos, nu-i aşa?

— Exact la asta mă gîndesc, domnule locotenent.

— Şi eu la fel, spuse ziaristul, şi cum dumneata eşti specialistul, îmi pare bine că sîntem de acord. Dar, spune-mi Sam...

— Da, domnule locotenent?

— Mă întreb, ce te-a putut face să te înrolezi în comando-uri. La urma urmei eşti...

— Firav, hai? Asta voiaţi să spuneţi? întrebă rîzînd tînărul. Aveţi dreptate. Aş fi putut face războiul în birourile statelor majore. Vă rog să mă credeţi, abia de-am fost admis de comisia medicală de revizie. Considerau că eram prea firav din fire. Totuşi, o dată în armată, am dat din mîini şi din picioare, am pus în mişcare pe toţi prietenii tatălui meu, care are o situaţie onorabilă, şi e foarte cunoscut la Glasgow, ca să fiu trimis pe singurul teatru de luptă unde se mai dădeau bătălii.

— Ca şi Michael, comentă Dingale.

— Da, ca şi Michael. Şi ca şi el am constatat că singurul mijloc de a „lua contact” sînt comandourile. Din punct de vedere fizic, nici pomeneală să mă accepte, dar mi-am găsit foarte repede calea.

— Minele?

— Bineînţeles, minele. Cînd îţi petreci cea mai mare parte a timpului ascultînd pendule şi ceasuri, pentru a

înţelege secretul mecanismului lor complex şi delicat, minele par ca nişte obiecte aproape... familiare. Trebuie să spun că notele obţinute în această privinţă mi-au permis să înving ultimele ezitări ale selecţionerilor pentru comando-uri.

— Dar pentru ce, Sam, această voinţă de a te bate? Nu ai, cum are Michael, pe nimeni de răzbunat.

— Domnule locotenent, spuse tînărul izraelit, foarte grav, se vede prea bine că nu sînteţi evreu, că nu aţi citit, ca mine sau cu aceeaşi atenţie, relatarea faptelor pe care cei din rasa mea le îndură de la nazişti.

— Ai intenţia să le grăbeşti eliberarea?

Privirea lui Samuel se pierdu în imensitatea deşertului.

— Chiar şi asta, ar fi pentru mine un scop. Dar mai e şi altceva. Sînt cîţiva ani de atunci, era prin 1937, ne-am pomenit acasă cu nişte rude îndepărtate. O să rîdeţi: se chemau Blumenfeld, versiunea germană a lui Bloomfield. Veneau de la Augsburg unde familia lor locuia de secole şi lăsaseră tot, foarte fericiţi că scăpaseră cu viaţă. Se află acum în Statele Unite. Dar şederea lor în familia mea mi-a lăsat o urmă adîncă. Aveam pe atunci numai douăzeci de ani. Şi-mi amintesc de revolta mea faţă de fatalismul şi resemnarea lor. Noi evreii sîntem un popor al nenorocirilor. Tatăl meu, de altfel, era complet de acord cu ei şi asta mă revolta. Căci sub pretextul că religia noastră nu admite violenţa, îndurăm totul, de secole. Şi cei care nu sînt evrei consideră, cîteodată nu fără oarecare dreptate, această formă deosebită a curajului, a eroismului, ca o laşitate.

— Şi nu eşti laş, Sam.

— Nu sînt un viteaz, domnule locotenent. La fel ca altora, mi-e deseori frică. Această explozie pe care am auzit-o azi dimineaţă mă obsedează. Ştiu că va trebui să înfrunt acel cîmp de mine, şi asta nu-mi prea surîde... Şi, în afară de asta, sînt evreu. Deoarece eu nu am credinţă, în orice caz în sensul strîmt, ortodox, al cuvîntului, aşa cum e practicată în unele din comunităţile noastre, e de datoria mea să arăt că şi noi ştim să ne batem, ca toată lumea.

Şi cum Dingale tăcea, după acest soi de spovedanie, adăugă surîzînd:

— Ştiţi ce spune Freddie... Evreii scoţieni... sînt cei mai răi!

*

La ora şaisprezece, umbra adăpostului improvizat al *Narcisei* se lungea spre răsărit. În depărtare, cutele brune ale platoului stîncos se colorau în mov. O escadrilă se îndreptase spre nord, fără ca echipajul comando-ului să poată identifica aparatele care o compuneau. Spre vest, sub incandescenţa soarelui, trăsături purpurii subliniau fîşii de nori, perfect orizontale.

Dingale ştia că un raid aerian în amurg era greu de realizat. Şi dacă voia să atingă obiectivul propus chiar în noaptea asta, trebuia să-şi asume riscul unei neplăcute întîlniri cu o patrulă inamică.

După ce prelata de camuflaj fu strînsă şi încărcată în şenileta, *Narcisa* îşi reluă drumul. Direcţia nord-vest, spre punctul stabilit pe hartă de Dingale şi Bloomfield. În acest decor frămîntat, dantelat de vîrfuri de stînci, tăiat de brazde adînci şi abrupte ca nişte şanţuri anticar, Graves avansa cu cea mai mare prudenţă.

Ori de cîte ori ajungeau pe vîrful vreunei ridicături, Dingale dădea ordin să coboare lui Bunks şi Bloomfield şi să examineze cu grijă terenul din faţă, înainte de a porni mai departe.

Pe scena imensă a orizontului în care deşertul şi cerul se contopeau, drama cotidiană a zilei şi a nopţii îşi desfăşura, unul după altul, tablourile sale fastuoase. Într-o profuziune de aur, de roşu aprins şi de albastru, magnificul actor se pregătea să părăsească teatrul.

Şenileta fiind oprită, scoasă din viteză, cu motorul mergînd încet, trei priviri urmăreau silueta lui Bunks care, aflat la o sută de metri înaintea lor, se căţăra pe un povîrniş. Îl văzură înălţîndu-se în sfîrşit pe o ridicătură stîncoasă, şlefuită de vînturi şi de nisipuri. Se întoarse

aproape imediat spre ei, făcu semn cu braţele înainte de a pune mîinile pîlnie la gură şi de a striga:

— S-a terminat... Nu mai e nimic...

Sergentul Graves, fixat aşa cum era pe scaunul său de disciplina imperativă a echipei, numai Dingale şi Bloomfield săriră din maşină şi, o luară la fugă spre *bookmaker*-ul din East-End.

Bunks se culcase pe burtă. Instinctiv cei doi îl imitară. Sub privirea lor se întindea, cît vedeai cu ochii, un ocean de nisip, striat de prelungi ondulaţii paralele, ca Mediterana într-o paşnică zi de vară. Departe spre vest, orizontul desena în soarele care apunea o linie neregulat dantelată, indicînd un alt platou stîncos.

Lăţimea fîşiei prăfuite era practic imposibil de evaluat. Cel mai bun lucru era să te iei după hartă, care indica circa doisprezece kilometri. În orice caz, dacă informaţiile Inteligence Service-ului erau exacte, conducta trebuia să se desfăşoare în mica depresiune pe care o observau cam la mijlocul mării de nisip şi de care nu erau despărţiţi decît de ameninţarea invizibilă, dar mortală, a minelor...

CAPITOLUL VII

Geoffrey Dingale se uită la ceas, apoi la soarele care coborîse pe orizont cu discul deja amputat de partea sa inferioară. 18 şi 15... Socoti că îi mai rămîneau, pentru 23 octombrie, trei sferturi de ceas de vizibilitate.

Din fericire, nu le trebuiră decît douăzeci de minute ca să găsească o crăpătură de stîncă, suficient de adîncă încît, cu ajutorul prelatei, să o poată transforma într-o mică cavernă.

Graves băgă şenileta în marş-arier, ca în propriul său garaj, la Norwood, în timpurile bune de altădată. Apoi urmă pe jos pe ceilalţi trei, căci Dingale decisese să profite de ultimele urme ale luminei de zi pentru a ţine un consiliu de război, chiar pe linia de plecare, adică la marginea platoului stîncos.

— Michael va rămîne de gardă lîngă maşină, decise el, iar noi o vom porni toţi trei. Pe măsură ce Sam va detecta minele, Freddie şi cu mine vom însemna cu balize drumul de înapoiere. Cînd vom ajunge la conductă, Freddie îşi va vedea de treaba pentru care e aici şi apoi ne vom retrage în viteză.

Se vedea prea bine că sergentul Graves nu era de loc mulţumit că nu ia parte la expediţie. Se strîmbă şi întrebă:

— Şi cît timp va dura treaba asta, după părerea dumneavoastră?

— Nu se poate spune de pe acum, răspunse Samuel Bloomfield. Depinde de lărgimea cîmpului de mine, de densitatea minelor, de necesitatea de a le detecta sau nu.

— În orice caz, dispunem de aproximativ cinci ore de clar de lună, observă Dingale. Ar trebui să ajungă.

— Eu, spuse Bunks, pariez cu cinci contra unu…

Ceilalţi trei nu avură timp să ştie imediat pe ce pariu îşi baza de data asta *bookmaker*-ul speranţele: la nord de observatorul pe care se găseau, invizibilă, dar după cum li se părea teribil de aproape, o sălbatică încăierare izbucnise.

*

Era ceva ireal între contrastul dintre inexprimabila seninătate a decorului unde se aflau cei patru, oameni ai comando-ului *Narcisa* şi furioasa furtună care se dezlănţuise dintr-o dată, pietrificîndu-i în mijlocul universului lor mort de stînci ale deşertului.

Lungiţi unul lîngă altul, pe o mică costişă, deasupra locului unde era ascunsă şenileta, mai priveau încă deşertul, cum o făcuseră cu cîteva clipe mai devreme. Şi

asfinţitul îmbrăţişa un peisaj atît de gol, atît de lipsit de orice viaţă, de orice mişcare, încît imaginaţia refuza să conceapă războiul, acolo, puţin mai la nord; concentrarea formidabilă a celor două armate, activitatea febrilă a zeci de mii de oameni, agitîndu-se în jurul tancurilor, vehiculelor de tot felul, al pieselor de artilerie.

Această evocare nu se referea decît la linia de coastă. Aici era deşertul, regatul spiritelor şi al anahoreţilor, rînd pe rînd, iad arzător şi mormînt îngheţat, în orice caz, domeniu incontestat al tăcerii şi al morţii.

Cel puţin aşa îl văzuseră ei pînă la această violentă chemare la realitate.

Era o simfonie pentru arme de foc. Începea ca o sonată pentru două mitraliere, mînioasă, cu un staccato de note înalte, punctată ici şi colo de un acord de bazooka[12].

Dar, în curînd, vocea gravă a tunului se făcu auzită şi, pentru că frontul se găsea la mai mult de trei sute de kilometri spre nord, cei patru din comando-ul *Narcisa* îşi dădură seama că în luptă se angajase un tanc. Şi, judecînd după tusea adîncă a piesei, era vorba probabil de un tanc cu ţeava scurtă de 50 mm, ca acelea care echipau „Modelele 3” ale lui Afrikakorps.

O sudoare rece trecea de-a lungul spinării lui Dingale. Toată făptura lui era concentrată pentru a interpreta fiecare din partidele ce se jucau acolo, probabil dincolo de o mică barieră stîncoasă care închidea orizontul spre nord. Sergentul Graves, Bloomfield şi Bunks subliniau fiecare deflagraţie, ca şi cum proiectilul pe care ea îl anunţa ar fi fost în propriul lor trup.

Mitraliera, bazooka se auziră din nou. Dingale crezu chiar că distinge cîteva explozii de grenadă. În orice caz, era incapabil să spună de cîte minute dura încăierarea, cînd un fel de suflu, învăluind o explozie surdă care se repercută lung în deşert, îi ajunse cu atîta forţă, cu atîta realitate, încît li se păru că simt pe propria lor faţă căldura unui incendiu.

---

[12] Armă antitanc cu reacţie. (N. Tr.)

— Doamne, Dumnezeule, murmură Michael Graves, explodează un rezervor.

După aceea, aproape lipsite de sens în tăcerea care se instalase din nou, mai auziră suspinul a două rafale de arme automate, probabil de puşti mitraliere. Apoi nimic.

Cei patru oameni ai comando-ului *Narcisa* se uitară unul la altul. Gîndul lor comun se rezuma într-un singur cuvînt: *Garoafa.*

— Nu ne-aţi spus, domnule, că locotenentul Baker şi oamenii lui operează la nord de sectorul nostru? întrebă în sfîrşit sergentul Graves.

Geoffrey Dingale întinse amîndouă mîinile, cu palmele în sus, în semn de neputinţă.

— Maiorul Hobson, cînd mi-a dat instrucţiunile, mi-a spus numai ce trebuia spus, răspunse el. Nu voia ca, în caz de captură, unul din cei trei şefi de comando, supuşi unor… presiuni, să poată da în vileag poziţia exactă a celorlalţi doi. Dar, într-adevăr, ştiam că *Narcisa* trebuia să opereze între *Primula* la sud şi *Garoafa* la nord.

— Ai! Ei bine! dacă vă interesează părerea mea, interveni Freddie Bunks, toată afacerea asta mi se pare tot atît de putredă ca a bătrînului Fatsy Galloway, *bookmaker*-ul din Putney Green[13] care, tot înşelîndu-şi clienţii, a sfîrşit la pîrnaie.

— Da, spuse foarte sec Dingale, numai că nimeni nu-ţi cere părerea Fred şi mi-ai face o favoare scutindu-mă de obligaţia de a mă purta cu dumneata ca un ofiţer.

Stupefiat, cockney-ul înghiţi găluşca şi se refugie într-o tăcere încruntată.

— Nu credeţi că am putea lua contact cu *Garoafa,* prin radio, locotenente, propuse Graves.

Dingale dădu negativ din cap.

— Nici vorbă. Nu numai că e foarte probabil ca locotenentul Baker să fi luat parte la lupta ale cărei ecouri le-am auzit, dar un lucru e evident: acela că inamicul e

[13] Bunks citează mereu nume şi locuri din cartierele mai rău famate ale Londrei. (N. Tr.)

prezent, că e foarte aproape de noi. Mai puţin ca oricînd, nu ne mai putem permite acum, să întrerupem tăcerea radio.

Argumentul nu era lipsit de greutate. La rîndul său, Graves tăcu. Dar Geoffrey Dingale continua să mediteze. Dacă interpretase corect ecourile luptei, *Garoafa* dăduse peste un grup de germani sau italieni (mai probabil de germani din cauza tunului de 50 mm) şi totul indica că echipajul comando-ului pierduse partida.

Care vor fi reacţiile învingătorilor? Să-şi spună că şenileta îi pusese gînd rău conductei şi că probabil *nu era singură.*

Vor scotoci oare, din cauza asta, tot sectorul cu de-amănuntul? Asta era mai puţin probabil, căci a căuta o şeniletă în deşert, la căderea nopţii, e o întreprindere imposibilă. Concluziile care se degajau pentru *Narcisa* din această aventură erau deci relativ liniştitoare, pentru moment, dar din contră, cu mult mai preocupante pentru viitor, în măsura în care comando-ul Dingale rămînea unica şansă de a duce misiunea la bun sfîrşit, cu toată supravegherea, probabil întărită, a lucrării care era obiectivul ei.

Ajunsese aici cu raţionamentul său morocănos, cînd Freddie Bunks, care părea tot atît de lipsit de ranchiună ca şi de disciplină, strigă:

— Ei, şefule, dumneata vezi ce văd eu?

Şi arătă cu braţul întins un punct în deşert.

*

Geoffrey Dingale îşi ajustă binoclul şi îl îndreptă spre direcţia indicată. Era aceea a conductei, undeva în marea de nisip. O dată cu căderea serii, acum aproape completă, lumina luase o tentă nedefinită, compusă dintr-un curios amestec de negru, de brun, de cenuşiu închis, de roşu întunecat. Soarele dispăruse dincolo de orizont, şi pe cer nu mai rămăsese din lumina lui decît o slabă licărire purpurie. Prin binoclul cu lentile speciale, Dingale distingea totuşi cu precizie ceea ce îi arăta Bunks: o mică coloană care se

deplasa de la nord-est spre sud-vest, în axul văii nisipoase, într-un cuvînt în sensul conductei de apă a lui Afrikakorps.

Era chiar mai puţin decît o coloană. Putea fi identificată cu o patrulă: o maşină uşoară deschidea drumul. Era urmată de un tanc Mark III, cu turela deschisă, de la înălţimea căreia un ofiţer părea să scruteze orizontul. Urma apoi o auto-mitralieră puternic blindată. Cele trei vehicule coborau încet spre sud-vest şi din ele se degaja, cu toată distanţa la care se aflau, o impresie de forţă periculoasă şi de autonomie perfectă. Această mică *task force*[14] părea perfect adaptată vocaţiei sale de patrulă a deşertului.

Impresia asta, Geoffrey Dingale se mărginea s-o resimtă în mod confuz. Era mai ales preocupat să determine, după reglajul binoclului, distanţa la care se deplasau germanii: patru mii cinci sute de metri.

Din raţionamentul cel mai logic reieşea că patrula circula pe culoarul amenajat între conductă şi cîmpul de mine de protecţie. Admiţînd că acesta începea la piciorul micului promontoriu stîncos pe care se găseau, lărgimea lui nu putea să depăşească patru kilometri şi jumătate. Lucru pe care îl explică celor trei coechipieri ai săi.

— Credeţi aşadar, domnule locotenent, că lupta pe care am auzit-o s-a desfăşurat între doi adversari despărţiţi de o distanţă de patru kilometri şi jumătate?

În tonul sergentului Graves se ghicea o urmă de neîncredere.

— Văd ce vrei să spui, răspunse Dingale, care se gîndea la exploziile de grenade pe care i se păruse că le auzise. Crezi că, mai la nord, în sectorul *Garoafei,* cîmpul de mine e mai puţin larg.

— Da, domnule locotenent, sau există o trecătoare pe care am putea-o căuta.

— Eu unul aş pune rămăşag zece contra unu că o vom găsi, spuse Bunks, entuziasmat de această idee.

— Regret, Graves, spuse ziaristul, dar nu pot fi de acord cu dumneata. Şi cum este exclus să vreau să vă dau ordine fără să vă explic motivele, o să vă dezvolt punctul meu de

[14] Unitate militară trimisă să execute o anumită misiune. (N. Tr.)

vedere. Mai întîi, misiunea noastră a fost pregătită de tehnicieni care au adunat toate informaţiile, pe cînd noi nu cunoaştem, din ele, decît un mic fragment. Aceşti tehnicieni au ales trei puncte diferite pentru tentativa de sabotaj a conductei. Cel al *Primulei,* cel al *Garoafei* şi al nostru. Putem să socotim că bieţii noştri camarazi au fost victimele unor circumstanţe nenorocite. Dar asta nu-i o garanţie că nu ne aşteaptă aceeaşi soartă, dacă mergem pe urmele lor. Din contra, îndeplinind misiunea care ne revine, aşa cum ne-a fost trasată, păstrăm, aşa mi se pare mie, şanse de reuşită, de vreme ce ştim de pe acum că ceilalţi au eşuat în tentativa lor. În sfîrşit, ştim acum că patru mii cinci sute de metri ne separă de conductă. Cel puţin asta este o probabilitate, dar şi ipoteza cea mai bună. Nimic nu dovedeşte că cîmpul de mine are această lărgime. Poate că n-are decît un kilometru…

Ceilalţi trei păstrară tăcerea. Geoffrey Dingale îşi dete seama, chiar numai după atitudinea lor, că avea acum un ascendent destul de mare asupra lor pentru ca punctul lui de vedere să se impună.

— Nimic schimbat în dispozitiv, conchise el. Vom pleca la răsăritul lunii, în formaţia prevăzută. Vom lua un scurt contact cu *Buchetul,* astă seară. Asta va da timp nemţilor să se îndepărteze. Hai, înapoi la maşină – gustare şi odihnă. Vom avea cu toţii nevoie de aşa ceva.

Michael Graves şi Samuel Bloomfield plecară primii spre şenileta. Freddie Bunks părea că nu părăseşte postul de observaţie decît cu oarecare regret.

— Nu eşti de acord cu concluziile mele, Freddie? îl întrebă Dingale, care ţinea cu tot dinadinsul să lichideze incidentul care îi opusese puţin mai înainte.

— Ei, şefule! spuse *bookmaker*-ul cu dezinvoltură. Sîntem în armată, nu-i aşa? Şi presupun că eşti mai tobă de carte decît mine, pentru că eşti ofiţer. Eu m-aş fi dus în căutarea acestui nenorocit de pasaj, dar poate m-aş fi curăţat.

— Ca Baker, completă încetişor locotenentul. Şi totuşi el nu făcea decît să execute ordinele primite.

— Cele care vi s-au dat o să ne ducă poate la aceeaşi soartă, o întoarse Bunks.

— S-ar putea, admise Dingale, şi nu ascund nimănui greutăţile misiunii noastre. Dar rămîn totuşi convins că sîntem cei mai bine plasaţi ca să reuşim.

Şi cum londonezul tăcea, Dingale insistă:

— Eşti un tip tare ciudat Freddie. Consider că eşti tot atît de necesar echipei noastre ca şi Michael sau Sam, şi totuşi…

— Totuşi, îl încurajă celălalt cu o voce puţin batjocoritoare.

— Ei bine! mă întreb ce cauţi în comando-uri.

— În sfîrşit, putem vorbi deschis! suspină Bunks. Vă spuneţi desigur că eu n-am aceleaşi motive ca voi trei, nu-i aşa? N-am logodnică de eliberat, o soţie, un copilaş, de răzbunat, sau de susţinut onoarea unui neam. Ei bine ai dreptate, locotenente. Povestea mea e mai simplă. A dracului de simplă. Cînd a izbucnit porcăria asta de război, îmi făceam micile mele afaceri, în Limehouse, în cartierul docurilor. Oh! Ştiu bine că nu era ceva prea faimos. Drept clienţi, nişte pricăjiţi: hamali, prostituate, mici birtaşi chinezi. Dar ce vreţi, ai? Începeam de-abia în meserie şi era singurul loc pe care mi-l lăsaseră cei mari. Chiar cei săraci găsesc destule parale ca să încurajeze rasa cabalină. Aveam maşinuţa mea şi nişte fetişcane nu prea sperioase. Era aproape prea frumos ca să dureze. Degeaba am dat din mîini şi din picioare, dar în alt sens decît Samuel, care voia să plece cu orice preţ. Totul a fost zadarnic. M-am găsit pur şi simplu pifan, ca toată lumea. Am încasat-o la Dunkerque. M-au sîcîit destul în taberele de antrenament din Anglia şi, într-o bună zi, am avut dreptul la o călătorie gratuită pe *Yarmouth Castle,* un fost pachebot de lux transformat în transportor de trupe. Direcţia: Egiptul. Dar atenţie! Nu pe ruta *Peninsular & Oriental*[15]. Nu. Nici vorbă de Mediterană pentru mutrele noastre. Ocolul cel mare, ca în timpurile bune, pe la Capul Bunei Speranţe. Pe mine, atmosferele

[15] Cea mai importantă companie de navigaţie engleză pe ruta Indiilor, Australiei şi Japoniei. (N. Tr.)

închise, izolate, nu mă prea aranjează. Pe la jumătatea călătoriei, sergentul major al companiei nu mă mai putea suferi, şi se jura că mi-o va scoate pe nas. Atunci, o dată debarcat, mi-am spus că ceea ce aveam mai bun de făcut era să mă sustrag, în cel mai scurt timp, autorităţii sale părinteşti. Dar ca să obţii mutarea, o întreagă bazaconie! Numai dacă...

Dingale izbucni în rîs şi continuă pentru el:

— Afară numai dacă ai fi voluntar pentru comando-uri. Dacă înţeleg bine, din două rele, Freddie, ai ales pe cel mai mic.

— Păi!... cam aşa ceva, spuse *bookmaker*-ul rîzînd şi el.

Dingale redeveni grav.

— Ceea ce ne aşteaptă nu e tocmai trandafiriu, amice, spuse el. Dar fii sigur de un lucru: îmi pare bine că eşti cu noi.

Cockney-ul vădi, prin felul cum reacţionă, că nu-l lasă indiferent vorbele şefului său. Bine înfipt pe picioare, cu nasul în vînt, puţin deviat din poziţia sa normală prin cine ştie ce vicisitudini ale trecutului său, cu urechile depărtate de ţeastă, o ţigară pe care nu o aprinsese în colţul buzelor, avea o înfăţişare oarecum pitorească. Şi Freddie Bunks nu era omul care să-şi facă despre el prea multe iluzii, să compare, socotindu-le onorabile, motivările lui profunde cu cele ale lui Graves şi Bloomfield. Toate acestea îl făcură să fie şi mai sensibil la cuvintele lui Dingale. Se uită la el cîteva clipe în tăcere, apoi spuse:

— Mulţumesc, şefule.

*

Acum se înnoptase de tot. Nici măcar primele stele nu se agăţaseră încă pe perdeaua întunecată a cerului. Dingale se uită la ceas. Patrula germană trebuia să fie acum destul de departe, spre sud, în direcţia oazei Sioua.

Apăsă pe comutatorul postului de emisie, luă casca, aşteptă timpul necesar pentru încălzire şi chemă:

— Alo! *Buchetul*, aici *Narcisa*, *Narcisa* cheamă *Buchetul*.

Răspunsul îi parveni imediat, ca şi cum operatorul radio al lui Matthews nu ar fi încetat să asculte:

— Aici *Buchetul.* Vă primesc cinci pe cinci. Spune *Narciso.*

— Vedem obiectivul. Separaţi de un cîmp de mine de maximum patru mii cinci sute de metri. Apropiere finală pe jos. Plecarea la ora 22.

— Primit, *Narciso,* aprobă vocea. Transmit.

— Aşteaptă, spuse Dingale în clipa în care vru să întrerupă. Acum patruzeci şi cinci de minute aproximativ. Încăierare cinci kilometri la nord. Credem că e vorba de *Garoafa.*

— Urmă o scurtă tăcere, apoi operatorul spuse:

— Rămîneţi pe recepţie.

Cîteva minute mai tîrziu îi parveni însăşi vocea lui Matthews.

— Exact *Narcisa,* spuse el cu un ton rece şi sec. Era *Garoafa.* Acum sînteţi singuri. Trebuie să reuşiţi. Noroc.

Acest „noroc” era, pentru Matthews, maximul de înduioşare.

Dingale nu se înşelă. Răspunse doar:

— Mulţumesc, *Buchetule.* Terminat.

CAPITOLUL VIII

Geoffrey Dingale dădu semnalul de plecare la 22.50. Experienţa din noaptea trecută îi spunea că putea conta pe lumina lunii pînă la patru dimineaţa cel puţin, aşadar mai bine de cinci ore de vizibilitate bună. Acesta era un element esenţial deoarece, germanii fiind puşi în gardă de

încercările nereuşite ale *Primulei* şi *Garoafei,* întrebuinţarea unei lămpi electrice, chiar pentru perioade foarte scurte, era absolut exclusă.

La începutul nopţii apăruseră formaţii de nori subţiri, rezultatul condensaţiilor din timpul zilei, şi lucrul acesta îngrijorase mult pe responsabilul *Narcisei.* Dar aburii se împrăştiaseră încetul cu încetul. Cu imateriala şi inumana lor puritate, negurile reci cuprinseseră deşertul.

Căci, într-adevăr, cînd paşii lor răsunară pe ultimii metri de stîncă, universul acesta mineral te ducea cu gîndul spre o altă lume. În faţa lor, deşertul scăldat în lumina eternă a lumilor moarte se întindea tot atît de departe ca şi bezna. Părea că timpul se oprise pe vreun astru mort, zvîrlit în hora tăcută şi îngheţată a stelelor.

Era de altfel foarte frig. Uitîndu-se după ei, pe Michael Graves îl trecu, pe sub tricoul gros pe care îl îmbrăcase, un fior de frig.

Mergeau într-un singur şir, unul după altul, în formaţia obligatorie a celor care vor să traverseze zona ostilă a unor nisipuri mişcătoare, a unor mlaştini, a desişurilor pădurilor din Amazon sau... a unui cîmp de mine.

Samuel Bloomfield mergea în frunte. Ducea pe umăr, cum duci o furcă, detectorul tip nr. 4, care, cu capătul lui mare şi lat, îl făcea întotdeauna să se gîndească la mătura de lustruit pe care maică-sa o întrebuinţa, la Glasgow, pentru ca să lustruiască parchetul apartamentului de deasupra magazinului de bijuterii. Pe spate îşi legase bine sacul cu baterii. Ascultătoarele lipite de urechi îl izolau de restul lumii, închizîndu-l într-un univers de percepţii senzoriale.

Ochii i se adaptaseră perfect albicioasei lumini lunare.

Distingea fiecare asperitate a solului, o scruta cu atenţie în căutarea celui mai mic indiciu care ar trăda camuflajul vreunei mine.

Învăţase lucrul acesta la şcoala de comando-uri, dar acum Sam simţea un oarecare scepticism: cîte vînturi de nisip nu suflaseră de la instalarea conductei Afrikakorps-ului şi a sistemului ei de protecţie!

Nu voia să-şi asume nici un risc. Nu pentru că îi era frică pentru viaţa lui. Oricît de straniu ar părea, instinctul de conservare, şi chiar sensul final al misiunii sale, dispăruse, la tînărul ceasornicar, sub presiunea unui sentiment mai imediat, mai exaltant: ştia că pe umerii săi poartă o răspundere. Era conştient de faptul că viaţa celorlalţi, a celor care îl urmau, era strîns legată de propria sa aptitudine de a-i proteja împotriva primejdiei. Şi ştia mai ales că Dingale, ca şi Bunks, aveau încredere în el.

Asta era, pentru firavul evreu de la Glasgow, o senzaţie inedită şi, într-un fel, delicioasă. Sănătatea lui delicată, tradiţiile familiale şi religioase îl ţinuseră, pînă azi, departe de solidaritatea de echipă. În prima sa misiune de comando, descoperea deodată apriga bucurie de a fi englez ca şi ceilalţi, de a fi pe cale să-şi îndeplinească, cu alţi englezi, o datorie comună. Înainta cu paşi înceţi, regulaţi, cu detectorul ţinut bine în unghiul format de braţul drept, o carabină în bandulieră, mica lui panoplie de aparate de deminat, agăţată de centură: baioneta pentru sondat, cleştele, foarfeca, o lampă de buzunar miniaturală a cărei rază luminoasă filtra printr-o deschidere strîmtă, ca privirea tulburătoare a unei femei frumoase.

Funcţiile de comandant ale lui Geoffrey Dingale încetaseră în momentul cînd cei trei se puseseră în mişcare. Nu mai exista nici un locotenent între ei, erau numai trei echipieri care îndeplineau împreună o misiune bine determinată. În cadrul acesteia, poziţia locotenentului era subalternă: purta un fel de traistă din care va scoate, la momentul oportun, reperele uşor fosforescente menite să marcheze drumul de înapoiere.

Dacă va fi o înapoiere…

Geoffrey Dingale realiza că cei douăzeci de ani de ziaristică îl învăţaseră cel puţin un lucru: arta de a aprecia orice situaţie cu realism, de a despuia lucrurile sau vorbele de ceea ce numea el, în vocabularul său personal „folclorul” lor, în sfîrşit, de a înfrunta adevărul gol goluţ. Sute de interviuri îi dăduseră obiceiul de a se pune în locul

interlocutorului său, de a raţiona ca el, pentru ca să-şi poată da mai bine seama de punctul lui de vedere.

Şi pe cînd călca pe urmele proaspete lăsate pe nisip de Samuel Bloomfield, locotenentul Dingale se străduia să raţioneze în acelaşi fel ca adversarul său imediat: ofiţerul german, comandant al micii *task force* însărcinată cu paza apeductului.

Ca şi Dingale, acesta auzise, în zorii zilei, explozia care însemnase sfîrşitul *Primulei.* Trimisese desigur imediat un vehicul la locul cu pricina. Se dusese probabil el însuşi. Dacă găsise pe unul sau mai mulţi supravieţuitori ai echipei locotenentului Gibbs, îi luase prizonieri. În orice caz, sensul misiunii lor nu-i putuse scăpa.

În aceeaşi seară, se ciocnise cu *Garoafa.* Nici în cazul ăsta, tentativa locotenentului Baker şi a oamenilor lui nu suscita vreun echivoc.

Şi ofiţerul din Afrikakorps raportase, prin radio, eşalonului superior. Geoffrey Dingale îşi închipuia circuitul făcut de această ştire şi de interpretarea ei ele către criticii statului major germano-italian: puteau să-şi dea seama că periplul coloanei Matthwes nu se concretizează într-o ofensivă pe la sud şi destinată să ia forţele Axei prin spate, în aceste condiţii, ea apărea ca o simplă diversiune cu scopul de a fixa atenţia asupra acestui sector, aducînd în acelaşi timp comando-urile însărcinate cu distrugerea conductei la punctele lor de plecare. Şi cum inamicul nu avea nici un motiv să presupună că numărul acestor comandouri se limita numai la două, era mai mult ca probabil că, în clipa în care cei trei oameni înaintau în tăcere prin nisipuri, patrulele germane explorau întunericul în căutarea altor eventuali agresori.

Aceasta era rubrica pasivului. La activ figura faptul că formaţia comando-ului *Narcisa* era încă intactă şi că numai patru kilometri o despărţea de obiectivul său. În plus, apropierea unei patrule nu putea fi decît zgomotoasă. Cei trei oameni păreau să aibă o şansă rezonabilă să scape de vigilenţa ei, în cele din urmă, totul nu depindea decît de mine. Conştient că reprezintă, după eliminarea lui Gibbs şi

a lui Baker, ultima carte a comandourilor, Dingale se hotărîse să impună lui Bloomfield o prudenţă extremă.

Freddie Bunks era ultimul în şir, *Bookmaker*-ul din Limehouse simţea cum îl loveşte în mers, pe partea stîngă, sacul cu explozivele. E uluitor, se gîndea el, ce pot pune la punct, în timp de război, cercetătorii. Aşa cum i se explicase în timpul instrucţiei pe care o făcuse, cu cîţiva ani mai înainte ar fi „lucrat” cu dinamită sau cu şedită, produse care cereau o manipulare delicată. În schimb, acum, era suficient să lipească pe porcăria aia de ţeavă o pastă care se modela uşor şi în care era suficient să strecori un detonator. Plasticul, aşa cum se numea acest amestec de nitroceluloză şi nitroglicerină, se putea transporta fără să iei nici un fel de precauţiune.

Şi dacă Freddie Bunks fluiera printre dinţi una din ultimele melodii popularizate, chiar înaintea războiului, de către Henry Hall şi orchestra lui, asta nu se datora faptului că, asemenea unui băieţaş, îi era „frică de întuneric”. Şi nici nu intenţiona să evidenţieze o dezinvoltură pe care nu o resimţea. Freddie Bunks exprima pur şi simplu pitorescul unei situaţii cel puţin neaşteptate: fusese nevoie să se adune, să se constituie, să se pună în mişcare coloana Matthews pentru ca să se poată lansa în mijlocul naturii trei comandouri de elită. Ultimul din aceste comando-uri îşi unea acum forţele. Pentru ce? Pentru a duce pînă la obiectiv un prăpădit de „*bookie*”[16] din East-End! Freddie Bunks fluiera pentru că îşi imagina o vastă piramidă – în fond, nu se găseau destule în Egipt? – a cărei bază era format din indivizi neglijabili ca locotenent-colonelul Matthews sau maiorul Hobson, dar în vîrful căreia se găsea el, Freddie Bunks.

Nu era un lucru chiar aşa de neplăcut...

*

Samuel Bloomfield merse circa trei sute de metri drept înaintea lui. De la platforma stîncoasă, terenul cobora pe o

[16] Bookmaker. (N. Tr.)

pantă foarte uşoară. Tînărul ceasornicar înainta într-o relativă securitate, avînd încredere atît în instinctul lui cît şi în ceea ce învăţase în timpul stagiului său de formare. În spatele lui, locotenentul Dingale înfipsese trei mici ţăruşi, unul la fiecare sută de metri aproximativ, în axul drumului pe care îl urmau.

O infimă umflătură a nisipului îl făcu să se încrunte. Se descărcă de greutatea detectorului, îl puse în baterie şi îl plimbă pe teren în faţa lui. Lucra cu o încetineală extremă, ţinînd seama de raza de acţiune a aparatului care nu depăşea un metru. Pe de altă parte, detectorul avea nevoie de un reglaj constant.

Şuieratul care se auzi în ascultătoare nu făcu decît să confirme ceea ce presimţea…

În spatele lui, Dingale şi Freddie Bunks se opriseră. Stăteau nemişcaţi, cu răsuflarea tăiată.

— Anticar sau antipersonal? întrebă ofiţerul.

Trebui să repete întrebarea după ce Bloomfield îşi scoase casca.

— Nu pot să spun, răspunse specialistul. Aparatul reacţionează în prezenţa oricărei mase metalice cu aceeaşi intensitate. O cutie de conserve, o schijă de obuz sînt de ajuns ca să-l activeze. Bineînţeles în această regiune cu siguranţă e vorba de o mină.

Şi îngenunchease pe nisipul, pe care îl mîngîia cu degetele întinse.

Foarte repede, găsi ceea ce căuta: minuscula antenă a unui detonator prin presiune. La rasul nisipului, aprinse mica lampă electrică. Dingale îngenunche şi el, la rîndul său, ca să-l ajute. Sub slaba rază de lumină a lămpii pe care ofiţerul i-o luase din mînă, tînărul degajă cu mare băgare de seamă partea superioară a unui fel de cutie de conserve, pe care era aşezat dispozitivul care făcea să funcţioneze capcana de la care porneau, la dreapta şi la stînga, două fire subţiri care dispăreau în nisip.

— S Miz 35, explică el încet. Mai cunoscută sub numele de „mină S”. „S”, asta înseamnă „*Springen*”, a sări.

— Cum funcţionează? întrebă Dingale.

— E machiavelic. Cele două fire pe care le vedeţi sînt legate de nişte puncte fixe, la o distanţă de vreo zece metri. Dacă te împiedici de ele, firul liberează detonatorul, mina sare în aer şi explodează deasupra solului cu o putere formidabilă. Gîndiţi-vă că la treizeci de metri o schijă mai poate omorî un om.

— Cum poate fi neutralizată?

— Cînd a fost aşezată, cele două mici ştifturi ale antenei de unde pornesc firele au fost scoase. Voi pune altele, cu ajutorul acestui fir subţire de oţel pe care l-am adus anume, după care voi putea tăia firele şi o vom ocoli. E o treabă delicată.

Într-adevăr, fură necesare cîteva minute în timpul cărora Dingale continuă să ţină lampa, străduindu-se să nu tremure. Aplecat asupra redutabilei maşini a morţii, resimţea o senzaţie inedită de anxietate şi dezgust. Oamenii comando-ului *Narcisa* se găseau angajaţi într-o formă a războiului relativ nouă. 1914–1918 cunoscuse războiul de tranşee, 1940 războiul de mişcare 1942 văzuse cum se naşte în Africa războiul minelor. Îngropate cu miile, ele deveniseră meterezele prin care beligeranţii din nisipuri îşi înconjurau taberele lor întărite. Să dai de hac acestor metereze, deseori largi de mai mulţi kilometri, era o treabă de titani.[17] Soluţia cea mai expeditivă imaginată de englezi era „Scorpionul”, un tanc echipat special ca să producă explozia minelor înaintea lui. Dar această metodă tehnică avea dezavantajul de a fi indiscretă…

În sfîrşit, Samuel Bloomfield se ridică, îşi şterse fruntea de sudoare: cu tot frigul era lac de apă.

— Putem continua, spuse el. Îşi puse la loc harnaşamentul, ridică pe umăr detectorul nr. 4 şi reluă încet drumul.

Geoffrey Dingale înfipse unul din micile lui ţăruşe. Freddie Bunks, care din ordinul şefului său se ţinuse departe, trecu foarte respectuos la mare distanţă de mina neutralizată. Pentru moment *bookmaker*-ului din

[17] Pe plajele Normandiei, după 1944, fuseseră scoasa peste douăzeci de milioane de mine. (N. Tr.)

Limehouse îi pierise piuitul. Sistemul lui nervos suporta greu tensiunea pricinuită de mină.

Fostul corespondent de război verifică direcţia cu busola. Deoarece experienţa dovedise că germanii aşezau minele în linii succesive, logica voia ca ei să meargă drept înainte, atenţi ca să nu le scape viitoarea capcană.

*

După două sute cincizeci de metri, Samuel Bloomfield se opri din nou. Cu instinctul, ca şi cu privirea, descoperi maşina infernală. Detectorul i-o confirmă imediat.

Conform regulii stabilite, Freddie Bunks, ca şi prima oară, se întinse la pământ, la vreo douăzeci de metri în urmă. Dar locotenentul preferă să rămînă lîngă cel însărcinat cu deminarea. Pentru a-l ajuta cu lampa, dar şi pentru a-şi înşela nerăbdarea: din momentul plecării înaintau cu o încetineală dezesperantă.

— Încă una antipersonal? întrebă el.

— Nu, răspunse tînărul ceasornicar care se şi apucase de lucru. Cred că e vorba de o „*Teller-mine*”, o mină farfurie, avînd treizeci şi doi de centimetri în diametru şi zece în înălţime.

— Dar, obiectă locotenentul, credeam că pentru a face să explodeze acest soi de porcărie, este nevoie de greutatea unui vehicul. De ce nu trecem mai departe?

— Vă rog să mă iertaţi, spuse Bloomfield continuîndu-şi lucrul. În principiu, pentru ca o asemenea maşină să explodeze, e într-adevăr nevoie de o greutate de o sută cincizeci de kilograme. Dar deseori, nemţii instalează capcane pe minele lor antitanc, legîndu-le de una antipersonală care sare zece metri mai departe. Sînt vicioşi, ştiţi...

La asta nu se putea replica nimic. În timpul stagiului pe care Dingale îl făcuse la comando-uri, fusese prevenit îndeajuns împotriva a tot felul de surprize dezagreabile pe care le ascundeau cîmpurile de mine, pentru ca să nu se resemneze.

— O.K. Fă cum crezi că e mai bine.

Se întinse la rîndul său la pămînt, în timp ce Bloomfield asculta mina T Miz 35 cu degetele lui suple. Cel mai greu lucru era, în fond, să aştepţi, să rezişti dorinţei de a te duce mai departe, să atingi obiectivul cît mai repede, bazîndu-te pe noroc. Fără îndoială, asta dusese *Primula* la pieire.

— Pentru numele lui Dumnezeu, şopti Freddie Bunks, mi-aş da cu plăcere locul la primul derbi de după război pentru o ţigară Players[18].

— Ai face o afacere proastă, amice. Mai întîi pentru că punctul luminos al ţigării dumitale s-ar vedea de la o distanţă de cîţiva kilometri şi apoi, aşa cum te cunosc, ai toate şansele ca la viitorul derbi să mizezi pe cîştigător.

O scurtă evocare a unei zile de mai la Epsom[19], a regelui în „jachetă", a reginei cu pălăria pe cap, aburi pentru o clipă privirea *bookmaker*-ului. Un rictus amar i se ivi la colţul buzelor.

— Greşeşti şefule, spuse el. Glorioasa incertitudine a sportului constituie gogoşi pentru fraieri, Cursele sînt o ştiinţă sau, mai mult, o meserie. O meserie care necesită informaţii de fiecare clipă, ca şi a dumitale. Cînd mă voi reîntoarce la Londra, după acest război împuţit, n-am să mai cunosc nici o singură gloabă. Îmi vor trebui ani de zile ca să mă pun din nou la punct.

Dingale, oarecum emoţionat, îl bătu pe umeri.

— Hai, Freddie, făcu el. Lasă pesimismul.

Mina anticar era într-adevăr legată de o „*Spring-mine*" pe care greutatea unui singur om pe mina principală era suficient ca să o declanşeze. Cînd, în urma unui apel discret al lui Bloomfield, Dingale se ridică, constată că această a doua neutralizare a unei mine durase douăzeci de minute.

Era aproape douăsprezece. De la plecare, comando-ul *Narcisa* străbătuse aproximativ cinci sute de metri şi, în două rînduri, Bloomfield îşi jucase partida în contra morţii.

---

[18] Ţigări englezeşti. (N. Tr.)

[19] Localitate unde se ţine cel mai faimos concurs hipic al Angliei. Derbiul de la Epsom. (N. Tr.)

Cele trei siluete negre, infime în imensitatea nopţii, reluară dramatica lor înaintare.

*

La ora două dimineaţa rămăseseră mai mult, de două mii de metri de parcurs. Samuel Bloomfield neutralizase alte patru mine, toate asociate cu variaţii mai mult sau mai puţin machiavelice pe tema iniţială. Într-atît încît Geoffrey Dingale, a cărui şiră a spinării era parcursă de un fior de nelinişte la simpla evocare a unei „*Spring-mine*", ajunsese să o considere ca un mic dispozitiv banal, faţă de hidoasele combinaţii de moarte pe care le dezgropa Bloomfield.

Tînărul se achita grozav de sarcina lui. Dingale era convins că, dacă ar fi fost un altul decît el, comando-ul *Narcisa* ar fi sărit de mult în aer, atît de diabolic era conceput cîmpul de mine. Pe cînd, făcînd uz de prudenţă, de intuiţie şi de îndemînare, ceasornicarul reuşise să-i aducă la jumătatea drumului.

Preţul acestei isprăvi era, bineînţeles, încetineala. Dingale începea să-şi dea seama că luna va apune înainte ca grupul de comando să-şi poată îndeplini misiunea. În acest caz, nu îndrăznea să înfrunte decizia pe care va trebui să o ia, alegerea în faţa căruia va fi pus: să continue înaintarea în întunericul beznă de la sfîrşitul nopţii sau să se întoarcă înapoi cu echipa.

Se uita la ceas din ce în ce mai des, ca să determine timpul exact care le mai rămăsese, confruntînd mişcarea acelor de pe ecran cu cea a lunii pe cerul întunecat.

— Ascultă, şefule! spuse deodată Freddie Bunks.

Samuel Bloomfield îşi continua înaintarea înceată, aplecat asupra terenului, dar Geoffrey Dingale se opri, cu urechea atentă, adulmecînd aerul deşertului ca şi cum mirosul putea, în această situaţie, să vină în ajutorul auzului.

Percepu zgomotul îndepărtat al unor motoare şi ceea ce i se păru a fi uruitul înăbuşit al unor şenile. Undeva, nu prea departe, o unitate motorizată se deplasa în noapte. În locul

unde se aflau, nu putea fi vorba de o coloană blindată, în afară de cazul în care comandamentul Axei – ceea ce era foarte puţin probabil – ar fi hotărît să sustragă unele forţe de pe frontul de la El-Alamein pentru a înfrunta coloana Matthews, a cărei importanţă exactă, aviaţia sa o putuse măsura.

Era deci desigur vorba de o patrulă de protecţie a apeductului, a cărei apropiere era amplificată de tăcerea nocturnă.

— La pămînt! ordonă Dingale. Camuflaţi-vă la maximum. Au poate şi proiectoare.

În genunchi şi folosindu-şi cuţitul ca pe o sapă, începu şi el să scobească în crusta subţire, mai întărită, care acoperea nisipul o groapă de vreo cincisprezece centimetri adîncime; nu mai mult, în care se putea ghemui la apropierea inamicului. Ceilalţi doi îl imitară cu febrilitate.

Cînd fură întinşi pe burtă în stratul lor de nisip, zgomotul formaţiei motorizate se amplificase într-atît încît îi putea identifica complet componenţa. Era o patrulă de acelaşi tip pe care o zăriseră la sfîrşitul după amiezii. Ea avea însă, estima Samuel Bloomfield al cărui auz era fără discuţie de o fineţe imbatabilă, două vehicule suplimentare: o maşină de comandament şi o motocicletă după toate aparenţele cu ataş, a cărei întrebuinţare era foarte răspîndită în Wehrmacht.

Întreaga formaţie se apropia, asta era incontestabil, dar rămînea încă ascunsă ochilor lui Dingale şi a oamenilor lui, din pricina unei uşoare depresiuni în întinderea infinită a nisipului. Cînd, în sfîrşit, se ivi pe vîrful unei mici înălţimi, locotenentul britanic o zări cu atît mai precis cu cît panta terenului se prelungea, insesizabilă dar regulată, de la podişul stîncos care constituia punctul de plecare al comando-ului şi pînă în fundul micii văgăuni de nisip unde curgea, în conducta sa cilindrică, preţiosul produs al trupelor germane şi italiene.

Mica maşină de legătură mergea în frunte, net detaşată de grup. Maşina de comandament, mai grea şi mai masivă,

tancul şi auto-mitraliera o urmau şi motocicleta încheia formaţia.

Pe al doilea vehicul era montat un proiector. Raza lui de lumină străpunse dintr-o dată, doar timp de cîteva secunde, noaptea, ca un far pe o coastă neospitalieră, apoi se stinse. Se aprinse din nou, pentru o nouă şi scurtă inspecţie, trei sute de metri mai departe.

Dingale, ridicat puţin pe coate, urmărea manevra. Aprecia la justa lor valoare riscurile pe care şi le asumau germanii. Era de ajuns ca o patrulă a Aviaţiei Regale Engleze să se găsească în acest moment precis în împrejurimi, pentru ca ea să poată deduce, din aceste scurte licăriri, traseul exact al conductei.

Dar la drept vorbind, din două rele, cei de la Afrikakorps îl aleseseră poate pe cel mai puţin important: considerau desigur că o echipă de sabotori, din acelea din care eliminaseră în cursul zilei două, avea şanse mai mari să atingă conducta, decît un avion, atacînd chiar în picaj o ţintă aşa de îngustă.

Apoi, îşi mai spuse Dingale, dacă în nord bătălia cea mare era angajată, secretul conductei pierdea mult din importanţa lui. Nu importa decît funcţionarea ei neîntreruptă.

Lumina lunii era încă suficientă pentru ca să aprecieze aproape exact distanţa care îl despărţea de patrula motorizată. O socoti de aproximativ o mie cinci sute de metri. În mod paradoxal, cei trei oameni ai comando-ului *Narcisa* erau în afara bătăii proiectorului, dar perfect susceptibili de a fi reperaţi de observatorii patrulei, dacă ar fi avut nefericita idee să se ridice în picioare.

— Îngropaţi-vă în pămînt, băieţi, şi nici o mişcare. N-au să ne vadă. E numai o chestie de răbdare.

Bloomfield şi Bunks erau bineînţeles de aceeaşi părere, dar răbdare le trebuia cam multă! Într-adevăr, germanii înaintau în direcţia sud-vest cu o încetineală dezesperantă, scotocind fără îndoială zona din apropierea conductei, metru cu metru. Dingale, căruia îi bătea inima, aştepta. Îşi punea întrebarea dacă, de la înălţimea turelei,

comandantul tancului nu putea să vadă slaba fosforescenţă a reperelor pe care le înfipsese.

Se scurse un sfert de ceas înainte ca fostul corespondent de război să-şi dea seama că zgomotul motoarelor mergea descrescînd, că fulgerările proiectorului se situau din ce în ce mai pe dreapta.

— Cred că se cară, şefule, observă Bunks, traducînd astfel propriul lui gînd.

— Se îndepărtează, asta e sigur, admise Bloomfield.

Era ora 2 şi 25. Geoffrey Dingale mai aştepta cinci minute, pentru a avea toate şansele de partea sa, apoi:

— Continuăm, decise el.

*

Pe măsură ce continuau, implantaţia minelor se dovedea tot mai densă. La început, axele pe care erau aşezate erau distanţate la cîte două, trei sute de metri. Acum erau infinit mai aproape. La fiecare douăzeci şi cinci, treizeci de metri, o nouă alarmă. Bloomfield repera antenele detonatorului vreunei mine săritoare, degaja cu răbdare capătul superior al cilindrului, căuta firele capcanei, înainte de a-şi aşeza ştifturile. Sau, sonda terenul cu baioneta ca să delimiteze centrul unei mine anticar şi ca să neutralizeze legăturile ei neaşteptate cu alte explozibile. În felul acesta, Samuel căpăta experienţă tehnică dar sistemul nervos al lui Freddie Bunks părea să se degradeze în aceeaşi proporţie. *Bookmaker*-ul se lipea de pămînt de fiecare dată cînd Bloomfield începea periculoasa operaţie şi îl auzeai înjurînd şi blestemînd printre dinţi, folosind un vocabular de o bogăţie uimitoare...

Cît despre Dingale, el urmărea cu inima strînsă drumul celest al lunii. Satelitul era pe punctul de a dispare în spatele liniei sumbre a nisipurilor. La 3 şi 30 de minute, în momentul cînd încetă să mai distingă în faţa lui silueta lui Bloomfield, îi mai rămînea comando-ului *Narcisa* cam nouă sute de metri de parcurs înainte de a ajunge la linia pe care se situase trecerea patrulei.

Erau multe şanse ca această linie să fie cea a apeductului. Dar, pe de altă parte, nimic nu te autoriza să

crezi că germanii nu aşezaseră capcane pe marginea imediată a lucrării, amenajînd astfel un culoar de supraveghere paralel cu conducta dar mergînd între *două* cîmpuri de mine.

Să termine înaintarea într-un întuneric total, să traverseze culoarul, să atace conducta orbeşte, însemna să-şi asume un risc teribil, să compromită lucrarea imensă şi plină de răbdare pe care o executase Bloomfield în noaptea asta şi care-i adusese la trei sferturi din drum.

Cînd ceasornicarul se ridică, după ce neutralizase o nouă mină acum inofensivă, Dingale cu voce calmă îşi anunţă decizia:

— Stop, Sam! pentru noaptea asta ajunge. Ne înapoiem.

Freddie Bunks nu-şi putu reţine o exclamaţie de surprindere care se transformă într-un suspin de uşurare.

— O lăsăm baltă, şefule?

— Din contra, răspunse ziaristul, reîncepem din nou noaptea viitoare cu şansele intacte şi numai cu cîteva sute de metri de parcurs.

— Mă gîndeam şi eu la asta de cîtva timp, comentă Bloomfield. De pe acum chiar, lucrul comportă riscuri care îmi par exagerate. Dar ce se va întîmpla dacă un vînt va bate peste noapte şi ne va acoperi reperele?

— În cazul acesta va trebui să ne încredinţăm numai busolei, dar nu cred că ar fi un lucru supraomenesc. Cu un minim de noroc, plecînd mîine la orele 23, ar trebui să reluăm treaba unde am lăsat-o spre miezul nopţii, să atingem obiectivul înainte de ora 2 dimineaţa, să ne retragem imediat şi să reluăm drumul înapoi înainte de ora trei. Şi calculul meu e destul de aproximativ. Hai, la drum!

Comando-ul reluă drumul în sens invers. De data asta, Geoffrey Dingale mergea în frunte, străduindu-se să reconstituie itinerarul pe care îl urmase la venire. În întunericul aproape total, vîrfurile fosforescente ale reperelor se vedeau mai bine.

Locotenentul se felicită: asta va permite, în seara viitoare, să avanseze ora plecării, pentru că era inutil să aştepte răsăritul lunii.

Ca şi la ducere, Freddie Bunks încheia mica coloana. Deodată îl auziră rîzînd în hohote.

— Ei bine, Freddie, îţi spui desigur una pe care nu o cunoaştem pînă acum? glumi Dingale.

— Nu, şefule, răspunse *bookmaker*-ul, dar mi-aş da cu plăcere locul la barul lui Clancy, într-o sîmbătă seară, numai ca să ştiu ce va spune *Buchetul.*

CAPITOLUL IX

Comentariul *Buchetului* fu din cele mai precise. Ca răspuns la scurtul expozeu al intenţiilor sale, pe care-l făcuse la ora 3 şi 30 de minute, Geoffrey Dingale nu primi decît un răspuns laconic, transmis, din partea colonelului Matthews, de radiotelegrafistul de serviciu:

— Decizia vă aparţine. Cunoaşteţi consecinţele.

Ceea ce se putea traduce într-o engleză şi mai elocventă: „aveţi mînă liberă, dar faceţi treaba”.

Fostul corespondent de război nici nu dorea, de altfel, mai mult. Se punea în locul lui Matthews, ofiţerul de carieră cu douăzeci şi cinci sau treizeci de ani de serviciu. „Patronul” coloanei blindate şi, în mod accesoriu, al operaţiunii. *Buchetul* lansase în mijlocul naturii, la locul şi în momentul precis, trei comando-uri din care unul cel puţin, trebuia să ajungă şi să lichideze apeductul lui Afrikakorps. Care din ele?

Matthews îşi îndeplinise în mod strict datoria dar, la drept vorbind, nimeni nu-i putea reproşa dacă avea un favorit în această cursă pentru succes, care era însă şi o cursă a morţii.

Favoritul său nu putea fi decît locotenentul Gibbs sau locotenentul Baker, doi tineri care nu cunoscuseră nimic pînă acum în afară de foarte tînăra lor viaţă militară, doi tineri care erau acum *a priori,* chiar dacă părăseau armata după război, ofiţeri de carieră ca şi el.

În mintea lui Matthews, era exclus ca un civil, atît de inveterat ca Dingale, care-şi tîrîse zilele prin sălile redacţiilor, critic acerb al metodelor militare, raţionalist impenitent, ca Dingale, în sfîrşit, care reprezenta tot ceea ce un militar de carieră nu putea decît detesta, să fie singurul care să atingă ţelul.

Nu era vorba încă de aşa ceva şi din punct de vedere al misiunii, Matthews era desigur furios pe întîrzierea de douăzeci şi patru de ore pe care ziaristul crezuse de cuviinţă să o impună. Dar practic vorbind nu putea interveni, pe de o parte pentru că fusese stabilit că fiecare şef de comando va beneficia de cea mai largă autonomie în cadrul obiectivului care îi fusese desemnat şi pe de altă parte pentru că celelalte două comando-uri fiind eliminate, Dingale şi oamenii lui rămîneau singura şansă de reuşită.

Mesajul lui Matthews nu putea fi deci decît laconic şi aspru, cu atît mai mult, cu cît decizia lui Dingale echivala cu o cvasi sinucidere.

Fostul corespondent de război avusese, într-adevăr, grijă să ia el însuşi casca postului de transmisie-recepţie pentru a asculta răspunsul *Buchetului.* Nu dorea ca cei trei tovarăşi ai lui să audă ce avea să-i spună Matthews. Pentru Michael Graves, Samuel Bloomfield şi Freddie Bunks, această discuţie se justifica perfect: anunţînd amînarea operaţiei, locotenentul primise o săpuneală şi nici unui comandant de unitate, oricît de mică ar fi ea, nu-i putea face plăcere să fie dojenit de către superiori în faţa subalternilor săi. Lui Dingale îi era de-ajuns ca, în momentul cînd se băgau sub pături pentru a căuta somnul în negurile reci ale acestui sfîrşit de noapte, surîsul celor trei tovarăşi ai săi să nu fie nici ironic, nici dispreţuitor, pentru a şti că-şi păstrase toată stima lor, că aprobau înţelepciunea hotărîrii pe care o luase.

Dar acum, umblînd încoace şi încolo în faţa adăpostului şeniletei, ziaristul se găsea singur în faţa teribilei scadenţe, în faţa consecinţelor sinistre la care Matthews făcuse aluzie.

Enunţul problemei era simplu: zorile care se vor ridica, în mai puţin de o oră, erau cele ale zilei de 25 octombrie 1942. Era şi momentul cînd coloana Matthews, cu misiunea ei de diversiune îndeplinită, trebuie să se înapoieze şi să se îndrepte spre baza ei de la El Mafara.

Pentru ce? Statul major al Armatei a 8-a nu considerase necesar să o explice locotenentului Dingale, dar acesta o ghicea cu uşurinţă: prezenţa coloanei Matthews la circa 400 de kilometri de orice bază de aprovizionare nu se explica decît în măsura în care inamicul rămînea în incertitudine, altfel spus, în măsura în care ofensiva nu era încă declanşată pe frontul de la El-Alamein. Dar, această ofensivă trebuia să aibă loc în perioada de lună plină, adică în jur de 24. Dacă retragerea coloanei Matthews fusese prevăzută pentru zorii zilei de 26 octombrie, aceasta însemna că mai înainte de acea dată, în nord, bătălia trebuia să fie angajată.

Cu începere din acest moment, întreruperea unei părţi a aprovizionării cu apă a lui Rommel, devenea un element important, dacă nu capital, al rezultatului.

Acesta era motivul pentru care, sacrificînd chiar în mod deliberat factorul timp, Dingale încerca să creadă că toate şansele sînt de partea lui.

Dar coloana Matthews o dată plecată înapoi, reîntoarcerea la El Mafara devenea practic imposibilă. Într-adevăr, şenileta nu putea să dispună de carburant suficient pentru a efectua drumul lung pe care îl reprezenta ocolirea, pe la sud, a depresiunii Kattara. Aceasta explica într-o mare măsură dublul eşec al *Primulei* şi al *Garoafei*: Gibbs şi Baker fuseseră obsedaţi de necesitatea de a reîntîlni coloana cel mai tîrziu în noaptea de 25 spre 26, aşa cum le prescriau instrucţiunile.

Dacă în dimineaţa de 26, Dingale îşi menţinea încă toate şansele asta se datora faptului că acceptase să plătească

preţul unei asemenea hotărîri şi pentru că, neglijînd imperativele strîmte ale disciplinei, angajase comando-ul *Narcisa* într-o prinsoare dramatică cu deşertul.

Un pariu pe care Freddie Bunks însuşi nu l-ar fi acceptat dacă i-ar fi cunoscut condiţiile. Dar, pentru moment, nimeni, afară de fostul corespondent de război, nu ştia nimic. Decise să aştepte zorile, singur, sub bolta întunecată, cu povara zdrobitoare a responsabilităţii sale.

*

O dată cu zorile, începu cea mai lungă zi a vieţii lui Dingale. Pînă la venirea nopţii, cei patru oameni ai comando-ului *Narcisa* vor fi supuşi unei totale inactivităţi. Dorind să-şi menajeze forţele, şi în acelaşi timp să evite o dezbatere care ar putea să ia naştere asupra viitorului misiunii, hotărî să se culce şi să doarmă, la rîndul său, trecînd comanda lui Graves.

— În ceea ce priveşte hrana, îi spuse el, vom folosi azi jumătăţi de raţie. Pe de o parte nu vom avea de cheltuit o energie prea mare şi pe de alta sîntem pe cale să prelungim „campingul” nostru. E bine să ţinem seama şi de asta.

— Ne vei raţiona şi apa, şefule? întrebă Bunks căruia îi era mereu sete şi pentru care *aqua simplex,* dacă nu era la înălţimea unei beri spumoase, era totuşi mai bună decît nimic.

Dingale surîse.

— Nu, răspunse el, pentru apă nu e nevoie. Contăm tocmai pe tine ca să ne găseşti destulă, diseară.

Bookmaker-ul izbucni în rîs, dar Sam Bloomfield, cu aerul său de lucrător conştiincios, ridică obiecţia:

— Dar… presupunînd că nu vom găsi.

Sergentul Graves i-o luă înaintea ofiţerului:

— Atunci asta ar însemna că nu vom mai avea nevoie de apă, spuse el pe un ton violent.

Ceilalţi doi nu adăugară nici un comentariu: comando-ul *Narcisa* refuza să ia în considerare eşecul.

Ziua se scurse fără să fie obligaţi să facă ceva. În două rînduri, percepură un uruit îndepărtat: cel al patrulei blindate care urma fără încetare traseul conductei, dat cerul rămăsese tăcut. Nici o escadrilă, nici măcar un avion nu zbură deasupra sectorului în care comando-ul era ascuns. Dingale presupuse că toate forţele aeriene de care dispunea inamicul erau angajate pe coastă, în sectorul El-Alamein.

Se întrebă dacă germanii erau informaţi de plecarea coloanei Matthews. În caz afirmativ, ar putea crede că sabotorii apeductului renunţaseră la tentativele lor... şi, în consecinţă, ar putea să-şi slăbească vigilenţa. Dar acesta era un element pe care nu se prea putea conta.

Dacă şi ceilalţi trei îşi puneau întrebări de acelaşi fel, se abţinuseră în orice caz să le formuleze. În timpul lungilor ceasuri ale zilei, Graves şi Bloomfield rămăseseră singuri cu gîndurile lor, descurajînd cu gentileţe tentativele lui Freddie Bunks de a reînviora atmosfera cu cîteva pagini din folclorul londonez.

La căderea nopţii, Graves prepară ceaiul pe care îl băură foarte tare adăugîndu-i lapte concentrat îndulcit. Dingale pîndea apariţia primei stele.

— Vîntul de nisip, de care ne era frică, n-a mai bătut, spuse el. Ţăruşii înfipţi noaptea trecută vor fi uşor de găsit. Vom pleca deci la ora 21 şi 30 ca să fim la punctul de începere a lucrului la răsăritul lunii.

— Veţi lua contact cu *Buchetul*? întrebă sergentul.

— Mi se pare inutil, răspunse Dingale. Colonelul Matthews cunoaşte poziţia şi intenţiile noastre. Ne-a dat acordul său. Nu se aşteaptă să întrerupem astă seară tăcerea radio. De altfel, Michael, cred că nu mai este necesar să menţinem o pază lîngă maşină. În momentul loviturii e mai bine să fim patru şi nu trei. Vei veni cu noi.

Figura sergentului se lumină.

— Ah! domnule locotenent, nu puteaţi să-mi faceţi o mai mare plăcere. Noaptea trecută m-am plictisit al dracului şi... Ştiţi pentru ce sînt în comando-uri.

— Ştiu, admise Dingale, dar îţi amintesc că nu e în intenţia şi nici în instrucţiunile mele să declanşez o încăierare. Nu vom lua contact cu inamicul decît dacă nu voi avea încotro.

Oamenii începură să se echipeze încă de la orele 21. Pentru orice eventualitate, ziaristul puse pe Graves să demonteze delcoul şeniletei. Cu cît se gîndea mai mult, cu atît se felicita pentru hotărîrea de a lua şi pe sergent cu el. Maşina nu risca nimic şi apoi dacă, în singurătatea lui, l-ar fi apucat fantezia pe Michael să încerce o legătură prin radio era inutil să descopere că *Buchetul* nu mai răspunde.

*

Geoffrey Dingale puse primul piciorul pe nisip, îndreptîndu-se spre locul unde, în ajun, Samuel Bloomfield detectase prima mină. Busola cu cadranul luminos pe care o purta pe braţ îi dubla ceasul. Ţinea direcţia exactă tot atît de riguros ca aceea a unui avion navigînd prin ceaţă, scrutînd întunericul în căutarea primului său ţăruş. Ca şi în prima expediţie, locotenentul purta pachetul cu repere, devenit acum mult mai uşor.

Samuel Bloomfield, echipat cu detectorul nr. 4 şi tot utilajul, venea imediat după el. Tînărul ceasornicar din Glasgow era plin de încredere. Mergînd în întîmpinarea morţii, ascunsă sub nisip, se ştia în stare s-o învingă. În lumina experienţei din noaptea trecută, descoperea acum aspectul psihologic al misiunii sale. Nu era vorba pentru el să facă numai inofensive capcanele pregătite de germani. Trebuia să pătrundă şi gîndirea care prezidase la aceste preparative. Spiritul în care inamicul îşi aşezase apărarea o dată înţeles, asta însemna că o şi pătrunsese. Or, el cunoştea acum intervalele la care erau aşezate diferitele şiruri de mine. În timpul lungilor ceasuri de aşteptare din cursul zilei, se gîndise atît de mult la această problemă încît sfîrşise prin a o dezlega, prin a vizualiza ultima bucată a parcursului.

Al treilea om al comando-ului, Freddie Bunks, simţea cum devine din nou nervos. Expansiv, direct, impulsiv, se gîndea la o încăierare fără vreo îngrijorare specială, dar această formă perfidă a războiului, această ameninţare ascunsă sub fiecare dintre paşii pe care îi făcea, îi călca pe nervi. Înainta cu o teamă permanentă, atît de încordat încît, după două sute de metri, îl durea fiecare muşchi. Degeaba îşi dădea seama că Dingale înainta într-o zonă neutralizată, nu-şi putea, totuşi, stăpîni sentimentul de teamă.

Sergentul Graves avea parte de primul său moment de bucurie din clipa în care zărise ruinele fumegînde ale case sale din Norwood. În ajun, Dingale îl însărcinase cu paza maşinii şi trebuise să facă apel la tot simţul său de disciplină ca să nu protesteze cu vehemenţă. Îşi văzuse tovarăşii dispărînd în noapte, cu inima strînsă de o inexplicabilă gelozie şi vestea despre amînarea expediţiei îi pricinuise o plăcere amară. Acum cunoştea datele problemei. Ştia că cîmpul de mine care mai rămînea de pătruns nu mai prezenta decît opt, nouă sute de metri şi că, chiar în noaptea aceasta, *Narcisa* va lovi.

În această primă misiune cu comando-urile, Michael Graves nu spera o luptă corp la corp, dar îi era de-ajuns să-şi imagineze suferinţa, anxietatea, panica germanilor în prezenţa apeductului secat tocmai cînd valurile Armatei a 8-a se revărsau. Resimţea încă de pe acum o aprigă bucurie şi mîna i se crispa pe mitraliera pe care o purta la şold. Căci aceasta era misiunea pe care i-o încredinţase Dingale: luîndu-l cu el pe sergent, dotase micul grup cu o armă automată.

— Atenţie! menţineţi cu stricteţe alinierea, ordonă ofiţerul. Aveţi grijă să ajungeţi pînă la ţăruş şi să treceţi la cel puţin un metru pe dreapta lui…

Primul reper era relativ uşor de găsit. Micul lui vîrf metalic lucea slab în întuneric, conform previziunilor. Cu sprîncenele încruntate de efortul ce-l făcea pentru a-şi reaminti parcursul din noaptea trecută, Dingale mergea spre al doilea ţăruş.

— Pe cinstea mea, spuse Freddie Bunks, călcînd cu grijă pe urmele lăsate de Samuel Bloomfield, te-ai crede în labirintul de la Hampton Court.[20]

*

Aşa merse Dingale timp de o oră. Se străduia să umble cu paşi înceţi şi regulaţi, scrutînd cu atenţie întunericul, convins că cea mai mică grabă putea da naştere greşelii de atenţie care ar provoca explozia fatală. Privirea lui se fixa mereu pe busolă, cercetînd exactitatea direcţiei. Bloomfield, care păstra o uimitoare memorie a asperităţilor terenului, îl ajuta cu scurte sugestii. Cei doi oameni cădeau întotdeauna de acord, ajungînd cu regularitate la reperul următor, ceea ce îi păru lui Dingale de bun augur pentru drumul de înapoiere.

Cînd răsări luna, cînd lumina ei rece şi razantă scoase la iveală cele o mie şi una de asperităţi ale terenului comando-ul *Narcisa* era, practic, la locul unde trebuia să reia lucrul.

— Iată-ne ajunşi, spuse Dingale, la ora 22 şi 25, cînd regăsi triunghiul pe care îl făcuse pe nisip cu ajutorul a trei ţăruşi. Aici îţi reîncepi numărul tău, Sam.

Fără să spună o vorbă, tînărul izraelit îşi depăşi şeful, aplecat spre pămînt. Detectorul pe care îl ţinea înaintea lui, ascultătoarele de la urechi nu mai erau decît nişte accesorii: ştia, cu o aproximaţie care nu depăşea cincizeci de centimetri, unde se găsea următoarea mină săritoare şi cele două mine antitanc, de care era legată…

Punctat de lungi şi epuizante aşteptări, în timp ce Sam neutraliza minele, de aşezarea ţăruşilor, de scurte şi prudente înaintări, drumul spre apeduct era reluat. Şi cînd, spre miezul nopţii, zgomotul motoarelor anunţă apropierea patrulei, Dingale nici nu avu nevoie să dea vreun ordin: cei trei oameni ai săi se şi apucaseră să sape în tăcere, cu cuţitul şi cu mîna, mica alveolă în care se vor ghemui.

---

[20] Reşedinţa regală favorită a lui Henric al VIII-lea în al cărei parc există un faimos labirint. (N. Tr.)

În acest moment, comando-ul era la aproximativ patru sute de metri de pista pe care circula inamicul.

CAPITOLUL X

— Atenţie! spuse Dingale încet. De data asta sîntem în raza de acţiune a proiectoarelor. Cel mai mic gest ne poate trăda.

Patrula germană înainta într-un puternic tumult de motoare şi de şenile zăngănind pe nisip. Noaptea trecută, la aproximativ un kilometru depărtare, păruse ireală şi îndepărtată. De data asta, apărea implacabilă şi enormă. Vuietul ei de fier şi de foc umplea microcosmul derizoriu în care se ghemuiau cei patru englezi. Era lungiţi pe burtă, cu gura aproape lipită de nisip, respirînd misteriosul şi searbădul miros al deşertului. Aşteptau, cu inima bătînd, cu gîtul înţepenit, neîndrăznind să rişte o privire deasupra solului, cu toate percepţiile senzoriale refugiate numai în auz, pîndind clipa descătuşării cînd zgomotul va începe să descrească.

Rutina germană părea imuabilă. Ca şi în noaptea precedentă, proiectorul montat pe maşina de comandament proceda prin scurte revoluţiuni, scormonind pe 360 de grade terenul inegal.

În groapa lui, lipit de pămînt, Dingale simţea, fizic, ca o arsură pe spinare, trecerea razei de lumină. I se păru că poziţia farului se situa puţin spre dreapta sa. În consecinţă, spre nord.

Cînd lumina se stinse, se destinse puţin. Se va aprinde din nou în mai puţin de un minut şi, de data asta, spre

stînga. Vor avea să treacă atunci din nou printr-un moment greu, dar va fi desigur ultimul.

Abia îşi făcuse loc în mintea lui această idee, cînd, deodată, avu impresia că sîngele îi îngheaţă în vine.

Drept în faţa lor, în punctul aproximativ în care comandoul *Narcisa* trebuia să ajungă pe pistă, coloana inamică se oprise...

*

Nu te puteai înşela. Dingale auzise perfect zgomotul cutiei de viteze a tancului trecînd la punctul mort, apoi, după o uşoară accelerare, motorul stabilindu-se în slabul gîfîit al ralantiul-ui extrem.

Şi celelalte vehicule procedaseră, pare-se, la fel. Motorul în doi timpi al motocicletei fusese chiar oprit.

Pentru o clipă, fostul corespondent de război crezu că au fost descoperiţi. O sudoare de gheaţa îi trecu pe şira spinării. Duse mîna spre centură, căutîndu-şi pistolul. Deschise gura ca să spună oamenilor săi că venise timpul să-şi vîndă scump viaţa.

Totuşi, ceea ce aştepta, în timp ce raza proiectorului îi fixa pe toţi patru la pămînt, nu se întîmplă. Peste murmurul surd al motoarelor se auzeau, ca într-o supra-impresiune cinematografică, voci germane dînd ordine, schimbînd între ele întrebări şi răspunsuri.

Rugîndu-se în tăcere ca nervii oamenilor lui să reziste la acest suspans, locotenentul aştepta încordat interpretarea celui mai mic zgomot care ajungea pînă la el.

Germanii nu se jenau. Era evident că nu prea simţeau un pericol imediat: unii din ei fugeau de-a lungul coloanei. Hotărîndu-se în sfîrşit să rişte o privire peste marginea gropii, Dingale observă licăririle lămpilor electrice. Unii vorbeau cu voce tare şi deşertul le aducea ecoul la rasul pămîntului, dar erau totuşi prea departe pentru ca fostul corespondent de război să poată prinde sensul spuselor lor.

N-aveau altceva de făcut decît să aştepte...

Trecură astfel cinci minute nesfîrşite, apoi zece. În faţa lor, vocile se făceau mai nerăbdătoare, mai imperative. În sfîrşit, un ordin răstit. Uşi de maşini se închiseră cu zgomot. O lovitură de picior porni motorul motocicletei. Cutia de viteze a tancului scîrţîi iarăşi cînd conductorul ambreie. Încet, patrula pornea din nou.

Cu ochii ţintă pe cadranul luminos al ceasului, Geoffrey Dingale îşi impuse să mai aştepte două minute. Dar cînd proiectorul se aprinse pentru o nouă explorare, patrula era deja departe.

Englezul se ridică din groapă şi se aşează pe nisip, scoase din buzunar batista mare, reglementară, de culoare kaki şi îşi şterse fruntea. În pofida frigului pătrunzător al nopţii africane, i se părea că nu-i fusese aşa de cald toată viaţa.

— Porcii ăştia sînt... începu Freddie Bunks.

— Taci din gură! Tăcere absolută! ordonă Dingale cu asprime.

Refuza instinctiv să-şi asume vreun risc, atîta vreme cît motivul opririi patrulei germane nu va fi fost clar explicat.

— Sam! La lucru. Continuăm... comandă el cu voce înceată. Nu ne mai rămîn decît patru sute de metri fără oprire. Ar trebui să ne ia mai puţin de o oră.

Şi asta era expresia unei speranţe sincere, căci ceasul arăta deja douăsprezece şi un sfert.

La următorul sondaj pe care îl execută Bloomfield, sergentul Graves se apropie de ziarist.

— Adineauri eram convins că totul s-a terminat, şopti el.

— Fie vorba între noi, aşa credeam şi eu, admise Dingale.

— După părerea dumitale, ce au meşterit ei în timpul acestei pauze? Au luat o gustare?

— Dacă ar fi să judec după tonul vocilor, m-ar mira. Am avut impresia unei halte neprevăzute, dar...

— Ei, şefule, spuse atunci Bunks, trăgîndu-l de mînecă. Mi se pare că sînt acolo nişte tipi...

*

În genunchi pe teren, Samuel Bloomfield era tocmai ocupat cu palparea mecanismului delicat al unei noi mine antipersonal căutîndu-i antenele c-are o legau de restul reţelei. Asemenea unui spărgător de case de bani, tot eul său se concentra, în aceste momente, în vîrful degetelor. Era profund indiferent la tot ce nu era legat de lucrul său.

Aplecat cu maximum de tensiune asupra lucrului, tînărului ceasornicar, cronometrînd operaţia, pregătindu-şi reperele, distrat în plus de intervenţia lui Graves, Geoffrey Dingale nu dăduse nici o atenţie celor ce se puteau petrece dincolo de cîmpul de mine.

Pus imediat în gardă de avertismentul lui Bunks, avusese reflexul potrivit.

— La pămînt! comandase el în şoaptă.

Cu mitraliera pusă imediat în baterie, Graves executase fără şovăire ordinul. *Bookmaker*-ul din East-End, încurcat de sacul lui cu explozive, fusese mai puţin iute şi mişcarea lui fu însoţită de o serie de înjurături care, deşi pronunţate în şoaptă, nu erau mai puţin pitoreşti.

Dingale se tîrî pînă la Samuel Bloomfield, îi puse uşor mîna pe umăr, îl puse printr-o scurtă frază şoptită la ureche în curent cu situaţia. Ceasornicarul încuviinţă dînd din cap, dar îşi continuă cu răbdare lucrul.

Atunci, ridicat pe coate, locotenentul îşi regla binoclul şi încercă să identifice oamenii care se aflau în faţa lui. Căci, într-adevăr, acolo erau oameni. Vorbeau cu voce tare, dar cu fraze scurte, despre care nu se putea spune că sînt o conversaţie.

Clarul de lună, luminozitatea excepţională a binoclului dădură putinţa lui Dingale să repereze imediat maşina oprită în mijlocul deşertului, la aproximativ trei sute cincizeci de metri de comando-ul *Narcisa.* Era un mic vehicul de legătură, foarte asemănător „maşinii-cercetaş” a Armatei a 8-a, şi ziaristul îi determină repede tipul: era identică cu aceea care, noaptea trecută, deschidea defilarea patrulei blindate germane.

Între timp, Samuel Bloomfield îi venise de hac minei sale. Cu un oftat de uşurare fixase micile sale ştifturi de oţel şi, alături de ofiţer, cerceta şi el noaptea întunecată.

— Nu cred să fie mai mulţi de doi, şopti el după un timp. Şi s-ar părea că repară…

Această apreciere a celei mai sensibile urechi a comando-ului corobora ceea ce Geoffrey Dingale vedea prin prismele binoclu lui.

Într-adevăr, doi oameni păreau că se agită în jurul maşinii oprite. Se distingeau nişte fulgerări intermitente ca şi cum unul din germani ar fi luminat, la intervale regulate, lucrul celuilalt. Pe de altă parte se auzeau uşoare clinchete de metal ca, de exemplu, nişte şocuri mici ale unei chei franceze pe diferite părţi ale motorului.

— Spuneţi-mi că nu e adevărat, şefule, şopti Bunks. Spuneţi-mi că porcii ăştia n-au căzut în pană exact sub nasul nostru!

— E fără nici o importanţă, îl asigură Graves cu un ton plin de ameninţare. O să le facem felul în doi timpi şi trei mişcări.

Cei patru oameni ai comando-ului *Narcisa* se lipiseră, instinctiv, unul de altul aşa încît să-şi poată schimba în şoaptă părerile.

Consternat, Geoffrey Dingale măsura importanţa dezastrului, căci era un dezastru. Trebuia să accepţi evidenţa: o coincidenţă inimaginabilă făcuse ca unul din vehiculele patrulei de supraveghere a conductei să cadă în pană în locul precis în care comando-ul *Narcisa* avea să iasă din încîlceala cîmpului de mine. Aceasta era, fără nici o îndoială posibilă, explicaţia opririi micii coloane, a interpelărilor pe care englezul le auzise.

Acum, cînd echipa lui Geoffrey Dingale, după două nopţi de eforturi, era pe cale să-şi atingă ţinta, era suficient pentru germani, dacă ar fi simţit apropierea inamicului, să tragă cîteva lovituri de foc pentru a da alarma patrulei care progresa încet spre sud de-a lungul apeductului.

Şi numai dacă admitem că nu ar avea un aparat de radio la bordul blestematei lor de maşini.

După riscul mortal pe care şi-l asumase lăsînd să plece, fără el şi fără oamenii lui, coloana Matthews, Geoffrey Dingale tremura de furie în faţa acestei noi lovituri a soartei. Trei sute de metri îi mai separau de saltul final spre obiectiv, dar trei sute ele metri pe care trebuiau să-i străbată, ca şi restul drumului, cu ritmul exasperant al unui mele, trei sute de metri pe care, ca şi pe restul parcursului, cea mai mică grabă, cel mai mic pas greşit, putea să se traducă în dezintegrarea echipei.

Cu amărăciune, Geoffrey Dingale făcea o constatare înspăimîntătoare. De două ore, de cînd începuseră această ultimă etapă spre conductă, se obişnuise cu gîndul că unul din cei patru putea sări în aer pe o mină fără, bineînţeles, să concretizeze, să personalizeze această idee. Dar, în orice caz, acceptase instinctiv această idee spunîndu-şi că ceilalţi trei vor atinge obiectivul, vor îndeplini misiunea. Acum era exclus. Fără să mai vorbim de o explozie, cel mai mic zgomot însemna ruina speranţelor operaţiunii *Buchetul.*

O clipă fu tentat să îndrepte pe Bloomfield spre dreapta sau spre stînga, chiar să se înapoieze pentru a începe un alt parcurs care le-ar fi permis să ajungă la pistă departe de maşina imobilizată, dar ridică din umeri: să modifice parcursul însemna să prelungească încă mai mult interminabila încercare. Ar fi însemnat poate şi obligaţia să amîne cu alte douăzeci şi patru de ore sabotajul conductei. Şi la aşa ceva nu se putea nici măcar gîndi: Geoffrey Dingale ştia că nici nervii oamenilor lui, nici provizia de apă, n-ar fi rezistat unei zile în plus de aşteptare obsedantă în şeniletă.

Făcu apel la tot realismul lui ca să considere cealaltă faţă a situaţiei: trebuia totuşi admis că dacă germanii părăsiseră în deşert o maşină cu echipajul ei, asta se explica prin aceea că nu le era teamă de nici un atac, de nici o surpriză neplăcută.

Totul, în atitudinea celor doi soldaţi, confirma această impresie. Efectuau reparaţia fără să ia nici o măsură de prevedere, din contra, vorbind fără vreo reţinere şi,

cîteodată, chiar rîzînd. Unul din ei începu, la un moment dat, să fluiere un vals bavarez.

Pe de altă parte, înaintarea comando-ului avea loc în mare tăcere. Samuel nici nu mai avea nevoie de detector şi de vibraţia sa metalică. Acum sonda nisipul aproape la sigur.

— Ascultaţi-mă, şopti Dingale celorlalţi trei. Nici vorbă să renunţăm. Vom continua să înaintăm, dar atenţie! Nu vreau nici cel mai mic zgomot care să-i poată alarma pe nemţi. Vom merge pe brînci, căci siluetele noastre ar fi vizibile în clarul de lună şi vom menţine o imobilitate absolută cît timp Sam va lucra. Înţeles?

— Înţeles! răspunse Graves în numele celorlalţi doi, clar cînd vom ajunge la pistă, le vom cădea în spate?

— Nu văd cum am putea face altfel, admise Dingale, dar sper, sper totuşi, că pînă atunci aceşti doi, imbecili vor reuşi să se depaneze şi s-o ia din loc.

Fără o vorbă, Samuel Bloomfield reluă înaintarea. Abandonînd pur şi simplu detectorul, se hotărîse, pentru această ultimă etapă, să meargă drept înainte, în patru labe, sondînd terenul metru cu metru, cu baioneta. În spatele lui, în şir, ceilalţi înaintau la fel, Dingale aşezînd la intervale regulate ceea ce îi mai rămăsese din ţăruşii fosforescenţi.

Trecură minute. Mai avură loc două opriri în timp ce ceasornicarul din Glasgow dezamorsa nişte mine. Comando-ul *Narcisa* se apropia insensibil de obiectivul său. Mai rămaseră două sute cincizeci de metri, apoi două sute…

Englezii distingeau acum mai bine vocile germanilor. Fostul corespondent de război, care le înţelegea limba, fu în curînd în stare să discearnă motivul penei. Unui soldat îi trebuise o jumătate de oră ca să demonteze pompa de benzină, care nu mai funcţiona şi acum el şi camaradul lui încercau s-o repare. O făceau fără să se grăbească, cu acea profundă filozofie a militarului care îşi spune că aici, sau în altă parte, tot trebuia să omoare timpul.

Nepăsători, schimbau glume grosolane.

Samuel Bloomfield mai neutraliză o mină. Comando-ul *Narcisa o* porni iarăşi pentru o nouă şedinţă de reptaţie. Dingale se uită încă o dată la ceas: era ora 0 şi 40 de minute. Trebuiau să termine. Aprecia distanţa care îi separa de maşină ca fiind puţin mai mare de o sută de metri.

O nouă reptaţie le permise să treacă pe lîngă o altă mină anticar şi, deodată, Bloomfield se întoarse, apucă mîneca locotenentului:

— Uitaţi-vă, şopti el. Stîlpii!

Dingale scoase un suspin de uşurare. La vreo treizeci de metri distinse net, înălţîndu-se pe nisip, unul din jaloanele de un metru pe care germanii aveau obiceiul să-i aşeze ca să-şi delimiteze propriile lor cîmpuri de mine. Uitîndu-se bine, se mai vedea şi un altul, nu departe, apoi un al treilea… Spaţiul liber al pistei se afla, desigur, în spatele lor.

Geoffrey Dingale îi informă pe Bunks şi pe Graves care îl urmau. Tremurînd de nerăbdare, fără să se depărteze însă cu o şchioapă de traseul deschis de Bloomfield continuau să înainteze ca nişte indieni pe pista de război.

Cei doi germani înjurau ca nişte birjari. Descoperiseră în acelaşi timp imposibilitatea de a executa reparaţia cu propriile lor mijloace precum şi perspectiva de a-şi petrece aici o noapte solitară şi îngheţată, în aşteptarea înapoierii patrulei.

Dezgustat, unul din ei se îndepărtă de maşină în direcţia cîmpului de mine şi, cu picioarele răscrăcărate, se apucă să-şi descarce băşica…

*

În mijlocul acestei operaţii indispensabile, privirea lui surprinse reflexul metalic al baionetei pe care o ţinea în mînă Bloomfield. Încruntă sprîncenele ca să vadă mai bine, percepu un slab zgomot metalic, în momentul cînd englezii se lipiră de pămînt.

— *Wer da?* zbieră el.

CAPITOLUL XI

Dingale înjură din nou. Totul, dar absolut totul, devenea spinos în misiunea asta. Sperase să-i surprindă pe germani. Acum totul se sfîrşise. Luna era la zenit. Îl distingea pe soldat tot aşa de bine ca în plină zi.

Era un tip zdravăn, bine legat. Purta pantalonul de culoare deschisă al lui Afrikakorps şi o bluză de pînză sub care avea probabil un tricou. Era idiot, dar Wermacht-ul se lăsase surprins de nopţile reci africane, tot aşa ca şi de rigorile stepei ruseşti.

Pentru moment era încremenit de surpriză în poziţia necuviincioasă în care îl găsise propria lui descoperire, cu faţa la deşert, cu spatele spre maşină.

— *Wer da?* repetă el.

Şi Dingale auzi foarte distinct pe tovarăşul său, încă aplecat asupra motorului, spunîndu-j vesel:

— Ei bine! Ce-i cu tine Ludwig? Vezi fantome?

Englezul înţelese că nu dispunea decît de un număr infim de secunde: timpul care le-ar fi trebuit lui Ludwig şi tovarăşului său să admită un lucru de necrezut, să înţeleagă că, efectiv, nişte oameni apăreau din străfundul nopţii şi se pregăteau să se repeadă la ei.

Pentru Dingale, aceasta era una din acele clipe excepţionale, cînd mecanismul creierului se demultiplică iar gîndirea se ordonează în acelaşi timp cu extremă rigoare şi cu mare rapiditate, cînd soluţiile se impun ca şi cum ar fi emise de un ordinator electronic.

Tot succesul misiunii comando-ului *Narcisa* depindea de această clipă fugară: pentru a atinge conducta cei doi soldaţi germani trebuiau neutralizaţi, dar mai întîi trebuiau parcurşi încă vreo cincisprezece metri pentru ca să ajungă pînă la Ludwig şi aceşti cincisprezece metri, de la marginea cîmpului de mine, constituiau un fantastic rămăşag: erau

sau nu aşezate capcane, mine antipersonal care să sfîrtece pe imprudentul care s-ar fi riscat, erau ele disimulate sub nisip, sau nu era nici una?

La atît se reducea totul!

Decizia aparţinea lui Geoffrey Dingale şi nimănui altuia. Nici vorbă să dea un ordin: nu trebuia să-i lase lui Ludwig timpul de a-şi veni în fire.

Ca şi cum ar fi calculat, ar fi raţionat, ar fi dezbătut toate astea în calmul unui birou de stat major, Dingale se găsi deodată în poziţia unui alergător pe suta de metri, luînd plecarea la lovitura de pistol a starterului. Ţîşnise literalmente din terenul în care era ascuns. Sacul cu ultimele repere îi alunecase de pe umăr, îşi simţi ca prin farmec pistolul în mînă, binoclul îi bătea peste piept. Aşa cum o făcea la optsprezece ani, pentru gloria şcolii sale, se repezea spre ţel cu toată puterea muşchilor. Dar ţelul nu era o linie de sosire, era un soldat german care, idioţit de stupoare, îl privea venind.

O luciditate, care nu o atingi decît pe pragul morţii, îi descompunea fiecare pas al teribilei goane. Înclinat la patruzeci şi cinci de grade faţă de teren, tot corpul contribuia la viteza vertiginoasă, dar creierul, urmărind ca un simplu spectator efortul pe care îl făcea, ştia că fiecare pas putea fi ultimul.

Totuşi poate că era scris ca nenorocul, care urmărise aşa de persistent toată operaţiunea *Buchetul*, să se oprească aici. Geoffrey Dingale atinse fără nici o piedică linia de demarcaţie a zonei periculoase în momentul precis în care Ludwig, dezlegat în fine de teroarea care îl paralizase, se învîrti pe loc şi se repezi spre maşina imobilizată, într-un iureş nebun, strigînd ca să atragă atenţia camaradului său.

Vreo treizeci de metri îi separau de vehicul: mai mulţi decît îi trebuiau lui Dingale, în plin elan, ca să-l ajungă. Într-o fracţiune de secundă, englezul fu asupra lui cu pistolul ridicat. Lovi la întîmplare cu toate puterile cu ţeava armei, reţinînd instinctiv un foc care ar fi deşteptat toate ecourile deşertului. Soldatul se prăbuşi grămadă. Geoffrey sări

peste trupul lui ca peste un obstacol într-o cursă atletică şi-şi continuă goana spre maşină, fără să se oprească.

Din nefericire echipierul lui Ludwig beneficiase de cele cîteva secunde indispensabile ca să se organizeze. Abandonînd capota maşinii avusese timp să pună mîna pe o armă, care se găsea probabil pe scaunul vehiculului. Dingale intui, mai mult decît văzu mişcarea, şi se trînti la pămînt în clipa cînd pistolul mitralieră scuipă primele rafale.

*

Percepu zbîrnîitul gloanţelor deasupra lui, în locul exact unde se găsea cu o fracţiune de secundă mai devreme. În momentul în care gloanţele se înfigeau în nisip, simţi pe piele micul gheizer miniatural pe care îl provocau. Contactul cu terenul fusese aşa de brutal încît scuipă nisipul care îi umplea gura.

I se păru că rafala puştii mitraliere făcuse, în tăcerea africană, un zgomot enorm, ca o lovitură de tunet ce s-ar fi auzit dintr-un capăt de cer la celălalt, de la Cairo la Tripoli, de la El-Alamein la Sioua. Strînse pumnii de furie. Nu mai putea fi vorba acum de o apropiere pe nesimţite şi tăcută. Comando-ul *Narcisa* începuse lupta.

Pistolul mitralieră trase din nou. De data aceasta, soldatul german trebuia să se fi aşezat confortabil la pîndă, în spatele tăbliilor maşinii sale. În plus, desigur că avea la îndemînă, pe lîngă arma sa, şi pe aceea pe care Ludwig o lăsase la locul ei pe scaun. Imbecilul ăsta era în stare să ţină comando-ul pe loc cine ştie cît timp.

În clipa asta,, Dingale simţi că cineva, în spatele lui, îl trage de picior. Sergentul Graves încerca să-i atragă atenţia.

— Domnule locotenent, îi şopti el cu voce reţinută, sînt aici, în spatele dumitale, şi ceilalţi doi m-au urmat şi ei.

O caldă undă de mîndrie înfioră pe ofiţer. El, un civil, care nu ştiuse niciodată să dea cuiva un ordin, făcuse mai mult decît atît. Îi antrenase prin exemplul lui. Dezamăgirea o dată dispărută, se simţi dintr-o dată miraculos de vioi şi de

sprinten, perfect stăpîn pe situaţie, conştient de ceea ce trebuia să facă.

— OK. Michael, răspunse în şoaptă. Acum, ascultă-mă bine. Nu vreau să vorbesc mai tare de frică ca tipul ăla să nu ştie englezeşte. Ştiu doar şi eu germana... Am avut un noroc nemaipomenit să scăpăm fără să sărim în aer, dar acum trebuie să lucrăm repede, căci dacă indivizii ăia din patrulă au auzit împuşcăturile, sînt desigur deja în drum spre noi. Mă auzi?

— Perfect, domnule locotenent. Continuaţi.

— Bine, Sam şi Freddie vor rămîne mai în urmă. Transmite-le ordinul să nu intervină decît atunci cînd spun eu. Eu voi căuta să reţin atenţia neamţului iar dumneata va trebui neapărat să-i cazi în spate. Înţeles?

— Înţeles, domnule.

— Atunci, haide.

Dingale se sculă şi, ochind maşina, trase una după alta trei gloanţe de revolver pe care le auzi ricoşînd pe tablă chiar în clipa în care se lipi din nou la pămînt. Riposta fu imediată: pistolul mitralieră mai scuipă o scurtă rafală, dar cu atîta precizie încît Dingale simţi o arsură în partea de sus a braţului, în momentul în care un glonte îi sfîşie mîneca echipamentului de luptă. Îşi dădu atunci seama că sub clarul de lună, inamicul îl distingea perfect. Şi nimic unde să se poată ascunde.

Dar sergentul Graves apreciase foarte exact situaţia. În timpul cît durase rafala pistolului mitralieră progresase cu mai mult de zece metri spre dreapta, spre spatele maşinii deci, şi, conştient de pericolul în care se găsea şeful său, deschise la rîndul său focul de mitralieră.

Arma soldatului german răspunse în noua direcţie. Imediat Geoffrey se precipită spre stînga Se afla mai aproape de vehicul şi capota ridicată fi oferea o pavăză eficace. Încercă să se pună la adăpostul ei dintr-o singură dată, dar soldatul german era în gardă: fu cît pe-aci să fie curăţat de focul de armă. Se culcă din nou la pămînt, lăsînd iniţiativa lui Graves.

Acesta din urmă se afla acum la vreo douăzeci de metri în spatele maşinii şi într-o poziţie mult mai favorabilă decît cea a locotenentului căci era oarecum în „contra-lună”. Soldatul german îl vedea desigur mult mai greu. Totuşi, asediatul trimise o rafală în direcţia lui, la care sergentul răspunse printr-un foc mai susţinut. Dingale profită ca să se arunce sub roţile din faţă, la adăpostul capotei.

În tăcerea grea care urmă ultimului schimb de focuri, strigă în limba germană:

— Eşti încercuit, predă-te!

Din nou tăcerea» Cu pistolul în mînă, Dingale riscă să iasă prudent din adăpostul lui. În maşină, soldatul, care stătuse desigur pînă acum pe vine, se sculase în picioare. Ţinea în mînă pistolul mitralieră, fără ca să se poată şti dacă voia să-l arunce... sau să-l întrebuinţeze. Dingale deschise gura ca să-i dea ordin să arunce arma şi să ridice braţele, dar nu avu timp: mitraliera lui Graves lătră furios. Secerat la înălţimea pieptului, soldatul Wehrmacht-ului avu un fel de sughiţ, păru că se clatină o clipă pe picioare, apoi se răsturnă peste marginea uşii maşinii şi se prăbuşi pe nisip.

Surprins, fostul corespondent de război rămase o clipă ţintuit pe loc, dar deja una din acele furii oarbe, care îl apucau cîteodată, îl înecă ca un val venit din adîncuri.

— Sergent, urlă el, ai omorît un om care era gata să se predea!

Graves, cu mitraliera din care mai ieşea o urmă de fum în mînă, se apropie încet. O pată întunecată se întindea din ce în ce mai mult. În ciuda furiei care făcea să-i zvîcnească tîmplele, care îi împăienjeneau ochii cu lacrimi de exasperare, Dingale notă tremurul teribil din vocea lui Graves cînd acesta îi răspunse:

— Vă rog să mă scuzaţi domnule, dar eu am avut impresia că voia să tragă în dumneavoastră.

Dingale simţi că şovăie, că se zbate în contra inevitabilului.

— Dar n-ai auzit că l-am somat să se predea.

Tremurul nu dispăruse cînd sergentul îi răspunse cu o politeţe glacială:

— Scuzaţi-mă domnule, dar nu ştiu nemţeşte.

Dingale se simţea copleşit. După acţiunea scurtă şi sîngeroasă, se simţea golit de orice sentiment, îşi trecu mîna peste ochi ştergîndu-şi în acelaşi timp sudoarea îngheţată care îi curgea pe frunte.

O imagine i se formă deodată pe ecranul minţii. Aceea a pieţei unui mic sat grecesc, în lumina unei zile de primăvară. Un ofiţer urla un ordin în nemţeşte şi corpul unui moşneag se chircea sub gloanţele unui pluton de execuţie.

Înţelese sensul triumfului amar care vibra în vocea sergentului Graves...

Două focuri de armă, sfîşiind noaptea, îi aduseră la realitate.

*

— Opreşte-te ticălosule, sau te curăţ! se auzi o voce în limba engleză.

Din nou pocnetul altor împuşcături. Acţiunea avea loc spre stînga. Răsunară paşi îndepărtîndu-se repede.

Bunks apăru lînă Dingale.

— E al doilea neamţ, domnule locotenent, explică el. Cel pe care l-aţi aranjat în trecere. A profitat de învălmăşeală ca s-o şteargă. Sam s-a luat după el.

Ziaristul îşi dădu seama că lovitura pe care o dăduse lui Ludwig nu făcuse altceva decît să-l ameţească. Dezarmat, nu putea să joace nici un rol în conflict. Ideea acestui om alergînd prin deşert avea în ea ceva bizar şi, totuşi, problema unei urmăriri nu se putea pune. De acum timpul era în contra comando-ului *Narcisa.*

Dingale se uită împrejur. Pista pe care circula patrula era abia trasată, dar avea totuşi lăţimea lui Regent Street[21]. E drept că era loc destul. Dacă planul desenat de Intelligence Service era exact, conducta trebuia să se afle la marginea

[21] Stradă importantă şi bine cunoscută din Londra. (N. Tr.)

acestei piste, de partea opusă celei prin care veniseră cei patru englezi.

În momentul în care era gata să facă gestul spre care tindeau de trei zile, locotenentul îşi aruncă privirea peste deşert. Îşi oferea lui însuşi serenitatea glacială a nopţii ca pe o scenă imensă şi magnifică, pe care nişte actori microscopici jucau un act dramatic... Erau aşa de mici şi decorul atît de imens. Încît pe Dingale îl pătrunse un fel de descurajare insidioasă. Se scutură ca un animal care se scoală din somn şi respiră adînc briza răcoroasă care trecea peste oceanul nemişcat.

— Bunks! strigă el. E rîndul tău. Urmează-mă. Graves, dumneata acoperi înaintarea şi... caută să-l recuperezi pe Bloomfield.

Micul ceasornicar din Glasgow tocmai se înapoia.

— Vă rog să mă scuzaţi domnule locotenent, spuse el suflînd din greu. Cu toate astea pe mine, n-am putut să fug. Pînă să mă scap de ele, a dispărut în întuneric.

— N-are nici o importanţă, îl asigură Dingale. În orice caz, asta nu poate schimba întru nimic situaţia. Ai numai grijă să nu ne joace vreo festă. Haideţi!

Întorcînd spatele maşinii, porni, urmat de Freddie Bunks. Dincolo de suprafaţa bătătorită a pistei, ghetele regăsiră nisipul moale. Se angajă pe el cu paşi prudenţi, cu ochii mari deschişi în noapte: ştia că acea conductă era undeva în faţa lui, dar nu avea nici cea mai mică idee la ce distanţă faţă de pistă se află. În plus, nu ştia nici cum se va prezenta, dacă era îngropată în nisip, sau doar aşezată pe teren. Merse aşa vreo cincizeci de metri.

Se opri ca să-şi verifice direcţia şi se uită înapoi, în spatele lui, sergentul Graves rămăsese pe marginea pistei, cu mitraliera în mînă. Samuel Bloomfield îl urmase. Mergea la cîţiva paşi în urma lui Bunks, desigur ca să-l apere de un eventual atac al lui Ludvig.

Dingale vru să pornească din nou, încet. Dar, dintr-o dată, sîngele îi îngheţă în vine: pe partea superioară a încălţămintei simţise o infimă rezistenţă.

Mai tîrziu, reamintindu-şi faptele, avea să se întrebe prin ce miracol şi cum de îi trecuse prin minte să-şi arunce deodată toată greutatea corpului spre spate.

Se înţepeni cu toată puterea cînd Bunks se lovi de el, şi strigă cu o voce fără timbru, forţîndu-se să-şi păstreze calmul:

— Freddie, atenţie! Vino încoace, dar fii prudent. Cred că m-am agăţat de firul de contact al unei mine.

*

— Mai ales nu atingeţi nimic şi nici un gest, domnule locotenent, riscaţi în orice moment să săriţi în aer, îl preveni vocea înceată a lui Bloomfield care venise lîngă cei doi oameni.

Se aruncase, încă o dată, în patru labe, poziţia favorită a celui care deminează şi examină cu atenţie terenul la picioarele locotenentului, fără însă să îndrăznească să-l atingă. În acest timp. Dingale se încorda atît de tare în poziţia în care încremenise încît începu să simtă crampe în pulpe.

— Pentru Dumnezeu, şopti Bloomfield după cîteva minute de examen atent. Tipii ăştia sînt mai vicioşi decît mi se spusese la şcoala comando-urilor. Nu numai că şi partea cealaltă a pistei e protejată de un cîmp de mine, dar acestea dispun şi de un dispozitiv de alarmă. E o adevărată minune cerească că piciorul vi s-a prins sub fir şi că aţi băgat de seamă. Dacă aţi fi călcat pe el...

— Ce s-ar fi întîmplat? întrebă Dingale cu nerăbdare.

— Ei bine! nu numai că aţi fi sărit în aer, asta fără doar şi poate, dar pe deasupra cel mai apropiat post fix de supraveghere ar fi fost pus în alarmă, prin simpla explozie a uneia din minele legate între ele prin acest fir.

— Eşti barem sigur că, deşi mina nu a explodat, firul nu şi-a jucat rolul de semnal de alarmă?

— Nu eşti niciodată sigur de nimic, răspunse Bloomfield cu vocea lui gravă şi serioasă, dar nu cred. În principiu,

numai explozia minei şi ruperea contactului pot să declanşeze semnalul.

— Bine, asta este totuşi ceva! Pot să-mi mişc piciorul?

— Pentru nimic în lume! spuse repede ceasornicarul din Glasgow: şiretlicurile astea sînt de o fragilitate inimaginabilă. E, cîteodată, suficientă cea mai mică mişcare a firului pentru ca totul să sară în aer: e un miracol că mai sînteţi întreg.

Atunci ce ai sa faci?

Samuel Bloomfield aduna deja pietricele şi scoici fosilizate.

— Am să sprijin cu atenţie firul de fiecare parte a încălţămintei dumitale, şi apoi dacă reuşesc, fără ca toată drăcia asta să sară în aer, am să caut să găsesc mina cea mai apropiată şi am s-o dezamorsez. Asta ar trebui să neutralizeze tot dispozitivul.

— Şi cît timp îţi va lua toată treaba asta?

— Cu puţin noroc, un sfert de ceas ar putea fi de ajuns. Mă voi strădui să mă grăbesc.

— Ştiu, Sam, spuse grav Dingale. Dă-i drumul. Am încredere.

În timp ce tînărul izraelit muncea febril. Geoffrey Dingale, ameninţat de dezintegrare, se străduia să-şi îndepărteze din minte teribila sabie a lui Damocles atîrnată asupra vieţii lui. Se uită la ceas, încercă să evalueze la ce distanţă de locul unde comando-ul se pregătea să treacă peste ultimul obstacol putea să fie patrula germană.

Mica coloană germană înainta foarte încet. După cele ce văzuse Dingale socoti viteza ei la doisprezece, cincisprezece kilometri pe oră. Dacă, după pana suferită de maşina de legătură, restul vehiculelor continuaseră spre Sioua cu această viteză constantă, ea se găsea acum la vreo douăzeci de kilometri spre sud-est. În aceste condiţii, patrula era prea departe ca să fi putut auzi duelul care avusese loc pe pistă.

Dar asta era ipoteza cea mai favorabilă. De fapt germanii ar fi putut să se oprească pe drum, sau poate ţineau

legătura cu un post de observaţie mult mai aproape decît se putea crede.

În sfîrşit, nenumărate dispozitive de alarmă ar fi putut deja să le joace un renghi fără ca englezii să o ştie. Mai mult ca oricînd, succesul misiunii era o chestiune de viteză. Ţinea de cele cîteva minute care urmau.

— Grăbeşte-te Sam, Te implor!

În acest moment, Bloomfield era ocupat să sape cu grijă nisipul sub încălţămintea şefului său. Spuse în sfîrşit:

— Hai, domnule locotenent. Trageţi încetişor, foarte încetişor, piciorul înapoi.

Dingale trase încetişor piciorul... şi se pomeni aşezat pe nisip: cînd încercase să se sprijine pe el, piciorul anchilozat refuzase să-l susţină.

— Putem trece acum, Sam?

— Încă vreo cîteva minute, domnule locotenent. Dezamorsez mina şi astfel toată reţeaua va fi neutralizată.

— Bunks! strigă Dingale, ca să uite de nerăbdarea care-l stăpînea. Eşti gata?

— Absolut gata, şefule, răspunse *bookmaker*-ul din Limehouse.

— Ai bidoanele? profită de timpul ăsta mort ca să aduci şi pe cele ale lui Graves.

— Înţeles, şefule, alerg, spuse londonezul aşezîndu-şi materialul pe nisip.

Cinci minute mai tîrziu era înapoi şi Bloomfield; după un ultim şi minuţios examen al terenului, le dădu cale liberă.

Urmat de Bunks, ziaristul o porni la drum, încet, cu inima bătînd de grija de a nu da peste un nou sistem de alarmă. Îi mai trebuiră cinci minute pentru a striga în sfîrşit:

— Iată-ne ajunşi!

Freddie Bunks şi Sam Bloomfield îl ajunseră în punctul precis unde se oprise: în faţa unei tranşee de vreo cincizeci de centimetri adîncime, în fundul căreia puteai urmări, cît vedeai cu ochii, o conducta cilindrică...

*

Dingale scoase un oftat de uşurare. Aşadar, iată conducta, apeductul pentru care opt oameni deja, cei ai *Primulei* şi ai *Garoafei,* fuseseră scoşi din luptă. Asta era deci ţelul pentru care trecuseră prin atîtea pericole, atîtea îngrijorări…

Se lăsă pe vine ca să poată să o atingă cu mîna. Era o conductă de fibro-ciment cu un diametru de circa patruzeci de centimetri. Sub palmă se simţea o uşoară vibraţie a apei care curgea ca sîngele în vene.

— Grăbeşte-te Bunks, omule, spuse Dingale. Aruncă-mi asta în aer şi să plecăm în cinci minute.

Bookmaker-ul sări în spaţiul strîmt dintre pereţii tranşeei. Pe pipăite, căută cea mai apropiată legătură dintre ţevi.

— Lampă, ceru el de cum o găsi.

Dingale îi dădu lampa şi o slabă rază de lumină apăru în fundul tranşeei.

— Plastic, reluă Bunks.

Şi atunci Bloomfield îi întinse sacul. Locotenentul şi el aveau impresia că ajută un hoţ pe cale să spargă casa de bani a unei mari bănci din City.

— Îndepărtaţi-vă! comandă *bookmaker*-ul după două, trei minute. Ceilalţi doi îl ascultară şi se retraseră la vreo zece metri. Bunks scoase din buzunar un detonator. Acum îl punea la punct şi regla cordonul de aprindere înceată.

Culcat pe nisip, cu toate simţurile îndreptate spre tranşee, Dingale aştepta. O pace de nedescris îl învăluia. Totul se petrecea ca şi cum, pentru el, viaţa se sfîrşea la marginea acestei brazde care tăia deşertul. Problemele înapoierii nici măcar nu-l atingeau. De fapt nici nu se gîndise la ele din clipa în care luase decizia să întîrzie cu douăzeci şi patru de ore înaintarea spre obiectiv.

Îl văzu pe Bunks sărind din tranşee şi fugind spre ei precedat de o umbră neagră, nemăsurat de lungă, căci luna îşi începuse ultima parte a drumului ei.

Se culcă la jumătatea drumului, cu nici măcar o secundă mai devreme, căci o deflagraţie surdă zgudui terenul chiar

în momentul cînd se lipea de el. În aceeaşi clipă, un fel de gheizer izbucni din teren, înalt de mai bine de zece metri: o coloană de apă amestecată cu nisip, pietre, bucăţi de fibrociment.

Geoffrey Dingale se ridică într-o clipită, sări înainte urmat de Bloomfield. Bunks al cărui parcurs era mai scurt era deja la marginea gropii.

Căci tranşeea, la locul exploziei, se lărgise într-un crater cu un diametru de cinci-şase metri. *Bookmaker*-ul din East End nu făcuse economie de plastic. Apeductul era sfărîmat pe întreaga lungime a unui element component şi, desigur, crăpat pe mulţi metri mai departe. Evident, dacă toate cele trei comando-uri şi-ar fi putut îndeplini misiunea, s-ar fi putut vorbi de o scoatere definitivă din serviciu al întregii instalaţii. Cu ceea ce făcuse însă *Narcisa* se putea totuşi conta pe o întrerupere a alimentării cu apă timp de cel puţin trei zile.

Trei zile… Era aproximativ ceea ce era necesar pentru a cîştiga bătălia de la El-Alamein.

Timp de cîteva clipe contemplară, în noaptea luminoasă, fierberea apei care ţîşnea din groapă ca dintr-un izvor, înainte de a se pierde în eterna şi nestinsa sete a nisipului.

— Misiune executată, domnule locotenent, spuse dintr-o dată Freddie Bunks, căruia spectacolul părea să-i dea un sentiment de disciplină militară.

Completă totuşi cu inimitabilul lui accent londonez:

— Comando-ul setei a tăiat apa. Hai noroc, nemţilor!

— Bună treabă, aprobă Dingale. Dar e cazul să ne cărăm de aici cu toată iuţeala. Bidoanele… Umpleţi-le! Grăbiţi-vă!

Cu picioarele pînă la jumătate în apă, *bookmaker*-ul băgă unul după altul în preţiosul lichid bidoanele, din care Bloomfield şi Dingale luară, frăţeşte, o încărcătură egală.

— Repede la drum! îi zori ziaristul, luînd-o în fruntea celor doi şi alergînd spre maşina imobilizată de pe pistă.

Înaintau toţi trei în zgomotul bidoanelor care se ciocneau între ele şi trebuiră să facă jumătate din drum pînă să perceapă apelurile lui Graves care, nemaiputînd să rabde, le ieşea în cale.

— Ce se întîmplă, sergent? întrebă Dingale, cînd se află doar la cîţiva metri de fostul profesor.

— Opriţi-vă o clipă şi trageţi cu urechea, răspunse acesta, uşurînd pe şeful său de unul din recipientele cu apă. Ascultaţi bine, spre sud...

Nu era nevoie să asculţi mult timp pentru ca să auzi zgomotul motoarelor, Germanii se întorceau şi, judecînd după felul uruitului, veneau cu toată viteza.

CAPITOLUL XII

— Toţi în spatele meu în şir indian ca să trecem înapoi prin cîmpul de mine, decise imediat Dingale. Sergent, vei merge ultimul. Şi mai ales fiţi calmi. Dacă pierdem unul singur dintre reperele aşezate de mine la venire, riscăm să sărim în aer.

Traversă pista, găsi destul de uşor locul prin care veniseră. Linia de jaloane o dată depăşită, se angajă cu inima zvîcnind în zona periculoasă. În spatele lor, zgomotul patrulei creştea. Era desigur încă destul de departe şi, totuşi, i se părea că rumoarea ei umplea pămîntul şi cerul, că se năpustea asupra lor ca un apocalips.

Totul depindea de aceşti primi paşi şi îşi propuse să-i parcurgă încet, examinînd fiecare centimetru de teren. Cînd, în sfîrşit, întrezări acel fel de licurici care era ultimul său reper la venire şi primul spre drumul salvării, resimţi o bucurie puternică, extraordinară, fără a avea nimic comun cu faptul în sine, care se situa, în fond, în ordinea lucrurilor previzibile.

Momentul nu era cel al analizelor de sentimente şi senzaţii dar, într-adevăr, o schimbare psihologică profundă se înfăptuise în eul lui Geoffrey Dingale: cu zece minute mai înainte propria sa soartă îi era cu totul indiferentă. Depăşise chiar gîndul vieţii şi al morţii în profitul exclusiv al sabotajului conductei. Să arunce în aer conducta, numai asta conta. Realizarea acestei misiuni îl dominase cu totul.

De cînd însă era realizată, sau mai exact de cînd, pus în gardă de sergentul Graves, auzise rumoarea îndepărtată a coloanei blindate, dorinţa furioasă de a trăi, a şti ce va urma, de a scoate comando-ul *Narcisa* din capcana mortală gata să se închidă în jurul lor, pusese stăpînire pe toată fiinţa lui.

În realitate, Geoffrey Dingale proceda prin lupte succesive: făcuse seama conductei în ciuda arsenalului diabolic al măsurilor ei de protecţie, în ciuda nenorocului care aşezase în drumul său un obstacol suplimentar sub forma maşinii de legătură şi a echipajului ei. Acum ataca o altă problemă, începea o altă bătălie: aceea care se rezuma la a învinge noul pericol care venea dinspre sud.

Ţelul spre care tindea acum cu toate, puterile era limitat în mod tragic de şenileta care îi aştepta, la mai puţin de cinci kilometri, într-o mică scobitură a deşertului, şenileta care nu mai era decît un obiect infim în imensitatea deşertului, deoarece coloana Matthews a cărei proiecţie îndrăzneaţă era, îşi reluase drumul spre est. Totuşi, aşa cum era, cu proviziile ei, cu materialul, cu carburantul de care mai dispunea, ea reprezenta refugiul unei formidabile fortăreţe, nu numai pentru fostul corespondent de război dar şi pentru cei trei oameni care, urmîndu-l, se angajau în labirintul mortal al cîmpului de mine.

*

Dingale ocoli din memorie mina anticar, ultimul obstacol detectat de Bloomfield la venire, apoi, întorcînd hotărît spatele spre pistă, se angajă spre est, merse un minut şi mai bine, cu ochii arzînd de încordarea cu care cerceta

negura. La început, simţi o mică panică, apoi, cu o exclamaţie de bucurie, zări dintr-o dată al doilea ţăruş. Din acest punct de vedere, cîştigase. Era de acum sigur că-şi va regăsi drumul.

Era şi timpul. În spate, uruitul coloanei germane creştea.

— Nu sînt foarte departe, domnule, spuse Bloomfield, din spatele lui.

— O mie cinci sute de metri, doi kilometri cel mult, aprobă Dingale. Dar nu cred că merg foarte repede. Dacă împuşcăturile şi explozia conductei le-au dat alarma, sînt obligaţi să cerceteze sectorul pe măsură ce înaintează. Lucrul ăsta nu poate decît să-i întîrzie.

— Da, dar omul pe care nu am reuşit să-l ajung... Le va servi de călăuză. Asta îi va face să cîştige timp.

— De acord, admise Dingale. Totuşi, în orice caz le vor trebui încă patru sau cinci minute pînă să ajungă la locul sabotajului şi pînă atunci no vom îndepărta suficient de conductă.

Spunînd aceasta, fostul corespondent de război depăşi al treilea reper şi îşi continuă drumul în căutarea următorului.

— E caraghios, spuse atunci incorigibilul Freddie Bunks, dar am impresia că mă joc de-a Tom Degeţelul. Săracul nostru tătuc, colonelul Matthews, a fost obligat să ne ducă să ne pierdem în pădure, dar şeful ne aduce iar acasă cu ajutorul pietricelelor pe care le-a semănat pe drum.

Această comparaţie pitorească destinse atmosfera. Cu misiunea îndeplinită, comando-ul *Narcisa* simţea foarte bine că fiecare pas îl îndepărta de pericolul imediat. Dar unitatea germană era acum foarte aproape de locul unde conducta sărise în aer. Proiectorul se aprinse, îndreptat spre partea stîngă a pistei, spre tranşeea în care era aşezată conducta. Oamenii lui Afrikakorps începuseră deja să evalueze stricăciunile.

— Domnule... ei!... domnule locotenent, spuse dintr-o dată Bloomfield. Credeţi că Căpcăunul are să se ia după noi?

Era în spiritul basmului pe care îl evocase Bunks, dar tonul ceasornicarului din Glasgow era grav. Ziaristul nu se lăsă înşelat.

— Nu prea văd cum ar face-o, spuse el. Nu pot să rişte să sară pe propriile lor mine doar pentru plăcerea de a ne pedepsi. Nu asta o să le repare conducta.

— De acord, domnule locotenent, insistă tînărul izraelit, dar vroiam să spun... că n-ar fi o idee rea să ne adunăm reperele.

— Pentru Dumnezeu! ai dreptate Sam, aprobă Dingale. Asta este într-adevăr un foarte bun mijloc pentru a descuraja orice urmărire.

— În loc de a ne încărca cu această greutate suplimentară, interveni Graves care, în coada celor patru, urmărise conversaţia, aţi putea să le zvîrliţi departe de drumul nostru. Vor continua să lucească şi nemţii au toate şansele să ne piardă urma.

Ideea era lansată. Fostul corespondent de război se apucă s-o perfecţioneze. Luînd a-l cincilea reper îl aruncă în circa trei metri de locul unde fusese înfipt şi îşi urmă drumul. Îşi propunea să arunce următorul la cinci metri, apoi pe ceilalţi din ce în ce mai departe, creînd astfel în zona minată o a doua pistă, de data asta însă, falsă.

Pe pista de supraveghere, patrula se oprise cu motoarele la ralanti. Ca într-o supraimpresiune se auzeau ordine şi voci răstite: germanii luau desigur act de situaţie. Dingale se strădui să evalueze drumul parcurs de cînd părăsiseră pista. Două sute cincizeci de metri? Cel mult trei sule. Chiar de pe acum, siluetele lor trebuiau în mod normal să nu mai fie vizibile pentru inamic. Dar erau proiectoarele... şi dacă erau reperaţi, mitralierele tancului şi ale automobilului blindat puteau foarte bine să pună capăt epopeii *Narcisei.*

Locotenentul aruncă al şaselea reper şi îşi urmă drumul accelerînd puţin cadenţa. Avea impresia apăsătoare de a fi nu Tom Degeţelul, ci o muscă pe cale să se încurce în pînza păianjenului.

Pe pistă, vehiculele manevrau în brusca furie a motoarelor, în scrîşnetul pinioanelor.

— Ce tot mai meşteresc porcii ăia? bombăni Bunks.

— Nimic bun, răspunse Dingale scurt. Apropiaţi-vă de mine şi haideţi să încercăm să mergem puţin mai repede.

De fapt, îşi închipuia foarte precis ce se întîmpla pe pistă: soldatul german care supravieţuise dăduse raportul, indicînd locul de unde englezii apăruseră din noapte. Acum şeful patrulei blindate îşi punea vehiculele în baterie ca să poată mătura spaţiul prin care se retrăgeau. Asta nu va repara conducta, dar în aceste cuvinte încurajatoare, pe care i le spusese lui Bloomfield, nici Dingale însuşi nu credea. Cunoştea furiile ucigătoare pe care le suscită, la victimele lor, loviturile izbutite.

Reuşi totuşi să mai înainteze cam cincisprezece douăzeci de metri înainte de a percepe lumina confuză a proiectorului care se aprinsese.

Căci nici unul din cei patru nu se uitase înapoi. Dingale depăşise un nou reper, căuta următorul, atent să rămînă în şenalul pe care, la venire, Bloomfield îl liberase de ameninţare. Lumina era confuză pentru că proiectorul era reglat prea aproape. Această eroare le permise să mai cîştige cîţiva metri. Dar acum, germanii îşi lărgeau cîmpul lor de investigaţie. Se găsiră deodată la marginea zonei luminoase, în aşa fel încît simţiră, literalmente, pe urmele lor un fel de animal de pradă.

— Culcaţi-vă, spuse Geoffrey Dingale, dînd primul exemplul.

Şi, în clipa următoare, dîra palidă a proiectorului îi mătură, încet...

*

Prosternaţi încă o dată, dar de data asta spre est, Dingale simţea cum îl cuprinde o mînie neputincioasă. Din punct de vedere strategic şi tactic, fapta eroică pe care o săvîrşiseră, tăind aprovizionarea cu apă a lui Afrikakorps într-un moment decisiv pentru soarta bătăliei de la El-Alamein, era fără îndoială strălucită. Dar asta nu împiedica ce această formă disimulată, perfidă, a războiului să nu-i

placă de loc. Încă şi mai puţin îi plăcea rolul de vînat hărţuit pe care, vrînd-nevrînd, trebuia să-l joace acum.

Totuşi, necesitatea de a continua să aprecieze situaţia cu luciditate, făcea ca mînia să fie alungată în străfundul fiinţei sale. De exemplu, îşi punea întrebarea dacă, la distanţa unde se găseau lungiţi pe nisip, cei patru puteau constitui pentru inamic o ţintă vizibilă.

Ca un răspuns, auto-mitraliera trase o rafală lungă din cele două piese automate jumelate.

Gloanţele fluierară peste capetele lor ca un roi de viespi pornite să provoace moartea. Dar Dingale decise că asta nu dovedea nimic, deoarece germanii se putuseră gîndi să adopte o direcţie generală, cea pe care o luaseră fugarii.

— Dar ce naiba fac avioanele noastre, fir-ar să fie? gemu Freddie Bunks. Cu porcăria lor de luminiţă, nemţii noştri pot să fie reperaţi pe o distanţă de kilometri.

— Degeaba te frămînţi, Bunks, răspunse Graves şi el cu nasul în nisip. Toate avioanele noastre sînt, fără îndoială, angajate în bătălie acolo sus. Şi dacă nemţii noştri, cum spui tu, nu se sfiesc cîtuşi de puţin ca să ilumineze, trebuie să ştie ei mai bine ca noi.

O rafală îi acoperi vocea, fără însă să dea impresia unei preocupări de reglare a tirului. Dingale începea să creadă că era poate numai un moment dificil ce trebuia depăşit, că inamicul va sfîrşi prin a renunţa.

Primul obuz îl făcu să-şi schimbe părerea şi în acelaşi timp îl ului. Venea desigur din turela tancului şi era desigur unul de 50 mm. Îşi cîntă pe deasupra celor patru oameni micul lui cîntec de moarte, înainte de a exploda, la aproape o sută de metri în faţa lor.

— Ce spuneţi de aşa onoare! ironiză Graves. Atacă patru nenorociţi de pifani cu tunul, acum…

Un al doilea obuz se duse să se întîlnească cu primul şi Dingale notă atunci un fapt curios: explozia care urmă impactul obuzului i se păru mult mai mare decît cea care ar fi trebuit să însoţească pe a unui proiectil de un calibru, totuşi, destul de modest. Înţelese atunci dintr-o dată că obuzul căzuse lîngă o mină şi o făcuse să explodeze.

Se întrebă dacă era vorba de o simplă coincidenţă. Dar iată că venea şi al treilea obuz. Servantul tancului părea că-şi găseşte repede cadenţa cea mai bună. O altă mină explodă... Asta era deci tactica. În imposibilitatea de a-i ochi, germanii hotărîseră să bată tot sectorul, făcînd în acelaşi timp să explodeze toate minele care se găseau în preajma comando-ului. În aceste condiţii era destul de greu să mai poată scăpa.

Cu atît mai mult cu cît artileriştii dovedeau o supărătoare tendinţă să scurteze tirul: un obuz explodă la mai puţin de treizeci de metri în faţa lor, şi simţiră cum le cad pe umeri nisipul şi pietricelele dislocate de explozie. Viitorul va cădea şi mai aproape.

Un singur lucru îl făcea pe fostul corespondent de război să nu dezespereze: obuzele se apropiau dar rămîneau mereu în dreapta comando-ului, în aşa fel încît începu să întrevadă posibilitatea de a-şi putea continua retragerea.

Obuzul următor explodă practic pe linia pe care se aflau, la numai douăzeci de metri de ei, provocînd explozia altei mine. Între timp, proiectorul continua să cerceteze terenul, dar tot la dreapta lor. Cel de-al doilea soldat german din maşină, care reuşise să fugă, comisese desigur o mică eroare de apreciere, dacă totuşi el era cel care indicase unghiurile de tir adoptate.

Dingale simţi arsura unei schije care îi sfîşie îmbrăcămintea de luptă, pielea însă îi fusese protejată de unul din cele două bidoane al cărui conţinut îi curgea acum de-a lungul spinării.

— Încercaţi să înaintaţi după mine tîrîş! comandă el.

Şi începu, primul, înaintarea.

Timp de cîteva minute, mortale, cîştigaseră astfel, cu multă răbdare, teren metru cu metru, pe coate şi pe genunchi. În spatele lor, se dezlănţuia iadul. Conştienţi de faptul că nu obţinuseră nimic pe dreapta, germanii îşi deplasau încet tirul spre stînga. Un obuz căzu chiar pe locul unde se aflase Dingale cînd dăduse ordinul de înaintare. Această decizie salvase comando-ul.

Acum, avea un obiectiv: întunericul foarte apropiat, dincolo de zona proiectorului. Dacă reuşeau să profite de obscuritatea relativă a nopţii, aveau din nou o şansă de scăpare. Cu dinţii strînşi, Dingale se tîra înainte, cu nasul la mai puţin de zece centimetri de pămînt. Tirul germanilor se scurta mereu, ca şi cum inamicul ar fi vrut să cureţe cîmpul de mine ca apoi să rişte o parte din forţele sale în urmărirea agresorilor.

Începu să-şi spună că lucrul ăsta însemna o mare risipă de muniţii pentru un lucru, la urma urmelor, fără speranţă. Dar, în sfîrşit, nu era treaba lui. Ceea ce conta era să înţeleagă tactica inamicului, ca să o poată dejuca. Dacă patrula inamică îşi scurta tirul, însemna că, după părerea ofiţerului ei, fugarii nu putuseră să parcurgă, în labirintul cîmpului de mine, atîta drum cît parcurseseră în realitate.

Această eroare de apreciere dădea, bineînţeles, comando-ului *Narcisa* puţin răgaz, cîteva minute în care tancul şi auto-mitraliera pilonînd o suprafaţă din ce în ce mai redusă, cei patru englezi puteau la rîndul lor să cîştige puţin teren.

Şi, efectiv, îl cîştigaseră. Geoffrey Dingale ţinea perfect direcţia, ceea ce îi permitea să găsească destul de uşor reperele. În felul acesta, reuşiră să mai înainteze două sute de metri, în timp ce, în spatele lor, deşertul continua să explodeze.

Trecură cîteva minute. Avură în sfîrşit un răgaz. Tancul şi auto-mitraliera încetaseră focul în acelaşi timp. Numai proiectorul, în spatele lor, continua să cerceteze terenul.

— Pun rămăşag cu opt contra unu, că porcii ăia au obosit, zeflemisi Bunks. Am susţinut întotdeauna că nemţii sînt nişte leneşi.

Fostul corespondent de război se abţinu să-i spună să tacă. Reflecţia avea avantajul să destindă atmosfera şi erau puţine şanse ca ea să fie auzită de eventuali urmăritori.

Dar erau şi puţine şanse ca ipoteza să fie adevărată. Dingale îşi închipuia prea bine furia germanilor însărcinaţi eu paza preţioasei conducte, pentru a nu presupune că vor face şi imposibilul pentru a lua cu ei, măcar ca să se

justifice, cel puţin scalpul unuia dintre sabotori. Numai două motive puteau să justifice tăcerea subită care se lăsase asupra imensităţii întunecate a nisipurilor. Grija de a-şi economisi muniţiile sau…

Cînd lumina proiectorului izbucni foarte aproape, după cum i se păru, şi un nou obuz explodă aproape de picioarele lor, ştiu că a doua explicaţie era cea bună…

*

Reducîndu-şi progresiv tirul înspre ei şi neconstatînd nici o lovitură la ţintă, germanii deciseseră să atace o zonă mai îndepărtată. Proiectorul îşi aruncase raza de lumină înainte, cu înălţătorul fixat la circa opt sute de metri… Lipsise doar o nimica toată ca cei patru englezi să fie ţintuiţi de raza de lumină. Din fericire pentru ei, inamicul îi subestimase din nou: se găseau acuma la mai puţin de douăzeci de metri dincolo de noul sector bătut de tunul nemţilor.

— Apropiaţi-vă de mine! gîfîi din nou Dingale.

Nu-l mai interesa acum să deruteze pe inamic. Se mulţumea să smulgă reperele pe măsură ce le descoperea şi să le zvîrle la întîmplare.

Necrezut de aproape, lovite de obuze, două mine explodară una după alta. Dingale se hotărîse să alerge aplecat în două. Bidoanele cu apă i se bălăngăneau pe şolduri. Bunks şi Bloomfield urmau, tot aşa de împovăraţi, cu arma în mînă. Nici unuia nici celuilalt nu-i trecuse prin minte să se descotorosească de materialul devenit inutil.

Locotenentului i se păru că tirul inamicului avea tendinţa să se lungească, dar în acelaşi timp să devină mai rar. Un obuz căzu pe stînga, destul de aproape de micul grup, ca şi cum ar fi fost tras la întîmplare. Un altul urlă în noapte cîteva secunde mai tîrziu şi căzu la vreo treizeci de metri pe dreapta. Dingale avu abia timpul să noteze că era urmat de explozia unei mine, cînd se simţi literalmente ridicat de la pămînt, aruncat la trei paşi înainte, doborît ca de o gigantică lovitură de pumn. Avu impresia că face un

dureros aterizaj pe bărbie, că e scos din luptă, „Knocked-out”.

În realitate, nu-şi pierdu cunoştinţa decît o fracţiune de secundă şi totuşi fu suficient ca să i se insinueze teribila tentaţie de a rămîne acolo, lungit sub lumina lunii, de a termina o dată pentru totdeauna cu acest interminabil calvar, cu acest drum care nu ducea decît în infern. O voce perfidă părea că-i şopteşte la ureche: „Ai făcut destul. Renunţă. Dormi”. Niciodată în viaţă nu se simţise atît de obosit.

Durerea acută pe care o simţi în braţul stîng, ca şi sentimentul responsabilităţii sale, redeşteptă în el nevoia de a acţiona. În primul moment, avu impresia că fusese îngropat. Avea nisip în gură, în nas, în ochi. Şi chiar între cămaşă şi piele. I se părea că era complet acoperit.

Sclavă a unui lung antrenament, mintea lui logică căuta să ghicească ce se petrecuse. Obuzul căzuse pe o mină antitanc, dar destul de departe, în partea dreaptă. Era deci probabil că mina era legată de o alta care explodase la rîndul ei, mult mai aproape.

Cel de al doilea gînd fu pentru cei trei echipieri ai lui. Îi trecu prin minte ideea copilărească să facă apelul. Dar Graves era deja lîngă el.

— Merge, domnule locotenent? Avu un reflex de comandă, de responsabilitate.

— La pămînt! ordonă el, ăia continuă să tragă.

Se auzi o nouă explozie, dar de data asta în spatele lor, ca şi cum inamicul, reeditînd tactica sa precedentă, scurta tirul.

— Bloomfield, domnule! spuse o voce din umbră. Merge, dar cred că Freddie e lovit rău...

CAPITOLUL XIII

Lumina proiectorului se îndepărta insensibil în direcţia pistei şi tancul încetase să tune. Lăsa desigur farului grija de a descoperi pe fugari, înainte de a trage la sigur. Dar comando-ul *Narcisa* se găsea, practic vorbind, în siguranţă.

Pentru a merge pînă la Bunks, Dingale trebui să ocolească un mic crater săpat în nisip. Mina era una din acelea pe care le neutralizaseră la venire. În momentul exploziei, Dingale tocmai o depăşise. Bunks era pe cale s-o facă şi el, Bloomfield şi Graves nu o atinseseră încă. Locotenentul fusese aruncat înainte de suflu şi de masa de nisip şi pietriş ridicată. *Bookmaker*-ul din Limehouse fusese aruncat spre stînga, dar se părea că fusese lovit şi de o schijă.

Încercase să se ridice, dar efortul îi smulsese un geamăt şi căzuse din nou pe spate, pe cînd Dingale îngenunchea la capul lui. Reuşi totuşi să se strîmbe, în umbră, într-un surîs ciudat.

— N-am noroc, şefule! spuse el. Cred că va fi greu să continui.

Nici vorbă să poată aprinde lampa electrică. Dingale îl palpă. În dreptul şoldului, mîna lui simţi contactul cald şi vîscos al sîngelui şi al cărnurilor sfîşiate. Îl cuprinse o greaţă, o senzaţie de leşin, cînd îşi dădu seama că atinge osul. Probabil capătul de sus al femurului. Bunks gemu din nou.

Locotenentul simţi că îl cuprinde panica. În faţa acestui om a cărui viaţă se scurgea poate pe nisipurile deşertului libian, se simţea dramatic de neputincios. Cunoştinţele sale în materie de anatomie erau, practic vorbind, nule. În acest punct al corpului, era oare atinsă vreo arteră esenţială? Trebuia oare să intervină imediat pentru a opri hemoragia?

Graves şi Bloomfield aşteptau tăcuţi, îngrijoraţi. Tînărul ceasornicar luase capul camaradului său în palme, îl ridică încetişor, ca şi cum gestul ăsta putea să-l uşureze. Dingale îşi continuă examenul pe pipăite. Rana era situată în spatele femurului, în regiunea lombară. În orice caz, pentru bietul Bunks nu mai era decît un singur lucru de făcut: să-l transporte cît mai repede posibil pînă la maşina unde se găsea măcar o trusă medicală de urgenţă.

Se ridică. Proiectorul tot mai cerceta deşertul, dar de data asta foarte departe de ei. Germanii ajunseseră desigur la concluzia că sabotorii au fugit, urmînd un drum oarecum paralel cu pista. Proiectorul se deplasa acum de-a lungul acesteia, maşina, pe care era instalat, se pusese în mişcare spre sud. De ce spre sud? Pur şi simplu pentru că trebuiau să înceapă cu una din cele două direcţii posibile.

Dingale aruncă sacul cu jaloane pe care nu îl părăsise. Scoase foarte încet şi cu grijă pe după capul lui Bunks sacul în care acesta îşi transportase plasticul. Îi goli pe amîndoi, îi sfîşie în două cu un cuţit, aşa cum ar fi făcut şi o croitoreasă, ca să-i întindă.

— Sam, ajută-mă ca să le fixez capetele pe armele voastre.

Izraelitul făcu semn că a înţeles, adunînd de pe jos arma lui Bunks şi pe a sa, se apucă cu ajutorul curelelor de pînză ale celor doi saci să-i fixeze pe patul şi de ţeava armelor, astfel încît să improvizeze o targa. Graves îşi scoase la repezeală *battle-dress*-ul aşa încît să umple golul dintre cei doi saci şi Dingale îl imită. Bloomfield legă cele două îmbrăcăminţi cu ajutorul mînecilor, întinse totul pe jos, şi se întoarse:

— Dar bine, domnule, şi dumneavoastră sînteţi rănit! exclamă el.

Ziaristul, o dată îmbrăcămintea scoasă, putu şi el, în fine, să se uite la braţul lui stîng, care de cîteva minute îl făcea să sufere foarte tare. Trecu chiar de-a lungul lui degetele mîinii drepte încă pline de sîngele lui Freddie Bunks. O schijă a minei îl sfîşiase adînc, de la cot pînă la umăr.

— Sînt în aceeaşi situaţie ca şi Freddie, spuse el. Nu pot să fac nimic pînă nu ajungem la maşină. Deci, s-o luăm repede. Michael, Sam, ridicaţi-l şi căutaţi să-l aşezaţi cît mai bine pe brancardă.

Cu infinite precauţiuni, rănitul fu aşezat între cele două arme. Bloomfield le apucă de paturi. Graves de ţevi. Bunks scoase un lung suspin de durere.

— Improvizaţia noastră pare să ţină, Fred, îi spuse Dingale. Pariez cu un ospăţ de pomină la Ye Ole Cock[22] în Fleet Street, că te vom duce pînă la şeniletă şi că te vom scoate din încurcătură. Cunoşti cîrciumioara asta, nu-i aşa?

Rănitul avu din nou un surîs chinuit şi răspunse dintr-o dată:

— Sigur, şefule! Fain local!

— Spuneţi-mi domnule locotenent, interveni acum Graves. Ar fi bine să ne uşurăm cît mai mult posibil. De exemplu, nu mai avem nevoie să cărăm toată apa asta…

— Regret, Mike, răspunse repede Dingale. Vom avea în mod cert nevoie, dacă n-ar fi decît pentru Freddie. Nu ne putem lipsi de ea.

Apucă cele două bidoane pe care le ducea *bookmaker*-ul, le aşeză lîngă ale lui şi o luă la drum.

Ştia mai bine ca oricine cît de mult risca comando-ul *Narcisa* să aibă nevoie de apă!

*

După o scurtă deplasare spre sud, maşina cu proiectorul revenise la punctul ei de plecare, apoi cercetase marginea pistei, spre nord. Tancul măi trăsese, la întîmplare, vreo douăsprezece lovituri de tun care sfîşiaseră noaptea cu jerbele lor purpurii, şi în sfîrşit, liniştea se lăsase din nou peste deşert. Totuşi, patrula nu plecase. Poate că va aştepta pe loc să se facă ziuă…

Între timp, englezii se îndepărtau repede. Cu atît mai repede cu cît, luna fiind acoperită de norii care se adunau

[22] Restaurant-bar, faimos, pe strada londoneză frecventată de ziarişti (N. Tr.)

pe cerul de toamnă, ţăruşii fosforescenţi deveneau mai vizibili.

Se opriseră de mai multe ori, ca să lase pe cei doi brancardieri să răsufle. Dingale încercase chiar să-l schimbe pe Samuel Bloomfield, dar rana din braţul stîng îl împiedica să o facă. De fiecare dată, cei doi care îl purtau pe Bunks porniseră din nou, obsedaţi de urgenţa nevoii de a-l spitaliza.

La trei dimineaţa, Geoffrey Dingale avu impresia că trecea de ultimul reper. Continuă să meargă prudent, chinuindu-şi memoria ca să regăsească primii săi paşi de la începutul nopţii. Mai merse aşa vreo sută de metri. Scoase un lung oftat de uşurare cînd talpa sa simţi suprafaţa dură, inegală, a stîncii.

Zece minute mai tîrziu se strecurau în scobitura de stîncă unde îi aştepta maşina. Abia după ce-l culcară pe Bunks în spatele vehiculului, Dingale, Graves şi Bloomfield realizară cît de epuizaţi erau. Fiziceşte, căci aceşti kilometri dus şi întors, din care aproape jumătate fuseseră parcurşi tîrîş reprezentau o încercare de pe urma căreia fiecare muşchi păstra o amintire arzătoare. Şi moralmente: aceste trei zile de încordare, înspăimîntătoarea vînătoarea de oameni, care le pusese capăt, le distrusese sistemul nervos, reducînd enorm facultăţile lor de rezistenţă, de reacţie.

În felul în care Bloomfield se trînti la pămînt, Dingale înţelese pericolul: ora repaosului nu sosise încă. Acum era vorba de Freddie...

— Bloomfield şi cu mine ne vom ocupa do Bunks, decise el. Dumneata, Graves, vei merge să faci de sentinelă, în vîrful acestei stînci. E posibil ca germanii să nu se dea bătuţi. Sînt tenaci în răzbunările lor.

— Credeţi că ne vor urmări? întrebă, incredul, sergentul.

— Nu este exclus, afirmă Geoffrey. În primul rînd, bombardamentul lor a făcut o spărtură serioasă în cîmpul de mine şi, în plus, e cîmpul *lor* de mine. Poate că au şi planul. În fine, trebuie avută în vedere şi posibilitatea că ar trimite un avion: cu rachete luminoase pot foarte uşor să ne repereze. Imediat ce îl vom pansa pe Freddie, te voi

schimba şi vei putea dormi puţin, căci o dată cu zorile va trebui să treci din nou la volan.

Într-adevăr, nu se putea pune chestiunea unei plecări pe o noapte aşa de întunecoasă. În lipsa farurilor, trebuiau să aştepte ziua ca să navigheze la vedere. Sergentul Graves dădu din cap în semn de încuviinţare, îşi luă mitraliera, binoclul pe care i-l întindea Dingale şi dispăru.

Sub raza lămpii electrice, rana lui Freddie Bunks apăru în toata oroarea ei. Schija de mină sfîşiase literalmente toată partea dreaptă a nenorocitului *bookmaker*, de la jumătatea pulpei pînă la scobitura şoldului. Atît cît puteau să-şi dea seama cei doi infirmieri improvizaţi, cu cunoştinţele lor sumare, nici un organ esenţial nu fusese atins, dar femurul era fracturat şi rănitul pierduse mult sînge.

— Nu putem face mare lucru pentru el, decît să fie spitalizat de urgenţă, decise Dingale. Pînă atunci ne vom strădui să curăţăm rana, s-o dezinfectăm şi s-o pansăm pe cît vom putea mai bine, pentru ca să poată suporta drumul. Ajută-mă.

Fixase, cum putuse, lampa electrică pe una din tijele maşinii. Cu apa dintr-un bidon începuse să spele rana, în care intrase nisip şi pămînt şi din care scoaseră chiar două bucăţi de metal.

Bunks, care era scufundat într-un fel de amorţire, îşi redobîndi cunoştinţa sub efectul durerii. Îşi dădură deodată seama că urmărea ce făceau.

— Îmi vine să cred, articulă el cu greutate, îmi vine să cred… că am dat-o dracului, ei, şefule?

— Eşti băiat mare, Freddie şi nu am să mă apuc să-ţi spun poveşti, răspunse Dingale. După părerea mea, eşti lovit cam prost, dar dacă ceva vital ar fi fost atins, ai fi deja mort. Deci o să te împachetăm şi o să te expediem prin colet expres doctorilor, Prinde-te tare de ceva. O să te doară.

Pe cînd Sam ţinea la îndemînă faşele farmaciei de campanie. Dingale presără rana deschisă cu un praf alb, dintr-un flacon. *Antibiotic,* citise el după un cuvînt care se termina în „…mide”. Nu-i spunea mare lucru.

În momentul cînd îi aşezară pansamentul, Bunks scrîşni din dinţi, apoi se hotărî să leşine. Îngrijorat, Dingale, cu urechea lipită de pieptul lui, ascultă cum îi bate inima, oarecum dezordonat, dar îşi spuse că această inconştienţă era totuşi cea mai bună soluţie.

Operaţia necesită aproape tot conţinutul trusei de urgenţă. Cînd o termină, înfăşurară bazinul şi picioarele rănitului în două pături. Îl legară cît putură mai bine, ca să-i asigure un maximum de imobilitate.

— De cum îşi va reveni în fire, spuse Dingale, dă-i două tablete calmante, apoi odihneşte-te cum vei putea. Ziua va fi grea.

Odată spuse acestea, se duse să ia locul lui Graves, trebui să facă apel la simţul de disciplină şi de ierarhie, pentru a obţine consimţămîntul subofiţerului şi să-l facă să se ducă să doarmă puţin pe nisip, lîngă maşină.

Rămas singur, se aşeză pe stînca care străpungea puţin terenul, cu mitraliera şi binoclul la îndemînă, refuzîndu-şi luxul unei ţigări, al cărei vîrf incandescent se vedea, după părerea lui, prea de departe. Îl dureau coastele, picioarele, spatele. Hotărît lucru, eforturile pe care le făcuse nu mai erau pentru vîrsta lui.

În plus, braţul îl făcea să sufere. Pierduse ceva sînge şi nu putuse să şi-l panseze: toate bandajele le întrebuinţase pentru Bunks. Simţea o uşoară febră, bău o gură bună de apă din plosca de la şold, o astupă cu un surîs amar. Se petrecuseră multe lucruri de... douăzeci de luni! Da, atît era, de cînd, scîrbit de „blitz”, de restricţii, de atmosfera lugubră a Londrei, crezuse că a găsit ideea genială să fie numit corespondent de război în Egipt.

L-ar fi tratat atunci de nebun pe oricine i-ar fi prezis că va fi într-o zi ofiţer de comando... Viaţa îţi joacă renghiuri din astea!

Adulmecă deşertul. Luna dispăruse. Apusă sau definitiv ascunsă în nori, nu putea să ştie exact. În cursul zilei risca să plouă. Ploaie în deşert – şi asta era greu de imaginat.

O tăcere imensă învăluia ceea ce îi părea să fie un univers de stîncă şi de nisip. Totuşi, acolo sus, la trei sute

de kilometri spre nord-vest, bătălia de la El Alamein se desfăşura cu furie, uruitul surd al barajelor de artilerie zguduiau desigur noaptea…

Şi încă mai la nord, pe partea cealaltă a Mediteranei… Se întrebă dacă, în machi-ul grecesc femeia pentru care se hotărîse să lupte veghea şi ea. Alexia… Nu încetase să se gîndească la ea de la evadarea din Peloponez. Peste cît timp vor fi din nou împreună?

Ridică din umeri, se uită la ceas: 5 şi 10. În două ore zorile zilei de 27 octombrie 1942 vor apărea.

…Şi vor începe atunci o altă bătălie.

CAPITOLUL XIV

În picioare, cu faţa spre vest, spre partea dreaptă a acelei conducte care îi adusese atîtea necazuri şi îi ceruse atîtea eforturi, Geoffrey Dingale luă o ultimă înghiţitură de ceai fierbinte, în care îşi vărsase, din plosca care constituia rezerva sa personală, o generoasă porţie de whisky. În faţa lui, cerul rămînea întunecat, dar în spate, spre est, zorile începeau să se ivească. Nu unele din acele zori glorioase, luminoase, care scaldă deşertul cu prospeţimea şi puritatea lor, ci nişte zori triste, alburii, descoperind bolta cenuşie a norilor veniţi din îndepărtatul Atlantic şi trecînd pe deasupra întregului Maghreb.

Îl trecu un fior. Un fior de frig, dar mai ales de oboseală. Ochii îi ardeau. Cădea de somn. Nici Bloomfield nu era mai breaz. Veghease tot timpul la căpătîiul lui Bunks, dîndu-i calmante, oferindu-i preţiosul suport al unei prietenii, al

unei solidarităţi vigilente. Numai Graves dormise două ore şi asta era esenţialul, căci acum începea rolul lui.

Zgomotul motorului şeniletei explodă literalmente în tăcerea nesfîrşită. Comando-ul *Narcisa, groggy* ca un boxer care coboară de pe ring, se pregătea să facă cale întoarsă...

Dingale cercetă o ultimă dată cu binoclul terenul împănat cu mine pe care suferiseră atîta în noaptea care se încheia. Era tot aşa de pustiu ca în ajun: germanii renunţaseră la urmărire, la represalii. Îţi puteai uşor imagina că la primul contact, prin radio, comandamentul le dăduse ordin să nu se sinchisească de o pradă atît de neînsemnată: dacă totul se petrecea conform previziunilor, Armata a 8-a şi-ar fi aruncat în luptă imensele sale rezerve de oameni şi de material împotriva lui Afrikakorps[23] iar inamicul ar fi avut, în consecinţă, alte probleme, mai importante decît cea de a se ocupa de comando-ul *Narcisa.*

Fostul corespondent de război se întoarse şi porni cu paşi rari spre maşină. În mod instinctiv întîrzia la maximum momentul cînd trebuia să dea ordinele, să explice situaţia, lui Graves şi lui Bloomfield.

Ajuns la maşină, o ocoli, examina poziţia în care era culcat Bunks, izolat într-un somn îngrijorător şi se pregăti să se urce lîngă sergent.

— Totul e în regulă, domnule locotenent, spuse acesta din urmă. Am făcut plinul, maşina e în stare bună. Ar trebui să meargă.

Dingale păstră o clipă de tăcere, îşi întinse harta pe genunchi şi spuse, în sfîrşit, arătînd cerul care se lumina încetul cu încetul.

— O.K.! Atunci direcţia spre est!

Graves îl privi cu surprindere, admiţînd perfect că era obosit, şi rectifică încetişor:

---

[23] De fapt, în acest moment, armatele italo-germane rezistau de trei zile şi patru nopţi, sub comanda lui Rommel, revenit în grabă din Germania. Vor rezista pînă la 2 noiembrie. (N. A.)

— Nu domnule locotenent, direcţia sud-vest, amintiţi-vă... În direcţia asta am părăsit coloana Matthews, aproape de Bahrein.

Ziaristul se ghemui în bluzonul său. Braţul începea din nou să-l doară al dracului. Va trebui să ia, la rîndul său, un calmant... Scoase din buzunarul din dreapta un pachet mototolit de ţigări Camels. Cămile în deşert...[24] De multă vreme gluma asta nu-l mai făcea să surîdă, din momentul în care intendenţa începuse să distribuie ţigări americane în locul bătrînelor Players.

Netezi între degete ţigara coşcovită, o aprinse cu bricheta de nichel, inhală adînc şi, ca de obicei, i se păru prea slabă. În tot acest timp, Graves rămăsese nemişcat, cu mîinile pe volan, cu motorul mergînd pe loc şi, în spate, Bloomfield asculta cu atenţie, intrigat şi el de întorsătura pe care o luase dialogul.

Acum se făcuse aproape ziuă. Cerul devenea, încetul cu încetul, urît, plumburiu, îngrijorător şi nesănătos. Cu ochii pierduţi peste întinderea stîncoasă din faţa lui, Dingale spuse numai atît:

— Nu mai există nici o coloană Matthews. A părăsit Bahrein ieri dimineaţa în zori, conform ordinelor primite.

*

Continuă să fumeze liniştit. Acuma se simţea calm, descătuşat. Ceilalţi doi, căci Bunks, care se mărginea să sufere, nu mai conta, ceilalţi doi se confruntau cu aceeaşi problemă.

— Dar, obiectă Graves, neîncrezător, ştiaţi că coloana ne va abandona ieri dimineaţă, nu-i aşa?

— Bineînţeles... Dar alaltăieri seara ce-ai fi făcut în locul meu? Ai fi continuat după apusul lunii? Asta ar fi echivalat cu certitudinea de a sări în aer ca *Primula,* sau să dăm peste patrula germană, al cărei inventar ai avut ocazia să-l faci dumneata însuţi, întocmai ca *Garoafa.* Nu existau decît

[24] Joc de cuvinte: în englezeşte „Camels” înseamnă „Cămile”. (N. Tr.)

două soluţii: să renunţăm, sau să amînăm douăzeci şi patru de ore. Am amînat, tot aşa cum ai fi făcut-o şi dumneata…

Graves păstră un moment de tăcere. Cît despre Bloomfield, nu îndrăznea să se amestece, conştient de faptul că era un simplu soldat.

— Dacă am fi ştiut… începu sergentul.

— Dacă aţi fi ştiut ce? replică liniştit Dingale. Ce ar fi fost schimbat? Ordinele noastre erau să aruncăm în aer conducta. Punct. O dată acest lucru făcut aveam toată libertatea să acţionez cum credeam eu mai bine. Şi asta am şi făcut. Dar dacă nu pot discuta ordinele colonelului, situaţia între noi e cu totul diferită. Noi formăm o echipă. Aveţi dreptul să ştiţi de ce iau o hotărîre sau alta. De aceea vă dau explicaţii. Nu v-am spus nimic despre plecarea coloanei, alaltăieri seară, pentru că voiam să vă păstraţi mintea limpede în momentul cînd trebuia să sfîrşim o dată cu acest cîmp de mine. Înapoierea constituia o altă problemă, care, în acel moment, nu trebuia să ne încurce. Deoarece, în orice caz, aţi fi ajuns la aceeaşi concluzie ca şi mine, la ce bun să discutăm?

Era o invitaţie la o dezbatere. Samuel Bloomfield îndrăzni să intervină.

— Dar, domnule, spuse el, dacă coloana Matthews a plecat, asta înseamnă că nu putem ajunge la El Mafara cu maşina. Nu avem destulă benzină. Reprezintă un drum enorm, şi bietul Freddie…

— Recunosc, admise Dingale, că în momentul cînd am trebuit să iau această hotărîre, nu am avut în vedere că unul dintre noi putea să fie grav rănit. În orice caz, asta nu ar fi schimbat nimic. Dar nu m-am gîndit, nici un moment, că ne vom înapoia pe acelaşi drum. Care sînt rezervele noastre de benzină, Michael?

— Normal, ar trebui să mai avem destulă pentru un drum de circa o sută cincizeci de kilometri, răspunse sergentul, dar Bunks aranjase să luăm cu noi două canistre în plus. Putem parcurge două sute cincizeci de kilometri. Poate puţin mai mult. Dar în orice caz nu mai mult de trei sute de kilometri.

Şi adăugă, cu o uşoară amărăciune:

— Şi sîntem la aproape şase sute de kilometri de El Mafara.

— Pe drumul din deşert, care ocoleşte pe la sud depresiunea Kattara, aşa e, recunoscu Dingale, dar dacă o luăm de-a dreptul, tăind de-a curmezişul depresiunii, asta reprezintă mai puţin de jumătate.

Graves lăsă volanul şi se întoarse uluit spre locotenent:

— Vreţi să spuneţi că o s-o luaţi prin mlaştină?

— De ce nu? întrebă fostul corespondent de război. Uitaţi-vă pe hartă. De la începutul războiului patrulele armatei au străbătut în toate direcţiile regiunea de la frontiera egipteano-libaneză. Ele aveau, tocmai misiunea să facă releveul tuturor pistelor, să le însemneze pe teren cu balize, să ţină hărţile la zi, avînd în vedere operaţiile pe care înaltul comandament le preconiza. Deci, uitaţi-vă acuma la harta asta: vedeţi că există o pistă care traversează depresiunea. Ea începe de la satul Gara. Cu puţin noroc s-ar putea să scăpăm de ea în cursul dimineţii de mîine, poate chiar să dăm peste una din patrulele noastre chiar de astă seară, cînd vom trece pe la sud de El-Alamein.

— Vreţi să spuneţi, cu mult noroc, întrerupse Graves, nu prea convins. Dumnezeu ştie în ce stare va mai fi şi pista asta şi... presupun că aţi auzit de nisipurile mişcătoare?

— În cursul dimineţii de mîine... repetă Bloomfield. Mi-e frică că Freddie n-o să reziste pînă atunci.

Spusese asta foarte încet, ca şi cum i-ar fi fost frică să nu fie auzit de rănitul căruia îi şterse fruntea cu un gest frăţesc.

— Bah!... spuse sergentul. În orice caz, am ajunge mult mai tîrziu pe celălalt drum şi, cum spune locotenentul, n-avem altceva de făcut. Aş fi procedat exact la fel.

Cu această descărcare energică trecu în viteza întîia.

Marea speranţă a lui Dingale era că determinaseră corect punctul unde atinseseră conducta. Îşi controla ipotezele cu ajutorul promontoriului stîncos care înainta în nisipuri. Dacă acest promontoriu corespundea cu ceea ce

era însemnat pe hartă, atunci comando-ul *Narcisa* se găsea aproximativ la douăzeci de kilometri de satul Gara şi de pista care se întindea prin mijlocul depresiunii.

— la staţi, spuse deodată Michael Graves. Cînd m-aţi lăsat de gardă pe pistă, azi noapte, am profitat de ocazie ca să scotocesc maşina celor doi nemţi şi am luat aceste hîrtii. N-am putut să le examinez, din lip«ă de lumină, dar poate că veţi găsi o hartă.

Dingale apucă portofelul gros, legat cu un elastic, pe care i-l întindea subofiţerul. Dintr-o singură privire îşi dădu seama că era vorba de hîrtiile personale ale plutonierului Günther Weckerle, din Divizia 15-a blindată. Gradul îi readuse în memorie drama din noaptea trecută: germanul pe care îl omorîse Graves purta într-adevăr la guler galoanele de argint ale unui *Unteroffizier*[25]*.*

Printre hîrtii se găsea şi o hartă. Ea reprezenta traseul apeductului, al pistei paralele şi al strîmtei bande de teren minat. Dar releveul nu comporta decît o secţiune a conductei. Era logic: responsabil al micii maşini de recunoaştere, plutonierul Weckerle nu putea avea asupra sa decît harta sectorului pe care patrula din care făcea parte era însărcinată s-o supravegheze.

Şenileta tanga pe terenul stîncos. Pe la ora şapte, în momentul cînd ultimele umbre ale nopţii dispăreau spre vest, comando-ul *Narcisa* se găsea din nou pe un teren asemănător celui pe care îl parcursese cu două zile mai înainte. Michael Graves, cu fruntea încruntată de efortul pe care îl făcea pentru a alege drumul cel mai sigur de urmat pe coasta stîncoasă, fisurată de nenumărate şi periculoase crăpături, pilota vehiculul cu o viteză ce depăşea cu puţin mersul obişnuit al unui om. Cerul întunecat, plumburiu, dădea deşertului un aspect nou, copleşitor, de solitudine dezolantă. Ploaia părea acum mai puţin probabilă.

Celelalte hîrtii din portofel erau documentele militare ale plutonierului Weckerle: un bon de transport, un ordin de misiune, copia citaţiei prin care i se atribuise Crucea de fier, un pachet de scrisori legate cu o sforicică aurie, ca

[25] Subofiţer. (N. Tr.)

acelea care leagă pachetele de la cofetării. Dingale le ţinu un moment în mîna dreaptă, privind distrat scrisul cu cerneală albastră, mare, feminin, pe care îl da la iveală îndoitura uneia dintre scrisori. Se întreba care era procedura într-un asemenea caz: comandamentul englez va transmite oare hîrtiile mortului, Crucii Roşii Internaţionale, ca să ajungă la familia lui?

O fotografie alunecă deodată din pachet, căzu pe scaun între Dingale şi Graves. Acesta o ridică şi-i aruncă o privire maşinală. Reprezenta o femeie între douăzeci şi cinci şi treizeci de ani, blondă, cu trăsături regulate, destul de frumoasă, care ţinea de mijloc un băieţel de patru-cinci ani, îmbrăcat cu pantalonaşi cu bretele de piele, după moda bavareză. O întinse lui Dingale şi îşi concentra din nou atenţia asupra terenului inegal.

Maxilarele îi erau încleştate şi sîngele îi zvîcnea straniu într-o venă a gîtului.

*

Puţin timp după ora 9 şi 30, Dingale dădu, pentru a cincea oară, ordin de oprire. Coborî din şeniletă, se urcă pe un maldăr de stînci şi se înapoie imediat, vizibil uşurat.

— Se vede Gara, spuse el.

Cîteva minute mai tîrziu, intrară pe pista care venea din oaza Sioua. Era, pentru ziarist, un nou motiv de îngrijorare. Pentru a trece prin mlaştina sărată a depresiunii, trebuiau să traverseze neapărat satul. Dar dacă era ocupat de germani?

Îndepărtă această sinistră perspectivă. Recunoaşterile aeriene nu menţionau acest lucru şi, în plus, trupele Axei aveau deja prea mult de furcă cu conducta şi cu pista de la Mersa Matrouh la Sioua, infinit mai importantă din punct de vedere strategic. Puse totuşi mîna pe mitralieră iar Bloomfield îşi apucă arma.

Gara nu era decît un punct de apă şi o încrucişare de piste în deşert. Cîteva tufe rahitice de palmieri îi dădeau o notă verde. Nişte cămile căutau, ici şi colo, printre pietre,

un nutreţ anemic. Un copil care mîna un măgăruş o luă la fugă de cum văzu comando-ul *Narcisa.* Şenileta intră în sat fără nici o opunere. Nu era nici ţipenie de om. Poate că locuitorii se închideau în cocioabele lor de chirpici, poate că de cînd războiul se instalase în aceste regiuni abandonate, se hotărîseră să se retragă la oarecare distanţă, în vreo tabără... În orice caz, Dingale nu avea intenţia să verifice.

La ieşirea din sat, o pistă se îndrepta spre nord-est. O a doua făcea o curbă mare spre est. O arătă lui Graves. Ea cobora insensibil spre o lume ciudată...

Influenţat de ceea ce citise pe hartă, Dingale se aştepta să găsească un fel de faleză care să înconjoare depresiunea Kattara, marcînd o tranziţie spectaculoasă între lumea nisipurilor şi mlaştina sărată. Aşa era de fapt, la nordul depresiunii, dar la Gara te cufundai încet într-un fel de infern nămolos. Dincolo de ultimii palmieri, un fel de „ţară a nimănui" se întindea în pantă coborînd, pe mai mulţi kilometri, un teren unde creşteau din loc în loc tufe de doum[26] şi alte cîteva tufe pitice spinoase.

Pista nu era probabil folosită decît rareori de către mici caravane de cămile. Nu părea să fie întreţinută în nici un fel şi era plină de hîrtoape pe care şenileta era obligată să le ocolească.

După o jumătate de oră, după ce Gara dispăruse departe în urmă, acoperită de o ridicătură de teren, comando-ul *Narcisa* putu să-şi dea exact seama cum avea să arate universul lor pînă vor ajunge la o bază engleză: un ocean de noroi gălbui, din care ieşeau, ici şi colo, cîteva insuliţe cenuşii cu un aspect oarecum mai solid.

Dingale se cutremură. Avea în faţa lui decorul tipic al unui roman de groază în care trădătorul are parte de o moarte atroce, înghiţit, cu un zgomot oribil, de mlaştina mîncătoare de oameni. Graves şi Bloomfield contemplau în tăcere această privelişte a deznădejdii. Pentru a agrava lucrurile, pista se cufunda în noroiul care se întindea peste tot. O puteai discerne abia pe o distanţă de o sută de metri înaintea maşinii.

[26] Palmieri pitici, crescînd în formă de tufe. (N. T.)

— Cum îi merge lui Freddie? întrebă deodată Dingale, ca să rupă vraja morbidă a tăcerii.

— Mi-e teamă că nu prea bine, răspunse ceasornicarul din Glasgow. I-am dat puţină apă şi două tablete de vitamine, dar nu prea e conştient. E abrutizat de calmante. În plus, pulsul îi bate slab.

— Michael face ce poate, Sam, spuse locotenentul. Caută să-l susţii pe Freddie pe cît e posibil. Dacă mai rezistă douăzeci şi patru de ore îl salvăm.

— Da, domnule, răspunse tînărul.

Din momentul în care *bookmaker*-ul fusese rănit. Sam Bloomfield nu încetase nici o clipă să se ocupe de el. În vîrtejul regulat al motorului, şenileta înainta spre est. Dingale îi aprecie viteza la circa cincisprezece kilometri pe oră. Nu mai reuşea să-şi imagineze străzile Londrei, sau dealurile din Sussex, plajele din Kent, sau cîmpiile din Somerset. Oboseala, epuizarea nervoasă la care se adăuga peisajul sumbru, sfîrşise prin a-l convinge că viaţa începea şi se isprăvea în depresiunea Kattara.

*

Trei ore mai tîrziu, comando-ul *Narcisa* avu impresia că a coborît în infern. Probabil că plouase în nordul depresiunii, în acea strîmtoare mediteraneană, unde se îngrămădeau, în tumultul armelor, combatanţii celui de al doilea război mondial, dar deasupra depresiunii probabilitatea celei mai mici ploi părea îndepărtată definitiv. Soarele ardea tare printr-un ecran de nori, care începea să se subţieze şi a cărui misiune consta doar în a filtra razele infraroşii pentru a avea deasupra mlaştinii un cer de mercur, teribil, implacabil.

Pista se tîra în mijlocul acestui ocean de noroi gălbui din care se ridicau, sub acţiunea căldurii, emanaţii imperceptibile de gaze, a căror repetare, la infinit, compuneau suflul fetid al mlaştinii. Însăşi ideea că undeva puteau exista păduri şi poiene, plaje şi munţi scăldaţi în lumină, părea tot atît de neînchipuit, de stranie, ca aceea

de a te găsi pe o planetă blestemată dintr-un roman ştiinţifico-fantastic.

Cîteodată, drumul se ridica deasupra suprafeţei blestemate, ca un dig solid, în care puteai avea încredere, dar foarte curînd se cobora din nou la nivelul noroiului, care îl acoperea pe alocuri. Atunci, o angoasă necontrolabilă încleşta inimile oamenilor. Li se părea că moartea frîna mersul şeniletei, că îi încleia roţile. Michael dădea înapoi cu nervozitate şi motorul părea să necheze, ca un cal înnebunit de frică.

Acuma, se făcuse foarte cald. Contractat la volan, sergentul îşi scosese de mult bluzonul. Cămaşa, pe care se întindeau pete de sudoare, îi era lipită de spate. Transpiraţia îi curgea pe obrajii, pe care îi ştergea mereu cu batista mare, kaki. Fixa pista cu o privire halucinată. Fălcile nu i se dezlipiseră de cînd văzuse fotografia căzută din scrisorile plutonierului Günther Weckerle.

Alături de el, Dingale se chircea în propria lui suferinţă. Folosise toate antibioticele care mai rămăseseră în trusă după pansamentul lui Bunks şi nu mai era nimic de făcut. Nu îndrăznea să ia o tabletă calmantă, căci îi era teamă, de cînd nu mai dormise, să cedeze toropelii care îl cuprindea ori de cîte ori se lăsa pradă durerii pe care o resimţea la braţ. Se obliga să facă calcule sterile pentru a aprecia viteza medie, drumul parcurs, consumul de benzină şi să se uite mereu la busolă.

De pe la sfîrşitul dimineţii, Freddie Bunks delira. Începuse cu un fel de vaet monoton şi nearticulat apoi, încetul cu încetul, cuvintele se legaseră într-o oarecare ordine. *Bookmaker*-ul din East End părăsise agonia noroioasă a comando-ului *Narcisa* pentru a regăsi universul lui familiar din docurile Tamisei, a cîrciumilor cu miros acru de bere amară, a pavajului umed şi lucios, pe care alunecă o dată cu noaptea fauna stranie a Limehouse-ului.

Dar febra popula acest mic univers cu creaturi monstruoase. Cîteodată spaima întrerupea vocea tremurîndă a rănitului. Atunci Samuel Bloomfield îi ştergea fruntea cu tandreţe, îi şoptea la ureche vorbe liniştitoare,

încurajatoare, care destindeau pentru cîteva clipe muşchii încordaţi de suferinţă a *cockney*-ului. Se lăsa dus în voia soartei, capul îi cădea pe umărul lui Sam.

Tînărul izraelit depăşise, vizibil, punctul de rupere. Fiziceşte era epuizat. În ciuda fragilităţii sale, se comportase, în tot timpul misiunii, în mod magnific, dar rana lui Bunks îl punea la o nouă încercare, poate încă mai grea decît prima. I se părea că resimte, în străfundul lui, suferinţele prietenului său. Fiecare din gemetele lui îl sfîşia.

Tăcuţi, Dingale şi Graves ascultau interminabilul dialog dintre cel în agonie şi infirmierul său. Ştiau că nu trebuie să-l întrerupă, căci cea mai neînsemnată vorbă a lor i-ar zvîrli pe ei în abisul teroarei şi al nebuniei.

Era aproape de ora 14 cînd Graves scoase din viteză, imobilizînd maşina. Nu fu nevoie ca Geoffrey Dingale să-i pună vreo întrebare: în faţa lor nu mai exista nici o pistă…

CAPITOLUL XV

Nu mai era decît mlaştina, imuabilă şi nesfîrşită. Cu aburii nesăţioşi tîrîndu-se la rasul suprafeţei nemişcate. Nu mai erau decît cele cîteva excrescenţe stîncoase care constituiau unicul ei relief. Nu mai era decît cerul gol, mat.

— Ce facem? întrebă sergentul Graves.

Mirat, Dingale se uită la el pieziş. De cînd înmînase locotenentului hîrtiile neamţului omorît, acestea erau primele cuvinte rostite de fostul profesor. Dar îl surprinse mai ales vocea: lipsită de orice energie, atonă, cu ceva în ea care denota că răspunsul îi era total, absolut, indiferent. Mai mult ca oricînd, ofiţerul resimţi apăsarea grea a

singurătăţii. Îşi închipuia foarte bine ceea ce se petrecea în mintea lui Graves, procesul pe care îl declanşase fotografia unei femei şi a unui copil, aşa de asemănători, desigur, cu cei pe care o bombă îi atinsese într-o căsuţă din periferia londoneză. Şi atîta timp cît acest proces nu se va încheia, atîta timp cît criza nu va fi biruită, Michael Graves nu va fi decît un trup fără suflet, un robot pilotînd fără slăbiciune, dar fără pasiune, şenileta comando-ului *Narcisa.*

— Rămîi aici, spuse el, mă duc să văd.

Mormăi de durere la uşoara atingere a braţului cu una din tijele de fier ale maşinii, se trezi pe sol şi înţelese că, la urma urmei, puţin exerciţiu nu-i va strica de loc.

Depăşi capota, făcu cîţiva paşi înainte, pînă la locul exact unde dispărea pista, îşi reglă binoclul. În măsura în care aburii mlaştinii îi permiteau să vadă, lui Dingale i se păru că o uşoară ridicătură se desena deasupra mlaştinii la mai bine de doi kilometri înaintea lui. Pista reapărea acolo după un drum periculos sub suprafaţa noroioasă.

Nu exista nici o altă alternativă: trebuiau să treacă. Dar se puneau două întrebări: la ce adîncime se va scufunda maşina şi, pe de altă parte, pista urma ea oare, pînă la reapariţie, un traseu rectiliniu? Nu exista decît un singur mijloc ca să afle. Reveni spre maşină, bău puţină apă dintr-un bidon şi spuse doar atîta:

— Mă duc să văd.

Graves aprobă dînd din cap.

Imediat noroiul îi ajunse la glezne şi trebui să facă un mare efort ca să continue, în ciuda oribilei impresii pe care o resimţea că se scufundă în nisip.

Înainta aşa o bucată de timp în tăcere: Graves oprise motorul. O dată mai mult trebui să recurgă la metoda clasică care consta în analizarea problemelor concrete. Trecuseră acuma cinci ore de cînd mergeau prin depresiune. Făcuseră aproape optzeci de kilometri, adică cam o treime din distanţa care îi despărţea de zona de la sud de El Alamein, unde mlaştina se îngusta, unde aveau multe şanse să întîlnească o patrulă britanică.

În ceea ce priveşte benzina, treaba ar trebui să meargă graţie „sistemului D”[27] al bietului Freddie Bunks, care din păcate nu era în stare să guste omagiul pe care i-l aduceau camarazii săi. Pentru o trecere ca aceea pe care Dingale era pe cale s-o recunoască, trebuia prevăzut consumul unei mari cantităţi de benzină.

Continuă să înainteze. Noroiul se menţinea la înălţimea gleznelor, dar dedesubt era solul aproximativ solid al pistei. Dingale se întrebă dacă făcuse obiectul unor lucrări oficiale. Cum nu era nimeni care să-i dea un răspuns, ridică din umeri şi merse mai departe. După vreo două sute de metri, avea noroi pînă la jumătatea pulpelor. Noroiul i se părea lipicios în aşa măsură încît fiecare pas constituia un efort fizic şi moral, care îl făcea să tremure din tot corpul. De altfel, evita cu grijă să privească suprafaţa mlaştinii pe care aburi subţiri continuau să planeze ca sufletele nenumăratelor victime absorbite de oribila capcană a depresiunii Kattara. Se străduia, dimpotrivă, să-şi fixeze privirea pe mica ridicătură unde pista părea să atingă un teren mai sigur.

Noroiul îi ajunse pînă la genunchi, dar scrîşni din dinţi. Lupta acum cu toată fiinţa lui contra teroarei pe care i-o inspira nisipul fluid, aşteptîndu-şi prada. Nu voia să se gîndească la o imposibilitate de a trece, la imobilizarea şeniletei în locul unde se afla. Nimic nu mai conta acum pentru Geoffrey Dingale decît să atingă acea mică insulă din mijlocul noroiului, devenită pentru el simbolul salvării.

Cînd, deodată, îi fugi pămîntul de sub picioare, îşi dădu seama că avea, deja, nisip lichid pînă în partea de sus a pulpelor.

*

Uriaşul efort pe care-l făcu ca să-şi stăpînească clănţănitul dinţilor îi fu pînă la urmă salutar. Regăsind luciditatea necesară, aprecie că era imposibil să se

[27] Expresie argotică folosită în cazul cînd cineva îşi însuşeşte ceva fără o permisiune oficială. (N. Tr.)

înapoieze pe unde venise, nu mai putea, în situaţia în care se găsea, să-şi smulgă cu totul un picior din noroi. Citise în tinereţea lui destule poveşti despre nisipurile mişcătoare – numai Dumnezeu ştie cît sînt de gustate în literatura engleză! – pentru ca să ştie că, în ultimă instanţă, să te lungeşti pe spate cu braţele în cruce, în aşa fel încît să întîrzii cufundarea finală şi să aştepţi intervenţia unor ajutoare, de cele mai multe ori, miraculoase.

Din fericire, nu ajunsese chiar pînă acolo. Tot ceea ce trebuia să facă era să se întoarcă şi să cheme pe Graves şi pe Bloomfield. Execută mişcarea şi băgă de seamă că sergentul pornise deja la drum, purtînd pe umeri ceea ce părea a fi, evident, cablul de depanare al maşinii. Dingale oftă, îşi şterse fruntea de sudoare. Acuma îi venea să rîdă de panica care îl apucase. O dată incidentul redus la adevăratele lui proporţii, i se păru chiar natural să atingă iar pista cu propriile sale mijloace.

Tocmai pe cînd căuta să vadă locul exact unde pierduse piciorul, văzu baliza. Ieşea foarte distinct din nisip, cu micul ei panou dreptunghiular, roşu şi alb, ca un jalon-miră de geometru. O clipă mai tîrziu, Michael Graves, care apreciase foarte bine situaţia, era la cîţiva metri de el, îi aruncă cablul şi îl ajută să ajungă pe terenul solid.

— Mulţumesc, spuse el. Mărturisesc că am cunoscut senzaţii mai agreabile decît acest început de împotmolire. Spune-mi… Crezi că vom putea trece?

Stăteau unul lîngă altul în noroi pînă la genunchi, contemplînd bucata de pistă acolo unde ieşea la suprafaţă, la cîteva sute de metri.

— Dacă nu e mai adînc decît atîta, spuse fostul profesor, vom ajunge bineînţeles pînă acolo, dar cine ne asigură că nu vor fi locuri mai proaste decît ăsta?

— Eu unul, în nici un caz, recunoscu Dingale. Dar pentru moment, contează ceea ce avem de făcut acum. Voi încerca să continui. Dumneata ai să te înapoiezi la maşină. O dată ce am reperat balizele, nu mai e nici o problemă. Dacă nu mă voi scufunda mai mult o s-o scoatem noi la

capăt. Uită-te după mine. O să-ţi fac semn cînd voi ieşi la suprafaţă.

Se despărţiră cu acest consemn. Dingale porni din nou înainte. Acuma era conştient că-şi biruise o teroare viscerală, tot aşa de imperioasă şi de profundă ca o ameţeală sau ca răul de mare. Acuma nu-i mai era frică de mlaştină.

Amestecul de nisip şi de apă sărată care compunea depresiunea Kattara nu-i mai depăşea de altfel" genunchii. Trecu pe dreapta unei a doua balize, cum trecuse şi de prima şi atunci simţi cu bucurie că terenul se înalţă. De aci înainte nu mai trebui să facă eforturi aşa de mari ca să ridice piciorul, pe care pasul următor îl urma fără să facă vreun zgomot. Începu să înainteze ceva mai repede. Simţi din nou noroiul pînă la glezne şi, în sfîrşit, era din nou pe pista lată de circa cinci, şase metri, acoperită cu un fel de stînci mărunte, care se întindea în deşert ca şira spinării a vreunui monstru scufundat.

Dingale ridică braţul, ca să atragă atenţia lui Graves. Şenileta şi pornise din loc, atacînd porţiunea periculoasă. În partea cea mai adîncă a pistei, înainta aşa de încet şi cu preţul unui efort aşa de mare al motorului, încît Dingale se întrebă dacă nu va rămîne înnămolită la mijlocul drumului. Dar pilotul, folosind cu iscusinţă ambreiajul şi acceleratorul, cîştiga tenace, metru cu metru. Locotenentul cu inima bătînd urmărea lupta cu ochii. În sfîrşit, i se păru că regimul motorului dovedeşte un efort mai puţin intens. Maşina, care semăna în momentul ăsta mai mult cu un vehicul amfibiu, tanga ca o caravelă pe Atlantic.

Ieşi, pînă la urmă, la liman pe teren solid, zvîrlind în dreapta şi în stînga, din şenile, jerbe de noroi. Cîteva clipe mai tîrziu, Geoffrey Dingale îşi reluă locul. Era ora 16. În curînd se va lăsa seara.

*

Starea lui Freddie Bunks se înrăutăţea văzînd cu ochii. *Bookmaker*-ul din Limehouse căzuse într-un fel de comă

dureroasă din care nu ieşea decît pentru scurte perioade de delir care, de altfel, erau din ce în ce mai rare. Neavînd material de înlocuit nu se punea chestiunea să se umble la pansamentul său. Dingale se simţea disperat de neputincios faţă de agonia londonezului şi cu atît mai mult faţă de rugăminţile fierbinţi ale lui Sam Bloomfield.

— Domnule locotenent, spunea tînărul ceasornicar. Repede! Trebuie să ajungem cît mai repede posibil la un spital, altfel Fred va muri. Domnule locotenent...

Sam era profund tulburat. Nu pierdea rănitul din ochi, ca şi cum ar fi vrut să-i împărtăşească suferinţa. Fiecare smucitură a maşinii i se impregna pe trăsăturile feţei, răvăşită de insomnie şi de grijă. Dacă propriul său frate ar fi fost înfăşurat în aceste pături, tînărul nu ar fi fost afectat mai tare.

— Facem ce putem, îl asigură sincer Dingale, cu ochii fixaţi pe cronometru, ca şi cum ar putea să contribuie la accelerarea vizitei.

În ora următoare parcurseră, după calculul lui Dingale, aproape douăzeci de kilometri: Michael Graves se închisese într-o tăcere mută şi pilota cu o îndemînare impersonală. Şenileta îşi urma drumul în acelaşi decor, sumbru şi dezolant. Departe, spre nord, se zărea ca un şir de munţi, de mică înălţime, a căror masă cenuşie, cu tente violete, se profila deasupra galbenului spălăcit al depresiunii. Era limita de sud a frontului de la El-Alamein.

Mai multe avioane, probabil în misiune de luptă, trecură la o altitudine prea mare ca să poată repera o maşină pe sol. Dingale se întrebă în se stadiu se afla bătălia. Dacă informaţiile strecurate în şoaptă care circulau la El Mafara, înaintea plecării coloanei Matthews, erau valabile, Armata a 8-a îşi lansase probabil atacul de vreo trei-patru zile.

Dar, pe de altă parte, dacă această ofensivă ar fi adus repede victorie, unităţile italo-germane din sud s-ar fi retras şi apeductul, devenit inutil, n-ar mai fi fost păzit.

Trebuia oare să tragă concluzia unui eşec? Dingale îndepărtă această idee. În fond, ea nu avea nici o legătură

cu preocuparea lui imediată şi majoră: să readucă comando-ul *Narcisa* la o bază britanică.

*

Graves stopă pe la 18 şi 30 ca să golească în rezervor ultimele containere de benzină. Dingale îl obligă pe Bloomfield să coboare din maşină şi să facă ceai, fie şi numai pentru a-l sustrage de sub vegherea lui Bunks, care devenea obsedantă. Cît despre el. Încercă să stabilească o legătură prin radio, convins că dacă ar fi interceptată de nemţi, aceştia nu şi-ar mai da osteneala să trimită un avion să cerceteze depresiunea Kattara în căutarea unui vehicul pe care să-l distrugă.

Dar apelurile lui fură zadarnice. Sau se găsea prea departe de o bază engleză, sau corespondenţii lui eventuali aveau altceva mai bun de făcut decît să rămînă în ascultare permanentă pe lungimea de undă a şeniletei.

Îşi reluară drumul în amurg. Era aproape noapte cînd se găsiră din nou în faţa unei porţiuni de pistă înecată în noroi.

*

Dingale cobori din nou ca sa „pipăie” terenul. Simţi iarăşi noroiul pînă la glezne. Peste cîteva minute va fi noapte, noaptea care cădea repede în Africa în acest anotimp al anului. Să continue înaintarea în acest lac noroios ar fi o adevărată nebunie. Cu disperarea în suflet, locotenentul se înapoie la maşină. După părerea lui, comando-ul *Narcisa* nu se găsea la mai mult de o sută de kilometri de El Mafara. În mod normal, asta nu ar reprezenta mai mult de cinci, şase ore de drum şi era decis să continue la lumina redusă a farurilor. Dar în aceste condiţii…

— Imposibil să mergem mai departe peste noapte, declară el cînd ajunse la maşină. Trebuie să rămînem aici pînă mîine dimineaţă.

Samuel Bloomfield protestă cu vehemenţă:

— Cu neputinţă, domnule! strigă el. Îl condamnaţi pe Freddie la moarte. Dacă nu-l spitalizăm în următoarele ore, îl…

Vocea tînărului izraelit se frînse. Dingale îi puse uşor mîna pe umăr:

— Ştiu Sam, spuse el. Şi te asigur că aveam intenţia să continui toată noaptea, cît mai mult posibil, pînă am fi terminat benzina. Dar adu-ţi aminte de cele ce s-au întîmplat azi după amiază. Riscăm să ne împotmolim în orice clipă. Şi dacă s-ar întîmpla aşa ceva, nici Bunks şi nici unul dintre noi nu vom mai ajunge vreodată la El Mafara. Îţi cer să-ţi dai seama de datele problemei şi să te arăţi înţelegător.

Tînărul nu-şi epuizase toate argumentele.

— Dacă noi îl sortim morţii pe Freddie, asta înseamnă a fi înţelegători? întrebă el. Cine vă spune că pista nu e practicabilă? Vă rog… Trebuie să încercăm.

Fostul corespondent de război avu, în sinea lui, un surîs amar. Orice alt ofiţer ar fi făcut să tacă pe acest vorbăreţ şi şi-ar fi impus punctul său de vedere. Dar pe el, lucrul ăsta îl depăşea. Trebuia să-şi asume şi el partea lui din dramă. Îşi închipui ce s-ar fi întîmplat dacă, în *zori,* după ce-ar fi pierdut vreo zece ore, ar fi descoperit că partea înecată a pistei nu se întindea decît pe două, trei sute de metri…

În ultimele licăriri de lumină ale zilei, Dingale ceru, din ochi, avizul lui Michael Graves. Dar sergentul rămînea totalmente neutru. Indiferent la tot ce nu era micul lui infern personal, aştepta, fără să-i pese cîtuşi de puţin de concluzia dezbaterii. Pentru prima oară, de doi ani, se gîndea la altă femeie decît la a lui, la alt copil decît la al său. Se gîndea la nemţoaica din fotografie, la văduva plutonierului Weckerle, a cărui soţ nu se va mai înapoia niciodată.

Răzbunarea, nu începea ea oare minunat de bine? Pentru un om care nu mai avea un cămin, undeva era acum un cămin fără un om. Era conform cu logica şi dacă sergentul Graves nu reuşea să se bucure era, probabil, pentru că era obosit.

Ca şi Dingale… Locotenentul simţea că atinge limitele epuizării. Febra se manifesta surd în braţul stîng. Îl dureau toţi muşchii, ochii îi ardeau ca şi cum ar fi fost plini de nisip. Să continue: era mai mult decît o nebunie: era o sinucidere… îşi manifestă toată istovirea într-un lung oftat.

— O.K. Sam, spuse el în sfîrşit. O să încercăm. Puneţi apărătorile pe faruri şi urmaţi-mă. Voi merge înainte.

Acum, Michael Graves păru să-şi revină din coşmarul său.

— Nu se poate domnule locotenent, fiecare la rîndul lui. Voi merge eu înainte. Dumneata vei lua volanul.

Dingale încuviinţă, dar impuse totuşi, în pofida revoltei aproape isterice a lui Bloomfield, o pauză de o oră în care timp băură un bulion cald, făcut din tablete, pesmeţi şi ciocolată vitaminizată. Înainte de plecare, locotenentul examină pe Bunks. Nenorocitul *bookmaker* nu-şi regăsise cunoştinţa. Nu îndrăzni să atingă pansamentul, rana sîngeroasă pe care o acoperea.

Nu se putu opri să nu se gîndească că comando-ul *Narcisa* îşi va lua un risc mortal… şi inutil.

*

Prin crăpătura orizontală a apărătorilor, farurile proiectau o slabă rază de lumină care abia reuşea să străpungă întunericul pe patruzeci, cincizeci de metri. Raza încadra şi silueta lui Michael Graves care înainta cu paşi greoi, luptînd contra oboselii, de cîte ori îşi smulgea piciorul din noroi.

În spatele lui, încet, încet, înainta şenileta. Dingale, cu sîngele zvîcnindu-i în tîmple, epuizat şi sfîrşit de dureri, conducea ca într-un coşmar. Renunţase la calmante din pricina necesităţii imperioase de a rămîne treaz. Focarul de durere din braţ îi iradia acum în tot corpul.

I se părea că maşina îşi frămîntă cu greutate drumul printr-o pastă lipicioasă care o ţinea pe loc din toate părţile, în aşa fel încît, dacă s-ar opri, nu ar mai putea porni din nou.

Toate astea trebuiau să dea o viteză medie de trei kilometri pe oră şi la pericolul împotmolirii se adăuga înspăimîntătorul consum de benzină. Chiar de pe acuma, socoti Dingale, nu le mai era posibil să atingă El Mafara. Pentru a scăpa din situaţia asta, nu puteau conta decît pe patrulele înaintate ale Armatei a 8-a, pe faptul că, în apropierea liniei engleze, apelurile prin radio vor fi, poate, auzite.

Se părea totuşi că, într-o oarecare măsură, Samuel Bloomfield avea dreptate: pe la orele 22 comando-ul *Narcisa* se găsi pe teren uscat. Era bineînţeles imposibil ca în întuneric să poţi evalua lăţimea pistei şi chiar direcţia ei: trebuia mers încet, încercînd să reperezi balizele şi să treci întotdeauna pe la dreapta lor.

Dingale acceptă sugestia lui Graves ca acesta să treacă din nou la volan. Rana nu-i mai permitea să continue. Braţul stîng îi era practic, paralizat. În curînd se cufundă într-o somnolenţă febrilă plină de vise nebuneşti în care deşertul dispărea, şters de imagini din Londra sau din numeroasele sale călătorii profesionale. Cînd, în sfîrşit, un chip pur şi calm de femeie apăru pe ecranul creierului său încins, un fel de linişte îi coborî peste toată fiinţa. Mizeria momentului era amorţită de certitudinea liniştitoare că va revedea într-o zi Peloponezul.

Se trezi la oribila realitate cînd Michael Graves îl scutură uşor de umăr.

— Domnule locotenent, domnule locotenent!… Sîntem împotmoliţi.

În vocea Lui Graves nu se simţea nici o panică. Doar constatarea liniştită a unei evidenţe.

Primul reflex al lui Dingale, cînd reluă sarcina destinului comun, fu să se uite la ceas. Era 1 şi 30 dimineaţa. Luna apăruse din nou. Vîntul din sud care îi copleşise toată ziua, vîntul venit din Sudan şi dinspre Tropicul Cancerului, triumfase aşadar asupra depresiunii atlantice. Noaptea, deasupra deşertului, îşi revenise la seninătatea ei rece.

Aţipise deci aproape două ore. Cît drum făcuseră în timpul acesta?

— S-a întîmplat de mult? întrebă el.

— Cam de douăzeci de minute. Vă jur că am făcut tot ce am putut ca să scap cu ajutorul motorului. Dar nu-i nimic de făcut.

Geoffrey Dingale coborî cu greu din maşină. Văzu, la lumina slabă a farurilor, pe Samuel Bloomfield care abandonase provizoriu postul lui de infirmier, pentru ca să ajute desigur la manevră. Tînărul izraelit iţi făcea milă. Barba îi crescuse pe obrazul supt. Părea să fi reuşit să mai slăbească încă cu cîteva kilograme de cînd Bunks fusese rănit.

— Cum îi merge lui Freddie? întrebă Dingale.

— Mi-e teamă că foarte rău, domnule. Îl susţin pe cît pot, dîndu-i să bea, dîndu-i vitamine, dar trebuie să ajungem... repede.

Îngrijorat, Dingale reveni la maşină. Graves oprise motorul ca să facă economie de benzină. Va fi timp să-l pornească cînd se va lua o decizie.

Şenileta părea să fi basculat înspre spate şi se înclina spre stînga. Era uşor de înţeles că şenila din stînga şi o parte din cea din dreapta erau îngropate adînc în nisipul noroios al mlaştinii. Totuşi, în punctul acesta, pista nu era înecată. Era cel mult acoperită de un strat umed, subţire. Se întrebă cum putuse să se producă accidentul. Făcu vreo treizeci de paşi şi înţelese: baliza următoare în loc să se găsească la stînga, în raport cu axul drumului, îşi înălţa micul dreptunghi bicolor puţin pe dreapta. Asta însemna că aici pista se curba spre sud. Era evident că, în întuneric, Graves nu o observase. Cînd observase că părăseşte terenul solid pe care mergea şenileta, voise să redreseze şi, în parte, reuşise dar vehiculul derapase, cufundîndu-se cu partea din spate în mlaştină.

Se înapoie, observă înclinarea maşinii, se îngrijoră.

— Eşti sigur, sergent, că nu continuă să se scufunde?

— Din păcate, da, răspunse Graves cu acelaşi ton egal, ca şi cum lucrul ăsta îi era perfect indiferent. Dar se cufundă mai încet aşa decît dacă aş încerca să ambreiez în

viteza întîia. E acelaşi lucru ca în cazul nisipurilor mişcătoare. Rezişti mai mult dacă nu te zbaţi…

— Altfel spus, conchise Dingale, nu se pune problema să încercăm o depanare. Singurul lucru ce ne rămîne de făcut este că încercăm să evităm o scufundare totală. Cred că în materialul nostru, avem şi un par de oţel.

— Avem într-adevăr o bară de mină cu vîrf ascuţit, răspunse Bloomfield care sesizase ideea superiorului său. Şi mai avem şi cîţiva ţăruşi de oţel şi un sul de frînghie.

— …Plus cablul de depanaj, completă fostul corespondent de război. Vom înfige toate astea în partea cea mai solidă a terenului şi vom încerca să legăm maşina de ele. Va fi poate insuficient, dar nu putem face altceva pînă la ziuă.

Braţul stîng al locotenentului îi interzicea, practic, orice lucrare, dar Graves şi Bloomfield îşi uniră eforturile. După o jumătate de oră tot ceea ce, în materialul comando-ului *Narcisa,* se putea fixa, agăţa, planta, înfige în pămînt, era gata aşezat. Cablurile legau şenileta. Deja, sub greutatea ei, în chip insesizabil aspirată de mlaştină, se întindeau unul cîte unul.

— Cu puţin noroc, spuse Dingale, situaţia nu ar trebui să se agraveze prea mult pînă dimineaţa. Atunci vom vedea ce e de făcut. Dar… ia spuneţi, ce e zgomotul ăsta pe care mi se pare că-l aud de cîteva minute?

— L-am auzit şi noi, Sam şi cu mine, răspunse Graves. E ca un uruit de tunet, ca o furtună care ar fi izbucnit, departe, la nord. Numai că ţine mai de mult.

— Hm!… făcu Dingale. Încep să cred că ştiu de ce apelurile noastre de radio au rămas fără răspuns. De aseară ne-am apropiat progresiv de El-Alamein. Ceea ce auzim, e o pregătire de artilerie.

— Mă întreb cum stă bătălia. Cînd mă gîndesc că nici nu ştim măcar cînd a fost declanşată ofensiva…

Geoffrey Dingale nu apucă să-i răspundă. Din şenileta le parveni un urlet teribil.

— Oh! Doamne!… strigă Samuel Bloomfield, Freddie a murit!

CAPITOLUL XVI

În nesfîrşitele ore care urmară, nu cadavrul nenorocitului *bookmaker* fu ceea ce îi produse lui Geoffrey Dingale grija lui cea mai mare. Înfăşurat în pătura sa, Freddie Bunks era simbolul tragic al misiunii îndeplinite şi al preţului plătit.

Acuma starea lui Samuel Bloomfield provoca îngrijorarea şefului comando-ului *Narcisa.* Tînărul izraelit avea o depresiune nervoasă şi, datorită oboselii, se găsea în pragul nebuniei.

Luase în mîna lui mina deja îngheţată a *cockney*-ului şi nici o rugăminte a lui Graves, nici un ordin al lui Dingale nu-l puteau convinge să-i dea drumul. Un geamăt neîntrerupt, monocord, care te făcea să te gîndeşti la melopeile obsedante ale evreilor la Zidul Plîngerilor, i se strecura printre buze. Se agăţa de trupul lui Bunks, ca şi cum prezenţa lui, contactul lui, puteau să-l readucă la viaţă. Dingale şi Graves îşi reluaseră locurile în maşină. Nu putea fi vorba să facă un popas în noroiul sălciu care acoperea pista. De bine, de rău, locotenentul se chirci pe scaunul său. Era într-o asemenea stare de epuizare încît nici măcar lamentaţiile lui Bloomfield nu-l puteau împiedica să cadă în inconştienţă.

Totuşi, cînd se iviră zorile zilei de 28 octombrie, tăcerea învăluia şenileta, pe a cărei caroserie kaki şoarecele deşertului vopsit în roşu, simbol ai îndîrjirii oţelite, sfida o nouă zi de solitudine şi de vid.

Planurile succesive ale peisajului trist apăreau din noapte, unul după altul: norul subţire de pîclă îngheţată acoperind suprafaţa mlaştinii, pista care se ridica uşor, puţin înaintea lor, linia confuză în care se contopeau, departe spre nord, panta abruptă care marca limita depresiunii şi şirul de înălţimi stîncoase care o dominau.

Geoffrey Dingale reluă treptat contactul cu realitatea. Mai întîi cu rana lui. Braţul îi era complet insensibil dar nu avea febră. În fond, starea lui nu părea să se fi înrăutăţit. Lîngă el, Graves, ghemuit la volan, dormea cu gura deschisă respirînd cu o liniştitoare regularitate. Chiar şi Bloomfield sfîrşise prin a adormi. Dar scîncea încet ca un copil şi avusese probabil o noapte agitată: pătura care acoperea trupul lui Bunks era trasă în sus. Din locul lui, Dingale vedea capul mortului răsturnat pe spate, cu ochii stinşi îndreptaţi spre cer, cu buza superioară răsfrîntă într-un ultim zîmbet, lăsînd să se vadă în colţul din stînga un dinte de aur.

Coborî cu greu din maşină. Sub greutatea ei, alunecînd insensibil spre mlaştină, ţăruşii înfipţi din ordinul său cedaseră unul după altul, dar bara de mină şi cablul de depanaj rezistaseră. Cu o foarte mică aproximaţie, şenileta era în aceeaşi poziţie ca la unu noaptea. În lumina zorilor, Dingale îşi dădu seama că un depanaj era imposibil. Numai un alt vehicul, camion sau tanc, puteau s-o readucă pe pistă.

Mai întîi, încercă o nouă legătură prin radio. Lansa pentru a treia oară indicativul comandoului *Narcisa* cînd îşi dădu seama că Michael Graves îl observa.

— Am impresia, spuse liniştit sergentul, că prietenii noştri – sau din cîte ne putem da seama inamicii noştri, au alte preocupări... Mizerabila noastră soartă pare să le fie indiferentă.

Era atîta seninătate în cuvintele astea, încît Dingale se enervă.

— Pe cinstea mea! făcu el sec. Ascultîndu-te, s-ar putea spune că şi dumitale ţi-e indiferentă.

Graves ridică din umeri şi nu răspunse. Dingale începea să-şi revină la normal. Oricare ar fi situaţia sa morală sau condiţia sa fizică, avea obligaţia să readucă pe cei doi supravieţuitori în liniile engleze.

— Cum stăm cu aprovizionarea? întrebă el.

— Mai avem două cutii de raţii suplimentare, adică exact cît ne trebuie să rezistăm, în trei, timp de douăzeci şi patru

de ore, dar cu oarecare raţionalizare. Cît despre apă, mai avem patru litri. Bloomfield a întrebuinţat multă pentru Bunks.

— Şi nici vorbă să putem scoate maşina de-aici, nu-i aşa?

— Prin propriile noastre mijloace, absolut imposibil, confirmă Graves.

— Bun. Atunci să încercăm să ne punem la contribuţie inteligenţa şi să privim lucrurile aşa cum sînt. Există două posibilităţi: sau rămînem aici lîngă maşină, încercăm din nou să facem legătura prin radio şi aşteptăm ajutoarele, sau plecăm pe jos, dar în acest caz pierdem orice mijloc de a comunica cu liniile noastre.

— Cum, în orice caz ele tot nu răspund…

— Într-adevăr, toate forţele noastre trebuie să fie angajate în bătălie, deoarece îi auzim tumultul pînă aici şi pe de altă parte cred că acest fund de mlaştină nu e locul ideal pentru propagarea undelor. Aşa încît riscăm foarte mult să ne găsim, mîine dimineaţă în aceeaşi situaţie, de data asta însă cu toate resursele epuizate.

Graves se mulţumi să aprobe din cap.

— Morala, plecăm, şi cît mai repede posibil! Ce crezi dumneata?

— Dumneavoastră sînteţi şeful, răspunse subofiţerul, dar în orice caz, dacă asta poate să vă fie de vreun folos, e bine să ştiţi că sînt de aceeaşi părere.

Dingale se uită la ceas. Era 6 şi 30.

— O.K. hotărî el. Adună tot ce e necesar, fă trei încărcături, apoi deşteaptă-l pe Bloomfield. Între timp, am să prepar un ceai cald cu ceea ce ne mai rămîne din laptele condensat. Plecarea la ora 7.

Graves aruncă o privire asupra micului ceasornicar din Glasgow, care se agita în somn lîngă cadavrul lui Bunks, apoi la faţa pămîntie a lui Dingale, la braţul lui înţepenit. Se putea citi pe chipul lui un oarecare scepticism.

— După părerea dumneavoastră, întrebă el, la ce distanţă sîntem de El Mafara?

— Mi-e greu să apreciez cu exactitate drumul pe care l-am parcurs azi noapte, răspunse Dingale, dar aş răspunde:

optzeci de kilometri, maximum. Aş adăuga că patrule circulă cu siguranţă pe această pistă pînă la vreo douăzeci de kilometri spre vest, adică pînă în zona în care frontul de la El-Alamein se sprijină pe depresiunea Kattara. În sfîrşit, uită-te pe hartă: un sat este marcat pe ultima porţiune a drumului. Dacă nu a fost evacuat, vom găsi ajutoare acolo. În starea în care ne găsim, care nu e prea faimoasă, recunosc, ar trebui să ajungem acolo în cursul zilei de mîine.

— *Inch'Allah!* cum spun egiptenii, răspunse Graves.

*

Drama începu cînd trebuiră să-l convingă pe Samuel Bloomfield să abandoneze cadavrul lui Fredie Bunks. Tînărul izraelit refuză categoric. După un sfert de oră de rugăminţi şi de argumentări, Dingale trebui să recunoască teribila evidenţă: Bloomfield nu mai era în toate minţile. Nu devenise propriu-zis nebun, dar lunga lui veghe lîngă nenorocitul *bookmaker* îi zdruncinase în aşa hal sistemul nervos încît îi dăduse un obsedant sentiment de culpabilitate! Samuel Bloomfield era convins că Bunks murise din cauza lui, pentru că îl abandonase în momentul cînd maşina se împotmolise.

— Nu mai trăia decît prin mine, domnule, explica el, respectuos dar încăpăţînat. Îl ţineam de mînă şi aşa îl ţineam în viaţă. Sînt sigur că dacă nu i-aş fi dat drumul l-am fi dus pînă la un spital şi l-am fi scăpat. E numai şi numai din vina mea.

În zadar încerca Dingale să-i demonstreze că nu era aşa, că, în orice caz, nimeni nu mai putea face nimic pentru bietul Freddie. Samuel dădea încet din cap şi surîdea cu gravitate.

Dingale, a cărui nerăbdare mergea crescînd, sfîrşi prin a-l convinge, dîndu-i să înţeleagă că trebuiau să repatrieze trupul nenorocitului *bookmaker* şi că obligaţia de a merge să găsească ajutoare îi revenea în mod special lui, lui

Samuel Bloomfield, tocmai din pricina responsabilităţii sale în treaba asta.

A evoca ceea ce el considera a fi greşeala sa, mijlocul de a o răscumpăra, acestea erau singurele argumente susceptibile de a-l atinge pe Bloomfield. La gîndul că prietenul lui ar putea rămîne pentru totdeauna pe această pistă pustie, avea pretenţia acuma să plece singur, primul. Locotenentul nu-i cerea chiar asta. O luă el însuşi în fruntea celor trei şi păşi pe pistă. Nu ducea decît pistolul, binoclul şi, într-un bidon, jumătate din provizia de apă. Samuel, în afară de armă, luase sacul conţinînd ultimele două cutii de raţii alimentare, Graves încheia coloana ducînd restul proviziei de apă şi mitraliera care omorîse pe plutonierul Weckerle.

La ora 9, soarele bătea foarte tare pe mlaştina Kattara, multiplicînd aburii care compuneau astfel, cît vedeai cu ochii, un imens nor suspendat la un metru cinzeci, doi metri de sol.

În schimb pista era uscată. Limba subţire de pămînt pe care era trasată se lărgea treptat. Dingale se gîndi cu amărăciune că dacă nu l-ar fi ascultat pe Bloomfield, ar fi avut cele mai bune şanse s-o scoată la capăt în cursul acestei zile de 28 octombrie.

Şi, asta nu ar fi schimbat întru nimic soarta lui Bunks, care, în orice caz ar fi murit în cursul nopţii.

Şi, totuşi, Geoffrey Dingale nu reuşea să-i găsească vreo vină tînărului ceasornicar din Glasgow. Lungul său antrenament profesional discernu, în această reacţie faţă de agonia unui om, o cutremurătoare poveste umană, o raţiune de a crede şi de a spera, în această sălbatică barbarie, în care se bălăcea lumea.

Şi totuşi, nu se putea opri să nu analizeze cu toată rigoarea consecinţele acestei dezastruoase etape de noapte. Intrau, practic, într-a treia zi fără somn şi numai Dumnezeu ştia cum putea evolua propria lui rană. În imposibilitatea de a-l putea îngriji, se abţinea să-şi examineze braţul. Se mulţumi doar să urmărească

recrudescenţa febrei care, după scurta pauză din timpul nopţii, îşi relua inexorabila progresiune.

Nici moralul tovarăşilor lui nu era mai ridicat. Dacă Bloomfield, urmărit de fantoma lui Bunks, se scufundă încetul cu încetul într-un fel de demenţă, Graves, sumbru, închis în el însuşi, frămînta fără încetare în gînd moartea unui sergent german care îi semăna, dacă nu ca un frate, cel puţin ca o rudă apropiată. Lui Dingale îi venea să-l insulte, să-i strige că ăsta e războiul, că Hitler şi naziştii lui scufundaseră Europa în foc şi sînge, că compatrioţii lui Weckerle împuşcaseră, undeva în Grecia, nişte bieţi ţărani a căror singură crimă fusese că ascunseseră cîţiva englezi. Dar nu avea curajul să o facă. Discuţia era inutilă. Important era să înainteze mereu, fără răgaz, un picior înaintea celuilalt...

Imediat după miezul zilei, fostul corespondent de război se lăsă să cadă pe o grămadă de pietre în care era înfiptă o baliză şi dădu ordin de oprire. Vuietul surd al bătăliei, care se oprise cu puţin mai înainte de ivirea zorilor, reîncepuse în cursul dimineţii, dar de data asta, mai puternic, mai distinct. Mai mult, pe cînd la nord linia înălţimilor stîncoase care limitau depresiunea Kattara se preciza, foarte departe, în sud, un fel de barieră limita zgomotul. Era un motiv de a spera. Era o indicaţie că mlaştina se restrîngea din ce în ce. Era conform cu configuraţia extremităţii ei orientale!

Pauza fu scurtă. Sub soarele amiezii, ea era intolerabilă. Deoarece nu se puteau refugia nici măcar într-un metru pătrat de umbră, trebuiră să pornească din nou după ce băură jumătate din provizia de apă. Graves, a cărui condiţie fizică rămăsese cea mai bună, trebui să susţină pe Dingale în cursul primilor săi paşi. Locotenentul înainta într-un fel de halucinaţie febrilă care făcea să-i apară înaintea ochilor miraje înşelătoare. Cît despre Bloomfield el înainta fredonînd, fără să se poată distinge dacă era vorba de o veche lamentare folclorică sau de o lungă invocaţie religioasă.

Calvarul dură toată după amiaza pînă ce, pe la orele 13, soarele incendia occidentul, înspre frontiera libiană. Încetul

cu încetul, pe interminabilul şi durerosul drum al comandoului *Narcisa,* umbrele celor trei oameni începură să se lungească. Temperatura scăzu brusc, într-atîta încît, acoperiţi de transpiraţia încă proaspătă, începură să tremure. Înspre nord izbucni un nou duel de artilerie, teribil şi puternic ca un trăsnet. Aripa de sud a frontului de la El-Alamein nu era mai departe de treizeci de kilometri. O escadrilă a Aviaţiei Regale Engleze trecu foarte sus pe cer, îndreptîndu-se spre Nil: erau bombardiere care se înapoiau dintr-o misiune deasupra poziţiilor italo-germane. Geoffrey Dingale mai merse douăzeci de minute, ca un automat, urmat de ceilalţi doi, indiferenţi de soarta lor. Cînd se lăsă pe pămînt şi comandă halta pentru noapte, avu impresia că nu se va mai ridica.

*

Se treziră din noapte ca din moarte. Dormiseră strînşi unul lîngă altul, fără altă protecţie decît *battle dress*-urile lor. Graves se sculă primul în lumina palidă a aurorei şi starea şefului lui îl sperie. Dingale petrecuse noaptea în prada febrei şi a frigului. Ajunsese la extrema limită a puterilor sale. Samuel Bloomfield, în inconştienţa lui, reuşise să doarmă. Părea să se fi recuperat puţin fiziceşte. Cu obrazul chinuit de o misterioasă îngrijorare, îngenunche la căpătîiul locotenentului şi îl strigă încet… Freddie.

Michael Graves simţi că i se face părul măciucă: Bloomfield înnebunise şi-l lua pe Dingale drept Bunks.

— Domnule locotenent, spuse el, trebuie să plecăm imediat! Trebuie să ajungem azi.

Geoffrey Dingale avu un surîs melancolic.

— Hm, Mike, spuse el. Astăzi… sau niciodată, nu-i aşa?

Sergentul nu răspunse. Cu ajutorul unei pastile de alcool solid din ultima cutie de raţie alimentară, încălzea o cană de apă şi zdrobea în ea ultima tabletă de extras de carne. Înainte de a o da lui Dingale să o bea, îi oferi două tablete de chinină şi ele ultimele… Michael Graves exercita acum comanda efectivă a *Narcisei.* Responsabilitatea era pentru

el salutară. Îl obliga să se trezească din propriul său coşmar.

Porniră din nou aşa. Dingale sprijinindu-se de sergent, împiedicîndu-se din cînd în cînd, regăsind pentru scurt timp un ritm de mers, pentru a se împletici din nou, puţin mai tîrziu, ca un om beat. Şi în aceste momente Samuel Bloomfield, plin de solicitudine, îl lua de braţ şi-i spunea, cu drăgălăşie:

— Curaj, Freddie, dragul meu. Nu-ţi face griji. O să te ducem la spital.

Geoffrey Dingale pierduse noţiunea timpului, înainta într-un fel de ceaţă purpurie, în care sîngele care îi bătea în vine în ritmul febrei se confunda cu aburii siniştri ai mlaştinii, mai îndepărtată acuma pe măsură ce se lărgea pata de nisip care prefigura sfîrşitul depresiunii Kattara.

Michael Graves făcea tot posibilul să grăbească înaintarea. Cu furia şi disperarea în suflet, începea să-şi spună că comando-ul *Narcisa* îşi va rata înapoierea numai cu cîteva ceasuri.

La un moment dat, în cursul dimineţii, ajunseră la o îngrămădire de stînci, pe care se ridica inevitabila baliză. Dar nu era vorba de un fenomen geologic. Fără îndoială oameni, soldaţi ai armatei britanice, ridicaseră această piramidă, iar la baza ei amenajaseră o cavitate în care doi oameni se puteau strecura, fără prea mare greutate. Dingale luă imediat o decizie.

— Mike, spuse el, eu mă opresc aici. Eşti singurul din noi trei care poţi termina etapa. Bietul Sam e tot aşa de epuizat de halucinaţiile lui cît sînt eu din cauza acestui blestemat de braţ. Continuînd cu dumneata nu facem decît să-ţi încetinim mersul şi să-ţi compromitem şansele. Vei continua singur, Mike, şi cum vei da de o patrulă engleză, vei veni să ne iei.

Profund impresionat, subofiţerul făcu un lucru pe care nu-l făcuse încă de la începutul expediţiei. Luă în faţa fostului corespondent de război, poziţia de drepţi.

— Domnule, spuse el, niciodată nu v-aş fi sugerat o asemenea hotărîre. Niciodată nu v-aş fi părăsit. Dar cred,

într-adevăr, că ai ales calea cea mai bună. Plec înainte şi vă dau cuvîntul de onoare că mă voi înapoia să vă iau. Numai moartea m-ar putea împiedica.

Voinţa dîrză de a reuşi, de a îndeplini ceea ce promisese, vibra în vocea lui Graves. Dingale dădu încet din cap.

— Ştiu, Mike, şi am încredere.

Îşi strînseră lung mîna. Sergentul nu acceptă decît o singură înghiţitură de apă, din litrul care mai rămăsese în unul din bidoane. Dingale îl urmări mult timp cu ochii, pe cînd se îndepărta repede.

— Vino Freddie, culcă-te, am să te îngrijesc, dragul meu, îl ruga Bloomfield, ai să vezi, te scap eu de aci...

Geoffrey Dingale se culcă la umbra caldă a adăpostului de pietre. Nebunul îşi scoase îmbrăcămintea de luptă. Cu gesturi tandre aranja o pernă. Era ca un biet copil care se juca de-a infirmierul.

Locotenentul închise ochii, savurîndu-şi o clipă suferinţa. Nu mai era acuma decît un corp dureros, chinuit. Un zgomot de motoare umplu cerul. Alte avioane zburau spre bătălia de la El-Alamein. Războiul i se păru dintr-odată derizoriu şi foarte îndepărtat. O pace infinită se lăsa asupra lui. Ştiu că nu se va mai ridica şi ideea nu-i fu nici măcar neplăcută.

Cu un bombănit de plăcere, chemă, în spatele pleoapelor închise, o tînără femeie care veni imediat, frumoasă şi gravă. Geoffrey Dingale se ducea să se întîlnească, într-o vale a Laconiei, cu Alexia Vounatsos.

CAPITOLUL XVII

Impresiile senzoriale îi reveniră prin mîna dreaptă. Nu vedea, nu auzea nimic, dar mîna dreaptă ca şi cum i-ar fi fost independentă de corp, se mişca încoace şi încolo, pe o suprafaţă netedă şi plăcută. Îi trebui un oarecare timp pentru ca mesajul ei să-i parvină pînă la creier: mîna îi aluneca pe o pînză proaspătă şi răcoroasă, uşor scrobită.

Încetul cu încetul, Geoffrey Dingale îşi recăpătă cunoştinţa. O uşoară contracţie musculară îi aminti că avea picioare. Le mişcă degetele cu o bucurie copilărească. Un gînd teribil îi trecu atunci prin minte şi, cu asta, intră deodată în realitate: mai avea oare încă braţul stîng? Mîna dreaptă se repezi înnebunită, de partea cealaltă a pieptului. Respiră: palpa o formă insensibilă, mărită enorm de ceea ce trebuia să fie un pansament, dar care fără nici o îndoială, semăna cu un braţ.

Mai rămase aşa cîteva clipe, sa să-şi liniştească furtuna fierbinte a amintirilor, apoi îşi spuse că a venit timpul să deschidă ochii.

Era desigur noapte. Cerul era de un negru Cenuşiu, fără stele. Pe dreapta lui o rază de lumină cădea oblică, precisă şi violentă.

Geoffrey Dingale încercă să înţeleagă, să ridice capul. Avu dificultăţi şi trimise imediat mîna sa dreaptă în cercetare. Descoperi în fine că se afla într-un pat, într-o cameră ale cărei jaluzele lăsate nu permiteau să treacă decît o slabă rază de soare.

Întoarse capul spre dreapta, spre stînga, ca să se convingă că nu visează. Simţi pe tîmple, pe obraji, contactul mătăsos al unei perini.

Încetul cu încetul, luciditatea îi revenea şi o dată cu ea sentimentul unei reînvieri. Dingale avea literalmente amintirea unei morţi efective, reale. Îşi aducea aminte cu o

precizie de necrezut de ultimele momente ale vieţii sale, de acelea, în mod special, cînd încetase să se lupte şi în care, ca să-i fie mai uşor să moară, plecase în mod deliberat să regăsească pe aceea pentru care, în definitiv, murea.

Acum trebuia să admită evidenţa: scăpase. Cum? Prin ce minune? Simţea că va avea nevoie de multă răbdare, înainte de a afla.

Încercă să se ridice în pat. Efortul îi dădu un fel de ameţeală care nu-i lăsa mari îndoieli asupra slăbiciunii lui. În plus, nu se mişcase nici cu un milimetru, căci toată partea sa stîngă era legată într-un fel de laţ. Trimisă din nou să se informeze, mîna dreaptă îi semnală un gips enorm, ajustat puternic.

Renunţă, hotărît să se mulţumească cu senzaţia delicioasă a sîngelui curgîndu-i prin vine, a şalelor aşezate pe o saltea moale şi aşteptă, cu ochii pierduţi în tavanul întunecat.

*

Infirmiera care se aplecă asupra lui, un veac mai tîrziu, degaja un parfum delicios. Vocea îi era muzicală şi caldă. Era probabil încîntătoare.

— În sfîrşit, spuse ea veselă, locotenentul nostru s-a trezit.

— Într-adevăr, răspunse Geoffrey Dingale, şi asta fu prima lui vorbă. Dar poţi să-mi spui unde dracu mă aflu?

Vocea i se părea slabă şi tremurătoare, ca a unui om foarte, foarte bătrîn.

— Sînteţi la spitalul britanic de la Guezireh, în periferia oraşului Cairo, locotenent Dingale, răspunse vocea muzicală şi caldă. E a patra zi de cînd sînteţi printre noi.

— Patru zile? spuse el înmărmurit. Şi vrei să spui că am stat în nesimţire în tot acest timp?

— Vă mărturisesc că asta mi-ar fi făcut plăcere. Dar primele două zile nu aţi încetat să aiuraţi şi să vă agitaţi ca un turbat. Abia de ieri sînteţi cuminte… Mi-aţi dat de furcă! adăugă, severă.

— Iertaţi-mă, spuse el spăşit. Cum vă cheamă?

— Rosemary Withercombe. Am venit din Anglia şi lucrez la acest spital.

Digeră liniştit toate aceste informaţii şi ziaristul din el, care nu încetase niciodată să se manifeste, continuă interviul:

— Dar ce mi s-a întîmplat exact?

— Asta trebuie s-o ştiţi dumneavoastră mai bine ca mine. Tot ce pot să vă spun, e că v-au adus aici acum trei zile într-o stare destul de jalnică. Aveaţi o schijă de obuz sau de mină, nu ştiu exact, în braţul stîng. Osul era fracturat. Rana era murdară. Doctorul v-a salvat braţul. După cîteva ore ar fi venit cangrena şi amputaţia.

Locotenentul fluieră uşor printre dinţi:

— Şi aş putea şti în ce zi ne aflăm azi?

— Desigur. Azi e întîi noiembrie. Vreţi să deschid fereastra?

— Te rog.

Lumina care năvăli în cameră era aceea aurie, uşor purpurie, a unui sfîrşit de după amiază. Un miros de pămînt stropit de curînd îi ajunse la nări: camera dădea desigur spre o grădină.

— Dar dacă o să aveţi răbdare, veţi afla totul în curînd, adăugă Rosemary Withercombre. Un sergent vine să vă vadă în fiecare zi. Va sosi dintr-un moment în altul…

Cînd ieşi, Geoffrey Dingale constată că era efectiv încîntătoare, că avea părul roşu, un năsuc cîrn şi obraznic, că era înaltă şi subţire, şi că uniforma albă îi şedea foarte bine.

*

Povestirea profesorului de istorie se rezuma în final în cîteva fraze: după ce plecase de lîngă Dingale şi Bloomfield, mersese aşa de repede cît îi permitea oboseala şi stomacul înfometat.

Mersese fără să se oprească pînă în amurg, înspăimîntat de ideea de a mai petrece o noapte în deşert. După părerea

lui, era încă la cincizeci de kilometri de El Mafara şi la douăzeci şi cinci de satul indicat pe hartă sub numele de Matan Sharib, cînd o formaţie de bombardiere, zburînd aproape la rasul solului, trecuse pe deasupra lui.

Începu o mimică bezmetică şi dezordonată, ca să le atragă atenţia, dar avioanele care se duceau desigur să atace liniile inamice, trecură fără să-l vadă.

— Eram complet demoralizat, spuse el. După părerea mea, nu puteaţi să scăpaţi viu peste noapte, în orele precedente observasem evoluţia stării dumneavoastră şi vedeam bine că porcăria aia de schijă de mină vă otrăvise organismul. Pe de altă parte, mă întrebam ce putea să imagineze bietul nebun în tovărăşia căruia vă lăsasem. Niciodată nu m-am simţit atît de deprimat ca în momentul acela, nici chiar în ziua în care casa mea…

Goni amintirea atroce care îi apăruse şi se grăbi să continue:

— Totuşi, mi-am revenit. Nu aveam de ales, nu-i aşa? Trebuia să continui chiar în timpul nopţii, tot mereu spre est, încercînd să rămîn pe pistă. Am mers aşa pînă la ora nouă seara, aproximativ şi am crezut că înnebunesc şi eu cînd am văzut lumini mişcîndu-se peste mlaştină. E inutil să încerc efecte oratorice. Era vorba de două jeep-uri, cu farurile camuflate. Am năvălit aşa de tare spre primul, că era cît pe-aci să mă zdrobesc de el.

— Dumneata eşti tipul care făceai semne avioanelor? m-a întrebat un sergent morocănos, bombănind.

Am înţeles atunci că băieţii din avioanele de luptă şi bombardament m-au zărit şi că, zburînd totuşi spre obiectivul lor, anunţaseră la bază poziţia noastră.

— E miraculos! şopti Dingale uluit.

— Nu-i aşa? M-am grăbit să povestesc toată aventura noastră subofiţerului care fusese trimis, pentru orice eventualitate, să patruleze în sector. Era un tip din divizia 44-a motorizată, un sergent major de carieră. M-a luat în jeep-ul lui. Am găsit piramida două ore mai tîrziu. Eraţi, practic vorbind, în comă. Bloomfield, care vă credea mort şi

care vă lua drept Bunks, psalmodia lîngă dumneavoastră rugăciuni iudaice. Vă asigur că aşa ceva merita văzut...

Dingale găsi puterea să surîdă.

— Şi... Sam, lui cum îi merge?

— Bine, A fost teribil de zdruncinat. Dar cum am avut norocul să fiu evacuat în Cairo o dată cu dumneavoastră şi cu el, am fost să-l văd azi după amiază. E foarte obosit, foarte abătut, dar doctorul m-a asigurat că-şi va regăsi toată sănătatea.

— Te-a recunoscut?

— Bineînţeles. După părerea doctorului, toată treaba asta e numai psihică. E condiţionată de un întreg trecut, de generaţii de izraeliţi cărora violenţa le repugnă. Războiul îl obligă la un violent efort de reconversiune. A avut ghinionul să-l înceapă în condiţii dramatice. Sam se legase teribil de Bunks şi de dumneata şi de mine. Faptul că primul om pe care l-a văzut murind era unul din noi, era prea greu de suportat.

Tăcu o clipă, scoase un pachet de ţigări, îşi spuse desigur că este interzis să fumezi într-un spital, îl băgă în buzunar cu regret.

— De fapt, spuse el, cred că Samuel Bloomfield nu era făcut ca să demonstreze calităţile războinice ale poporului evreu.

Geoffrey Dingale îşi aminti de starea de transă în care trăise Michael Graves în timpul odiseei comando-ului *Narcisa* prin depresiunea Kattara.

— După cum nici dumneata, Mike, nu erai făcut pentru a face dreptate şi a te răzbuna, spuse el încet.

Sergentul se duse la fereastră şi nu răspunse decît după un timp, fără ca să se uite la rănitul din pat.

— E adevărat. Ceea ce m-a salvat a fost rana dumneavoastră. Ceva îmi spunea că trebuie să vă salvez şi asta a şters tot restul. Fără asta, eram gata să fac aceeaşi criză ca Bloomfield. Sînt teribil de dezolat... înţelegeţi?

În patul lui, Dingale dădu din cap.

— Plutonierul Weckerle, nu-i aşa?

— Da. Am dus hîrtiile la statul major. Au citit scrisorile. Erau într-adevăr soţia şi copilaşul lui. Locuiesc în Bavaria de sus…

— Te înţeleg, spuse cu gravitate Dingale.

Ar fi vrut tare mult să-i povestească ceea ce se petrecuse în micul sat din Grecia, numit Derinia.

Ar fi vrut să-i spună că în a răspunde cu măcel pentru măcel nu slujea la nimic, că englezii tocmai de aceea se băteau, ca să dovedească contrariul. Dar era prea obosit…

— De fapt, în ce stadiu se găseşte războiul?

— Rommel e în plină derută, spuse sergentul Graves. Monti[28] şi Armata a 8-a îl urmăresc fără cruţare. A fost foarte greu. Străpungerea alor noştri n-a început de fapt decît la 28 octombrie.

— A doua zi după ce le-am distrus blestemata lor de conductă, spuse Dingale. Există oare vreo relaţie între cauză şi efect?

— N-aş merge pînă acolo, îl asigură Graves rîzînd, dar cînd am dat raportul, în locul dumitale, tipii de la statul major au fost al dracului de mulţumiţi. E vorba chiar să ne decoreze. Pe toţi patru… ei!… în fine… pe toţi trei…

*

În cameră, între cei doi oameni, cel mai tînăr şi cel mai puţin tînăr, tăcerea se aşternu din nou. Teribila încercare prin care trecuse comando-ul *Narcisa* le apăru, dintr-o dată, ca derizorie. Armata a 8-a, acumulînd material, concentrînd oameni, reuşise să gonească pe germani din Egipt, sau în orice caz, era pe cale să o facă. Dar după aceea nu trebuia oare să-i urmărească prin Libia, prin Tunisia, prin Algeria? Nu trebuiau să fie recîştigate una cîte una, ţările ocupate din Europa? Franţa şi Belgia, Ţările de Jos şi Cehoslovacia, Iugoslavia şi Grecia. Fără a mai aminti de altele.

Grecia… Cînd oare îi va veni rîndul să cunoască din nou libertatea? Chiar cu ajutorul americanilor, cu formidabilul rezervor de oameni al ruşilor, de cît timp va mai fi nevoie?

[28] Generalul Montgomery. (N. Tr.)

Şi ce valoare avea fapta de arme, izolată, a patru oameni în cursul formidabilei epopei mondiale?

Ca şi cum ajunsese o dată cu el la nişte concluzii oarecum diferite, sergentul Graves spuse deodată:

— În fond, ironia amară a întregii întîmplări este că acel care şi-a lăsat viaţa era singurul care nu avea nici un motiv să se găsească acolo. Dumneata voiai să grăbeşti ziua cînd o vei regăsi pe femeia vieţii dumitale. Sam voia să salveze onoarea rasei sale, eu, să-mi răzbun nevasta şi copilul…

Geoffrey Dingale lăsă să se stingă ecoul frazei neterminate, apoi răspunse foarte încet, dar cu accentul celei mai sincere convingeri:

— Din contra, Freddie Bunks – Dumnezeu să-l aibă în paza lui – căuta să scape de o pedeapsă, să scape de tirania conformismului şi a rutinei, să-şi apere libertatea individuală în război, aşa cum şi-o apărase în timp de pace cu mica lui afacere de *bookmaker*. Dacă te gîndeşti bine, Mike, el era singurul dintre noi care avea un adevărat motiv ca să se angajeze în comando-uri.

Apărut: 1971. Coli de tipar 7,75. C.Z. pentru bibliotecile mari 84–31. C.Z. pentru bibliotecile mici 84–31.
Tiparul executat sub comanda nr. 10 032
la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii”,
Piaţa Scînteii nr. 1 Bucureşti.
Republica Socialistă România

Lei 5

În 23 octombrie 1942, la ora 21,30, începea ofensiva generalului englez Montgomery la El-Alamein, care avea să schimbe cursul războiului din Africa.

Departe de înfruntarea dintre armata britanică și *Afrikakorps*-ul german, mici detașamente purtau un alt fel de război — acela îngrozitor și secret al comandourilor. Locotenentul Dingale, cu cîțiva oameni, avea misiunea să distrugă sursele de aprovizionare cu apă ale armatei lui Rommel. Nimic mai ușor, în aparență...

În realitate, acea traversare a deșertului prin cîmpurile minate și patrulele inamice, plin de primejdii la tot pasul, era un adevărat coșmar. Dar inamicul principal nu erau hitleriștii... ci setea chinuitoare.

Oare aveau să reușească locotenentul Dingale și oamenii lui să-și îndeplinească misiunea ?

EDITURA MERIDIANE